ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΑΡ. 439 20 ΜΑΡΤΙΟΥ 1964 ΔΡ. 5

Η ΚΗΔΕΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ - ΕΝΑ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΦΩΤΟΡΕΠΟΡΤΑΖ

ΤΟ ΠΛΕΚΤΟ ΠΟΥ ΘΑ ΟΜΟΡΦΙΝΗ ΤΗΝ ΖΩΗ ΣΑΣ

ἀπαίτη 64

Orlon*

Είναι ζεστό... ἄν καί τό νιώθει κανείς ἐλαφρό κι ἀπαλό στήν ἀφή. Πλέγεται εὔκολα... στεγνώνει γρήγορα... δέν τσαλακώνεται. Ἔχει ξεχωριστή ὁμορφιά... ἄν καί δέν χρειάζεται ἰδιαίτερη περιποίηση. Δέν ἐπηρεάζεται ποτέ ἀπό τό πλύσιμο, τόν ἥλιο, τήν σκόνη, τόν ἱδρώτα καί διατηρεῖ πάντα τόν χρωματισμό του. Εἶναι ἄνετο... δέν τό τρώει ὁ σκώρος. Μιά προσταγή δέν προκαλεῖ ἀλλεργία... τῆς ἐφετεινῆς γαλλικῆς καί ἰταλικῆς μόδας πού παρουσιάζει τό πλεκτό ORLON σ' ἕνα ὑπέροχο μπουκέτο ἀποχρώσεων καί σχεδίων. Θά δῆτε τί διαφορά πού θά φέρη στήν ζωή σας. Θά σᾶς χαρίση ἄνεση... ζεστασιά... ἐλεγκάντικη φινέτσα.

* ORLON εἶναι τό σῆμα τῆς DU PONT γιά τήν ἀκρυλική ὑφάνσιμη ὕλη της.

Φωτογραφίες Studio «Ἀλίκη» Γεν. Ἀντιπρόσωποι «Κ. Γ. Λαζαράκης» Α. Ε.
Creation Κατράντζος Σπόρ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΤΗΣ ΝΗΜΑΤΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

χρόνια

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΑΟγραφικόν Μουσείον Μαλτάτου

Χαίρονται τή συντροφιά σας!

MUM

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΠΟΣΜΗΤΙΚΑ

MUM ROLLETTE (Ρολέτ): Μὲ περιστρεφομένη σφαῖρα ἐπαλείψεως. Ρυθμίζει τήν ἐφίδρωσι, προλαμβάνει τήν κακοσμία τοῦ ἱδρώτα. Ἔχει πολύ οἰκονομικό ἀνταλλακτικό.

MUM STICK (Στίκ): Στερεοποιημένο ἀποσμητικό, θαυμάσια συσκευασμένο γιά τσάντα. Ἄρωμα FLORAL ἤ LAVANDA.

MUM CREAM (Κρήμ): Ἀποσμητική κρέμα, τελείως ἀκίνδυνη γιά τά φορέματα.

MUM

Τά ἀποσμητικά πού σᾶς προσφέρουν ἐπιλογή ἀρώματος καί τύπων. Καί τόσο ἁπλά στή χρῆσι τους!

ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ & ΑΡΩΜΑΤΟΠΩΛΕΙΑ
BRISTOL MYERS Co. NEW YORK
Ἀντιπρόσωποι: Π. Α. Μαρινόπουλος Α. Ε.

Οἱ ἀναγνῶστες μας γράφουν

Συλλυπητήρια

Τά πιό εἰλικρινῆ συλλυπητήριά μου σὲ ὅλη τήν μεγάλη οἰκογένεια τῶν «Εἰκόνων», γιά τήν πρόωρη καί ἐλιθερή ἀπώλεια τοῦ μεγάλου σας Βασιλιά. Ἕνας Ἰταλός ἀναγνώστης τῶν «Εἰκόνων».

Μιλάνο — ΕΝΡΙΚΟ ΡΟΣΣΟ

Οἱ «τιμηταί»

....Τί εἶναι πάλι, αὐτό τό «πόθεν ἔσχες»; Ὅλοι γνωρίζουν βεβαίως τήν σημασίαν τῶν λέξεων, ἀλλά ἀποροῦν ἐάν εἶναι δυνατόν νά ἐφαρμοσθῆ ὡς μέτρον ἐξυγιάνσεως τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Ὑπάρχει βεβαίως πλῆθος ἀνθρώπων πού ἐπλούτισαν παρανόμως ἢ ἀπό ἀδήλους καί ὑπόπτους πηγάς. Καί θά ἔπρεπε νά εἶχε ἐφαρμοσθῆ ἤδη διά τούς δημοσίους λειτουργούς καί ἄλλας κατηγορίας. Ἀλλά ἡ ἀναμόχλευση τοῦ θέματος μόνον σάλον θά ἐπιφέρη. Συκοφαντίες, σπιλώσεις ὑπολήψεων, σκανδαλοθηρία, ἀποκαλύψεις δήθεν σκανδάλων κλπ., διά λόγους ἐκμεταλλεύσεως, ἐνῶ, οἱ πραγματικοί ἔνοχοι, θά ἔχουν φροντίσει νά εἶναι τόσον ἀφανεῖς καί ἐξησφαλισμένοι, ὥστε ἡ σχετική ἔρευνα νά μόνον εὔσημα θά τούς προσφέρη. Ἐξ ἄλλου, στήν ἐποχή μας, ἡ αὐστηρή ἐφαρμογή ἑνός τέτοιου μέτρου θά ἀνοίξη ἕναν νέο κύκλο ἀνωμαλιῶν καί ἀναστατώσεων. Οἱ συνθῆκες ἔχουν ἀλλάξει, δέν βρισκόμαστε οὔτε στήν μακαρία προπολεμική ἐποχή, οὔτε, πολύ περισσότερο, στήν ἀρχαία Ρώμη, ὅπου οἱ «τιμηταί» ἦταν ὁ τρόμος καί ὁ φόβος τῶν Ρωμαίων.

Κ. ΧΑΝ.

Οἱ ἀριθμοί τῆς Ἀμέσου Δράσεως

Ὅταν συνεκροτήθη ἡ ὑπηρεσία τῆς Ἀμέσου Δράσεως, ἔλαβε προσφῶς καί ἐπιτυχῶς τόν τηλεφωνικόν ἀριθμόν 100 ὥστε νά εἶναι εὐαπομνημόνευτος καί νά τόν ξέρουν ὅλοι. Τί γίνεται ὅμως μέ τούς ἀριθμούς τοῦ Πειραιῶς καί τῶν Προαστίων; Δέν θά μποροῦσε νά καθιερωθῆ καί ἐκεῖ ἕνας πρακτικός, εὔκολος καί ἁπλός ἀριθμός, γιά τίς περιπτώσεις ἀνάγκης, χωρίς νά χρειάζεται ἡ χρῆσις τοῦ καταλόγου ἢ ἀλλεπαλλήλων πληροφοριακῶν τηλεφωνημάτων;

Ἀθῆναι — ΑΔΕΞ. ΦΙΛ.

Ἡ σιωπή ἀσφαλείας

Ὅσοι παρηκολούθησαν τήν ἐξέλιξιν τῆς ἀσθενείας τοῦ Βασιλέως, ἀπό τάς ἐπισήμους ἀνακοινώσεις καί τά ἰατρικά δελτία, θά ἔμειναν ἀσφαλῶς μέ πολλάς ἀπορίας καί ἐρωτηματικά. Γιατί ἀπέθανε, ἀφοῦ ἦταν τόσο καλά μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας; Ἐνῶ εἰς τήν κοινήν γνώμην ἦτο διάχυτος ἡ διαίσθησις ὅτι ὁ Βασιλεύς ἐκινδύνευε, ὅλα τά στοιχεῖα πού ἐδίδοντο εἰς τήν δημοσιότητα ἦσαν μηνύματα αἰσιοδοξίας, πρόσπάθεια νά φανοῦν ὅλα ἁπλά καί χωρίς καμμιά ἰδιαίτερη σημασία, ὡς νά ἐπρόκειτο γιά συνάχι ἢ μιά συνήθη ἐγχείρηση ἀμυγδαλῶν. Διατί τόση ἐχεμύθεια, τόση σιωπή ἀσφαλείας καί παραπλανήσεως σέ τόσον σπουδαῖα ζητήματα;

→

Stereo

Ἠχεῖα AD 5053

Πίκ - ἄπ AG 2456

Ἐνισχυτής AG 9016

Ἕνας καταπληκτικά φθηνός συνδυασμός συσκευῶν ΦΙΛΙΠΣ πού φέρνει τήν ὀρχήστρα στό σπίτι σας, μέ δρχ. 4.000!

PHILIPS

ΦΙΛΙΠΣ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΣΤΕΡΕΟΦΩΝΙΚΟΣ ΗΧΟΣ

Στερεοφωνικός ἦχος εἶναι ὁ ἦχος πού ἀκούγεται ἀπό δύο διαφορετικά σημεῖα (μεγάφωνα) καί μέ τήν βοήθεια τοῦ ἐνισχυτοῦ ἀποδίδει τήν μουσική ὅπως αὐτή ἀκούγεται σέ μία αἴθουσα συναυλίας. Ὁ ἦχος τοῦ ἀριστεροῦ μεγαφώνου ἀντιστοιχεῖ στό ἀριστερό μέρος τῆς ὀρχήστρας καί ὁ ἦχος τοῦ δεξιοῦ μεγαφώνου στό δεξί.

COIFFURE ALEXANDRE

Πρόσωπο γοητευτικὸ μὲ τοὺς βελούδινους τόνους τῆς ὑγρῆς πούδρας

LIQUID POWDER

Ἡ LIQUID POWDER εἶναι μία πρωτότυπη δημιουργία τῆς HARRIED HUBBARD AYER. Μία καταπληκτικὴ ὑγρὴ πούδρα. Ἡ πρώτη! Στὴ συνήθη κρέμα-βάσι πούδρας ἁπλῶστε μὲ τὶς ἄκρες τῶν δακτύλων σας LIQUID POWDER καὶ τότε θὰ δῆτε νὰ παίρνη τὸ πρόσωπό σας τὸν πιὸ μάτ τόνο, τὸν πιὸ βελούδινο, ποὺ ἔχετε ποτὲ ὀνειρευτῆ. Εἶναι ὁ πιὸ φυσικὸς καὶ κρατάει ὅλη τὴν ἡμέρα τὸ ἴδιο βελούδινος... Κάτω ἀπὸ τὸν πιὸ δυνατὸ ἥλιο τοῦ μεσημεριοῦ ὡς τοὺς πιὸ θαμπούς βραδινοὺς φωτισμοὺς ὁ τόνος τοῦ προσώπου σας παραμένει πάντα βελούδινος καὶ φυσικός! LIQUID POWDER τῆς HARRIED HUBBARD AYER σὲ πέντε ὑπέροχα χρώματα τῆς μόδας. Διαλέξτε τὸ δικό σας. Θὰ σᾶς γοητεύση καὶ θὰ γοητεύετε.

Harriet Hubbard Ayer

ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ: GIMET, Ε.Π.Ε. - ΧΑΡΗΤΟΣ 1 - ΑΘΗΝΑΙ 129 ΤΗΛ. 720.291

ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟ

Τί κακὸν θὰ προέκυπτε ἂν ὁ λαὸς μάθαινε τὴν ἀλήθεια καὶ ἤξερε τὴν ἀκριβῆ πορεία τῆς ἀσθενείας;

Θεσσαλονίκη ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΖ.

Ἀπαγορεύσεις

Ἀπὸ τὴν ἔξση Αὐγὸ τοῦ Πασαλιμανιοῦ, μερικοὶ βαρκάρηδες ἐδέχοντο, πρὸ ἡμερῶν, στὰ μικρὰ σκάφη τους ἐπιβάτες, πού, ἔναντι πέντε δραχμῶν, τοὺς μετέφεραν μέχρι τὸ ὑπερωκεάνιο «Βασίλισσα Ἐλισάβετ», τὸ ὁποῖο λόγῳ τοῦ ὄγκου του δὲν εἶχε εἰσέλθει στὸν λιμένα τοῦ Πειραιώς. Ὄργανα τοῦ λιμενάρχείου, ὅμως, ποὺ ἐπώπτευαν στὴν ἐπιβίβαση τῶν ἐπιβατῶν, ἔδιδαν τὴν ἐντολὴ ὅτι «ἀπαγορεύεται ἡ λῆψις φωτογραφιῶν» τοῦ σκάφους.

Γιατί, ἄραγε; Μήπως τὸ παλαιὸν ὑπερωκεάνιο ἔφερε... πυραύλους «Πολλάρις»; Σημειωτέον ὅτι ἦταν εὐκολώτατο νὰ φωτογραφηθῆ τὸ σκάφος ἀπὸ τὴν πλατεῖα Ἀλεξάνδρας, χωρὶς κανεὶς νὰ ἐνοχληθῆ.

Πειραιεὺς Κ. Δ. Ε.

Κινηματογράφος

Νομίζω ὅτι τὸ ταχύτερον πρέπει νὰ ληφθοῦν αὐστηρὰ κατασταλτικὰ μέτρα: Ἐννοῶ γιὰ τὴν ἑλληνικὴ κινηματογραφικὴ ὑπερπαραγωγή, ποὺ στὴν συντριπτικὴ πλειοψηφία της εἶναι «ἀηδιοπαραγωγὴ» καὶ πολύμορφες βλιβερές συνέπειες ἔχει στὴν ἠθική, αἰσθητικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνάπτυξη τοῦ κοινοῦ. Οὐδεὶς παραγνωρίζει σήμερα τὸν μεγάλο ρόλο ποὺ παίζει ὁ κινηματογράφος, ἰδίως στὶς ψυχὲς τῶν νεωτέρων. Γιατί, λοιπόν, τόσες μυριάδες ἁπλαστοι ἢ ἀνεπηρέαστοι ἄνθρωποι νὰ χάνουν τὸν ἑαυτό τους μέσα στὶς ὡς μανιτάρια αὐξανόμενες σκοτεινὲς τίδουσες, παρακολουθώντας τὰ φληναφήματα τῆς ἑλληνικῆς 7ης τέχνης;

Ἀθῆναι Κ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

● **Οὐδεὶς παραγνωρίζει τὴν ὀρθότητα τῶν ἀπόψεών σας. Ἀλλά τί «αὐστηρὰ κατασταλτικὰ μέτρα»; Μήπως λογοκρισία;**

Χειροτεχνία

Μεγάλη, ἀληθινά, ἡ δραστηριότης τοῦ Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Ἑλληνικῆς Χειροτεχνίας, γιὰ τὴν εὐρύτερη ἀνάπτυξη τοῦ μεγάλου πολύμορφου κλάδου. Ἔχω πρόσφατη ὑπ' ὄψη μου τὴν περίπτωση τῆς ἀγγειοπλαστικῆς τῆς Σίφνου, πού, βασισμένη στὸ ἀναμορφωτικὸ πρόγραμμα τοῦ ΕΟΕΧ, σημειώνει μεγάλη ἐξέλιξη, ἰδιαίτερα ἀποδοτικὴ γιὰ τὴν οἰκονομία τῆς νήσου. Τὰ μέχρι τοῦδε ἀποτελέσματα ἐγγυῶνται γιὰ ἔλη τὴν ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ.

Ἐπίσης σημαντικὴ βρίσκω τὴν ἑλληνικὴ συμμετοχὴ στὸ διεθνές Φεστιβάλ τῆς Ἀδελαΐδος, στὴν Αὐστραλία ὅπου θὰ ἐκτεθοῦν, μὲ τὴν φροντίδα τοῦ ΕΟΕΧ, χαρακτηριστικὰ ἑλληνικὰ χειροτεχνήματα καὶ εἴδη λαϊκῆς τέχνης, πρὸς διαφήμιση τῆς προόδου καὶ τῶν ἐπιτευγμάτων τοῦ πλουτοπαραγωγικοῦ αὐτοῦ κλάδου τῆς χώρας μας, ὅπως εἶναι ἡ χειροτεχνία.

Ὁ

Ἀθῆναι Κ. Β.

ΔΑΝΕΖΙΚΟ ΣΠΙΤΙ
Ἔπιπλα ποιότητος
ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΝ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΟΣΕΩΝ
Πλατ. Καρύτση 10 Τηλ. 228.325

γκρέκα

dual

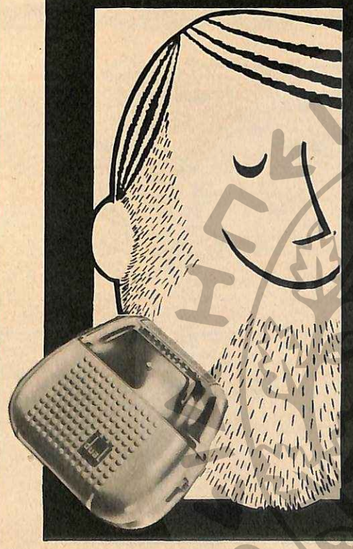

Ἐὰν μιὰ λεπίδα ξυρίζει καλά, Ὀκτὼ λεπίδες θὰ ξυρίσουν ὀκτὼ φορὲς καλλίτερα!...

Ἡ ΝΤΟΥΑΛ ἔχει ὀκτὼ λεπίδες καὶ ξυρίζει ὀκτὼ φορὲς καλλίτερα καὶ ταχύτερα

DUAL

ΔΟΚΙΜΗ ΔΩΡΕΑΝ - ΕΓΓΥΗΣΙΣ ΕΝΟΣ ΕΤΟΥΣ

ΓΕΝ. ΑΝΤ. Α ΦΟΙ ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΙ

WELLA Φροντίζει τὴν ὁμορφιά σας

ΠΑΝΤΟΤΙΝΗ
ΟΜΟΡΦΙΑ
ΜΕ

wellaton 1+1

ΤΟ ΧΡΩΜΟΣΑΜΠΟΥΑΝ
ΙΣΧΥΡΑΣ ΑΠΟΔΟΣΕΩΣ

Δὲν ὑπάρχουν πιὰ λευκὲς τρίχες. Μὲ τὸ καταπληκτικὸ καινούργιο χρωμοσαμπουὰν σὲ κρέμα WELLATON 1+1 ἐξαλείφονται ὁλοκληρωτικά. Στὸ ἄγγιγμά του τὸ μαλλὶ πέρνει μιὰ φυσικὴ ἀπόχρωσι, μιὰ ὑπέροχη ἁπαλότητα, μιὰ νεανικὴ λάμψι ὑγείας. WELLATON 1+1. Εὔκολο στὴ χρῆσι, γρήγορο, ἐκπληκτικὰ ἀποτελεσματικό. Εἶναι μιὰ ὁλοκληρωμένη μορφὴ χρωμοσαμπουάν, ποὺ καλύπτει ὅλες τὶς λευκὲς τρίχες τῶν μαλλιῶν. WELLATON 1+1. Μιὰ νέα κατάκτησι τῆς γερμανικῆς ἐπιστήμης. Ζητεῖστε το μὲ τὴν ὀνομασία «Βελλατὸν ἕνα σὺν ἕνα»

ΚΟΥΡΤΙΝΕΣ
TREVIRA

Οἱ κουρτῖνες ἀπὸ TREVIRA κάνουν τὴ ζωὴ τῆς νοικοκυρᾶς εὐκολώτερη, γιατὶ τὸ πλύσιμό τους εἶναι ἕνα παιγνίδι. Οἱ κουρτῖνες ἀπὸ TREVIRA **πλένονται χωρὶς κόπο, στεγνώνουν ἀμέσως, δὲν ξεχειλώνουν, δὲν χρειάζονται σιδέρωμα, δὲν μπαίνουν.** Ἡ ποιότης τῶν κουρτινῶν TREVIRA εἶναι ἐξασφαλισμένη, χάρις στὸν συνεχῆ ἔλεγχο πού τοὺς γίνεται προτοῦ παραδοθοῦν στὴν κατανάλωσι.

"ΔΑΕΚΤΟΡ"

ΠΩΛΗΣΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ: "ΔΑΝΤΕΛΛΑ" Α. Ε. - ΡΟΜΒΗΣ 11 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 238.408 ● ΘΕΣ/ΝΙΚΗ: ΒΑΣ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 13 - ΤΗΛ. 21.523

ΚΑΤΖΟΥΡΑΚΗΣ-GARBOTT

ACRILAN
REGD

CHEMSTRAND
DIVISION OF
MONSANTO

ΝΗΜΑΤΟΠΟΙΗΣΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ "ΗΛΙΟΣ" Κ.Σ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ Α.Ε. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Δὲν εἶναι καθόλου νωρὶς γιὰ νὰ προγραμματίσετε τὶς διακοπές σας εἰς τὴν Διεθνῆ Ἔκθεσιν τῆς Νέας Ὑόρκης!

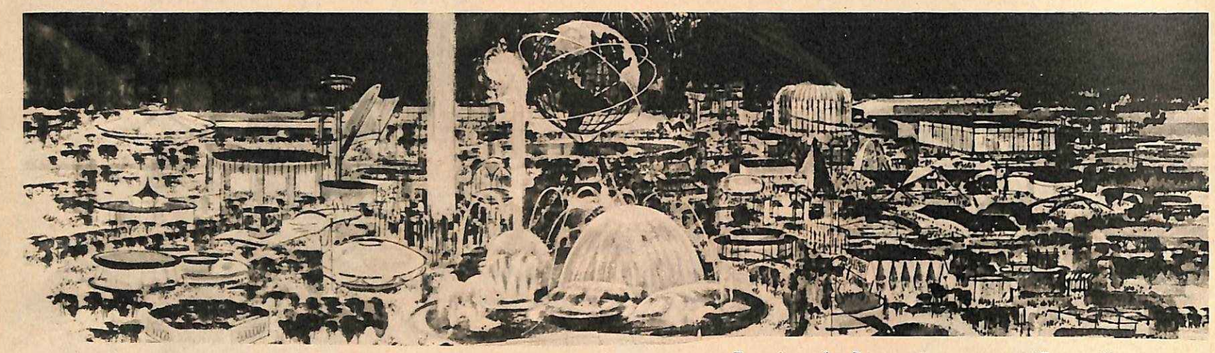

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, 22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1964: Ἀνοίγουν οἱ πύλες τῆς Διεθνοῦς Ἐκθέσεως τῆς Νέας Ὑόρκης - τοῦ πλέον ἀντιπροσωπευτικοῦ δείγματος τῶν ἐπιτευγμάτων τοῦ 20οῦ αἰῶνος: Εἰς τὴν Ἔκθεσιν αὐτὴν 72 χῶρες προβάλουν «τὴν Εἰρήνην καὶ Κατανόησιν μεταξὺ τῶν Λαῶν». Τὰ ἐκθέματα, τὰ περισσότερα μὲ **δωρεὰν** εἴσοδον, σᾶς παρουσιάζουν ὅλας τὰς συγχρόνους ἐξελίξεις εἰς τὸν τομέα τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς βιομηχανίας! Εἰσιτήρια μπορεῖτε νὰ προμηθευθῆτε ἀπὸ ὁποιονδήποτε πράκτορα τῆς PANAMERICAN, σημειώσατε δὲ ὅτι ἡ Pan Am εἶναι τὸ ἐπίσημον κέντρον πληροφοριῶν τῆς Ἐκθέσεως.

Ἡ Pan Am θὰ σᾶς βοηθήση νὰ ἀπολαύσετε πολὺ περισσότερο τὸ ταξείδι σας εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην!

Pan Am: Ἡ πύλη τῆς Διεθνοῦς Ἐκθέσεως τῆς Νέας Ὑόρκης. Εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην θὰ δῆτε τὴν Παγκόσμιον Κυβέρνησιν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν! Θὰ χαρῆτε καλλιτεχνικὲς ἐκδηλώσεις, θέατρο, μουσική, νυκτερινὴ ζωή! Ἡ Pan Am διαθέτει περισσότερα JETS, ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἄλλην ἀεροπορικὴν ἑταιρείαν, διὰ κατ' εὐθείαν σύνδεσιν μὲ περισσοτέρας πόλεις τῶν Η.Π.Α. καὶ.. μπορεῖτε νὰ ταξιδεύετε εἰς τὴν Νέα Ὑόρκην, μὲ δικαίωμα ἀναχωρήσεως ἀπὸ μιὰ ἄλλη πόλι.

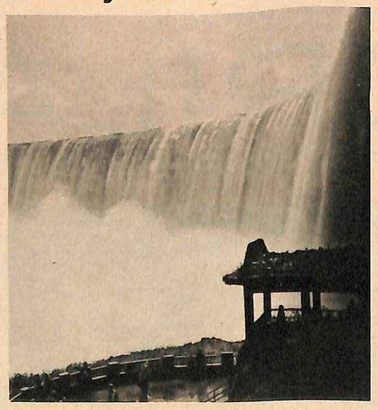

Θὰ ἐπισκεφθῆτε περισσότερες πόλεις τῶν Η. Π. Α. μὲ λιγώτερα χρήματα! Θὰ δῆτε τοὺς καταρράκτες τοῦ Νιαγάρα καὶ ἀληθινοὺς ἐρυθροδέρμους. Ἐμπιστευθῆτε εἰς τὴν Pan Am ἢ τὸν ταξιδιωτικὸ πράκτορα τῆς Pan Am, τὴ φροντίδα τοῦ ταξιδιοῦ σας. Μπορεῖτε νὰ ἐπισκεφθῆτε μέχρι 20 πόλεις **χωρὶς καμμία ἐπὶ πλέον ἐπιβάρυνσιν.**

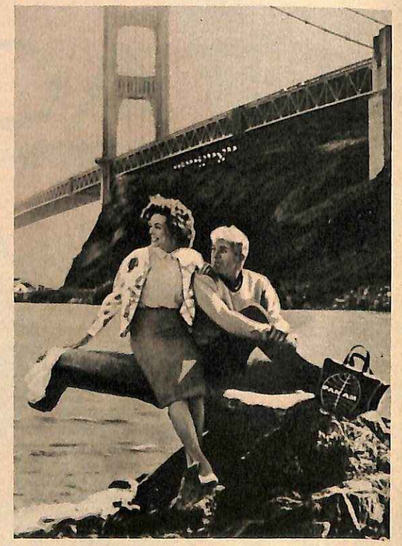

Τώρα ποὺ κάνετε μεγάλα σχέδια: Γιατὶ νὰ μὴν κάνετε τὸ Γύρο τοῦ Κόσμου; Μπορεῖτε νὰ τὸ πραγματοποιήσετε μέσω Σὰν Φραντζίσκο. Στοιχίζει λίγο περισσότερο ἀπὸ ἕνα ταξίδι, μετ' ἐπιστροφῆς, εἰς Η. Π. Α. Ὅπου καὶ νὰ πάτε μὲ τὴν Pan Am θὰ ἔχετε πάντοτε τὸν καλλίτερο σύντροφο: **τὸ ἀνεκτίμητο ἔξτρα τῆς πείρας** ποὺ σᾶς προσφέρη ἡ Pan Am. Μπορεῖτε νὰ ἐκλέξετε τὴν Α', **Θέσι** - PRESIDENT SPECIAL - ἢ τὴν Οἰκονομικὴ **Θέσι** - RAINBOW.

PAN AM

ΕΙΣΘΕ ΣΕ ΚΑΛΛΙΤΕΡΑ ΧΕΡΙΑ ΜΕ ΤΗΝ Pan Am ΤΗΝ ΠΛΕΟΝ ΠΕΠΕΙΡΑΜΕΝΗΝ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας ἀποτανθῆτε: στὸν πράκτορά σας ἢ στὴν PAN AMERICAN Ἐλ Βενιζέλου 6, Ἀθῆναι - Τηλ. 612.695 - 611.047

ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΤΕΥΧΟΣ ΑΡΙΘ. 439 ΔΡΑΧ. 5
ΕΤΟΣ Θ', 20 ΜΑΡΤΙΟΥ 1964

ΕΚΔΟΣΙΣ: «ΕΛΚΗΝ» (Ε.Π.Ε.)
Ἑλένη Γ. Βλάχου - Η. Γ. Ἡλιόπουλος
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ: Κωνσταντῖνος Κ. Ψύχας
(ὁδὸς Μονῆς Πετράκη, ἀριθ. 8, Ἀθῆναι)
Προϊστάμενος τυπογραφείου: Δ. Φλῶρος
(ὁδὸς Ἀγχιάλου, ἀριθμὸς 23, Ἀθῆναι)

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ
Ὁδὸς Σωκράτους 57 καὶ 40 - 42, Ἀθῆναι
τηλ.: 523.366 - 535.140 - 537.611
ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΚΔΟΣΕΩΣ-ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ
Ὁδὸς Βουλιαγμένης 352 (τηλ. 971.685)

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

Ὁ Βασιλεὺς Παῦλος ὁ Α' κηδεύεται

ΜΕΣΑ ΣΕ ΜΙΑ ΑΘΗΝΑ ΠΟΥ ΔΟΝΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΑΛΗΘΙΝΗ ΣΤΓΚΙΝΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΝΕΙ ΜΕ ΚΑΘΕ ΤΡΟΠΟ ΤΗΝ ΘΛΙΨΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΒΑΘΕΙΑ ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ

Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

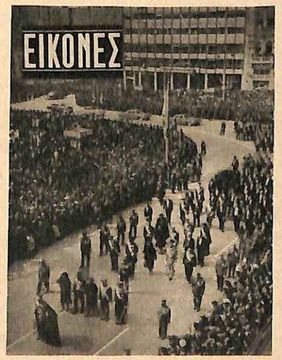

Ἀνήκει τώρα στὴν ἱστορία

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΔΕΤΤΙΚΩΝ, κ. ΣΠ. ΜΑΡΚΕΖΙΝΗΣ, ΤΟΠΟΘΕΤΕΙ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΟΝ ΕΚΛΙΠΟΝΤΑ ΑΝΑΚΤΑ, ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΑΝΑΓΛΥΦΑ ΤΙΣ ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΩΡΕΣ ΤΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΤΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ. Ἐσωτερικοῦ: Ἑξάμηνος δρχ. 130, ἐτησία δρχ. 260. Ἐξωτερικοῦ: Ἑξάμηνος δολλάρια 7, ἐτησία δολλάρια 14. Ἀεροπορικὴ ἀποστολὴ κατόπιν συνεννοήσεως • ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ κατὰ τιμοκατάλογον καὶ συμφωνίαν • ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ ἄρθρων καὶ φωτογραφιῶν μόνον κατόπιν ἀδείας • ΔΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ χειρόγραφα καὶ φωτογραφίαι • ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ διεύθυνσις: ΕΙΚΟΝΕΣ Ἀθῆναι • ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑΙ ΕΠΙΤΑΓΑΙ ἐπ' ὀνόματι ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «ΕΛΚΗΝ» (Ἑταιρία Περιωρισμένης Εὐθύνης), Βουλιαγμένης 352, Ἀθῆναι (Τ.Τ. 463).

Τὸ ἀπεριτὶφ ποὺ σᾶς προσφέρει τὴ νέα γεῦσι!

Τὸ πίνει ὅλη ἡ ἀνώτερη κοινωνία

Ἰταλικὸ 100%

Gancia

Τὸ λένε Γκάντσια - Τὸ πίνουν ὅλοι

ΓΕΝ. ΑΝΤ/ΠΕΙΑ: ΓΕΝΚΑ Α.Ε. ΚΛΕΙΣΘΕΝΟΥΣ 9 ΤΗΛ. 526.447, 8 ΑΘΗΝΑΙ

- Προσδίδουν ΑΡΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ σὲ κάθε δώμάτιο τοῦ σπιτιοῦ σας.
- Οἱ πιὸ κατάλληλες κουρτίνες γιὰ τὸ Ἑλληνικὸ κλίμα. Δὲν κιτρινίζουν οὔτε καίγονται ἀπὸ τὸν ἥλιο.

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΓΝΩΣΤΩΝ ΕΛΒΕΤΙΚΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ
STOFFELS

Ζητεῖτε ἐπιμόνως νὰ σᾶς δείχνουν στὴν οὐγία τὸ σῆμα "ΨΑΡΑΚΙ, εἶναι σύμβολον γνησιότητος.

Stoffels

ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΠΑΝΤΟΥ

Πέθανε...Κι ἂς ἔλεγαν ἀκόμη τὸ ἴδιο πρωΐ (Παρασκευή, 6 Μαρτίου) ὅτι ἡ κατάστασή του παρουσίασε κάποια βελτίωση. Ὅλοι τὸ περίμεναν κι ὅμως ἦλθε ξαφνικό. Πέθανε στὸ Τατόϊ, δυὸ ἑβδομάδες μετὰ τὴν μοιραία ἐγχείρηση, πέντε ἡμέρες ἀφ' ὅτου, ἀπροσδοκήτως, ἡ ἀνάρρωση παρεχώρησε τὴν θέση της στὴν ραγδαία ἐπιδείνωση, τὴν ἴδια ὥρα (4.12΄ τὸ ἀπόγευμα) ποὺ ἐξέπνευσε, πρὶν ἀπὸ 44 χρόνια, ὁ ἀδελφός του Ἀλέξανδρος, παρ' ὀλίγο τὴν ἴδια ἡμέρα ποὺ ὁ παπποῦς του, πρὶν ἀπὸ 51 χρόνια, ἄφηνε τὴν τελευταία πνοή του (5 Μαρτίου 1913), καὶ 25 ἡμέρες πρὶν συμπληρώση 17 χρόνια στὸν θρόνο του. Τὸ ἴδιο βράδυ ὡρκίσθηκε ὁ νέος Βασιλεύς. Χαλιναγώγησε τὴν ἀφάνταστη θλίψη του καὶ βρῆκε τὴν δύναμη νὰ ἐπαναλάβη σταθερὰ τὸν ὅρκο ποὺ ὑπηγόρευε συγκινημένος ὁ ἀρχιεπίσκοπος στὴν κατάμεστη αἴθουσα τοῦ θρόνου. Καί μὲ ἕνα λυπημένο χαμόγελο ἀνταπέδωσε τὶς ζητωκραυγές, μὲ τὶς ὁποῖες τὸ πλῆθος ἐχαιρέτισε τὴν ἔξοδό του. Μὲ τὴν ἴδια σταθερὴ φωνή ὁ νέος Βασιλεὺς ἀπηύθυνε τὸ πρῶτο του διάγγελμα ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο, καὶ τὸ μήνυμα: «Μοῦ παρήγγειλε νὰ σᾶς πῶ ὅτι σᾶς εὐχαριστεῖ καὶ σᾶς ἀποχαιρετᾶ»... Ἀδόκητος ὁ θάνατος. Ἡ ἀπήχησή του ξεπέρασε τὰ ἑλληνικὰ ὅρια Μηνύματα συμπαθείας ἔφθασαν ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμο. Ἐπέπρωτο, σὲ μιὰ κρίσιμη περίοδο γιὰ τὸ ἔθνος, ὁ Βασιλεὺς Παῦλος νὰ προσφέρη στὴν χώρα του ἀνεκτίμητη ὑπηρεσία, ἀκόμη καὶ νεκρός! Δίπλα στὴν σορό του συγκεντρώθηκαν στὴν Ἀθήνα ἑξέχουσες προσωπικότητες μεγάλων καὶ μικρῶν Δυνάμεων, Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως, σὲ ἕναν ἀνταγωνισμὸ συλλυπητηρίων. Στὴν σκιὰ τοῦ ἐκλιπόντος Βασιλέως, ἡ νεαρὴ ἑλληνικὴ κυβέρνηση εἶχε τὴν εὐκαιρία νὰ πραγματοποιήση χρήσιμες ἐπαφές, ποὺ ἀπεδείχθησαν (τὴν ἑπομένη τῆς κηδείας, ὅταν ξαφνικὰ οἱ Τοῦρκοι ὡδήγησαν τὴν κυπριακὴ κρίση στὰ πρόθυρα συρράξεως...) σωτήριες! Ἐσκοτείνιασε τὸ Τατόϊ. Ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια ἐγκατεστάθη στὰ ἀνάκτορα τῶν Ἀθηνῶν (ἐπέστρεψε στὸ «σπίτι της» μετὰ τὴν κηδεία) καὶ ξαγρύπνησε δυὸ νύκτες πλάϊ στὸν νεκρό, ποὺ δεχόταν ἐκεῖ τὶς τελευταῖες τιμές, πρὶν ἐναποτεθῆ στὴν Μητρόπολη. Ὅποιος περνοῦσε, ἀργά, μετὰ τὰ μεσάνυκτα, ἔξω ἀπὸ τὸ παλάτι τῆς ὁδοῦ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ (καὶ περνοῦσαν πολλοί!), ἔβλεπε λυπημένος δυὸ παράθυρα, ψηλά, φωτισμένα. Καὶ ἔκανε τὸν σταυρό του... Τρεῖς πομπές, ἕνδεκα τρισάγια, ἀμέτρητα δάκρυα. Ζητωκραυγὲς πνιγμένες σὲ λυγμούς... Ἡ Οἰκογένεια συνώδευσε τὴν σορὸ ἀπὸ τὸ Τατόϊ στὰ ἀνάκτορα τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὴν ἐναπέθεσε στὴν αἴθουσα τοῦ ὅρκου. Ἡ Οἰκογένεια πάλι συνώδευσε τὴν σορό, δυὸ ἡμέρες μετά, στὴν Μητρόπολη καὶ τὴν παρέδωσε στὸν λαό του. Κι ἀπὸ ἐκεῖ ὁ λαός του τὴν συνώδευσε στὸ Τατόϊ. Ἀπίστευτη κοσμοσυρροή, πάνδημο τὸ ὕστατο «Χαῖρε» κατέστησε τὸν ἐκλιπόντα Βασιλέα Παῦλο σύμβολο ἐθνικῆς ἑνότητος. Εἶναι ἡ κληρονομία ποὺ παρέδωσε στὸν γιό του, τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνο...

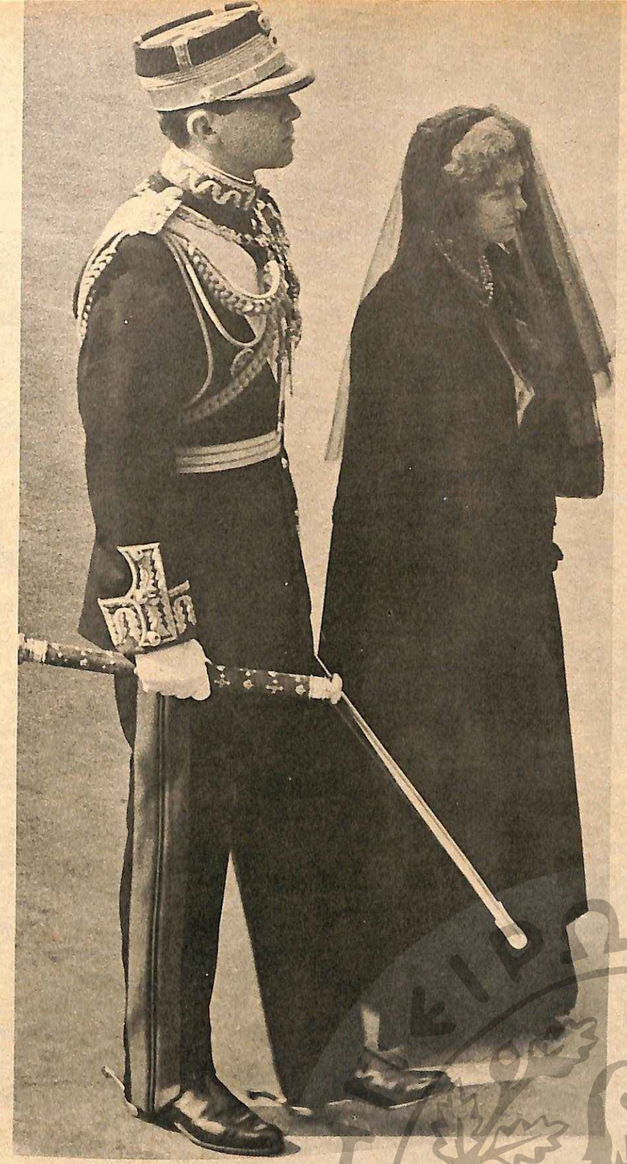

Ἡ σορὸς τοῦ Βασιλέως Παύλου ὁδεύει ἀργὰ πρὸς τὴν τελευταία κατοικία. Μὲ τὴν ὀδύνη ζωγραφισμένη στὰ πρόσωπα, ὁ νεαρὸς Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος καὶ ἡ βαρυπενθοῦσα Βασίλισσα μητέρα του προπορεύονται τῶν στενῶν συγγενῶν τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας. Εἰκόνα βουβῆς, ἀλλὰ μεγάλης θλίψεως πού, σὲ ὅλη τὴν διαδρομὴ τῆς νεκρικῆς πομπῆς, προκαλοῦσε ρίγη συγκινήσεως στὶς μυριάδες τοῦ λαοῦ ποὺ μὲ κατάνυξη προέπεμψαν τὸν νεκρὸ Βασιλέα. Πίσω ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ ἄγημα τῶν ναυτῶν, ποὺ ἔσυρε τὸν κιλλίβαντα μὲ τὸ φέρετρο, ὁ ἱπποκόμος καὶ ὁ κυνηγὸς τοῦ νεκροῦ ὡδηγοῦσαν τὸ ἄλογό του, τὸ ἄλογο ποὺ ὁ καλὸς καὶ ἀγαθὸς Βασιλεὺς δὲν πρόκειται νὰ ἱππεύση πλέον.

ΤΟ ΤΕΛΟΣ

...ΕΝΑ ΤΕΛΟΣ ΑΞΙΟ ΟΧΙ ΑΠΛΩΣ ΓΙΑ ΒΑΣΙΛΙΑ, ΑΛΛΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΙΟ ΑΓΑΠΗΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΙΑ ΕΠΕΦΤΑΛΑΞΕ Ο ΛΑΟΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ, ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟΤΣ ΕΠΙΣΗΜΟΤΕΡΟΤΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΤΣ ΟΛΟΤ ΤΟΤ ΚΟΣΜΟΤ, ΜΕ ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕΙΑ, ΜΕ ΕΤΛΑΒΕΙΑ, ΠΡΟ ΠΑΝΤΟΣ ΜΕ ΒΑΘΕΙΑΝ ΑΓΑΠΗ ΚΗΔΕΤΘΗΚΕ Ο ΠΑΤΛΟΣ Α΄, ΒΑΣΙΛΕΤΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ...

ΣΤΗΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ. Τέσσερις Βασιλεῖς: Μπωντουαίν (Βελγίου), Φρειδερῖκος (Δανίας), Γουσταῦος - Ἀδόλφος (Σουηδίας), Ὄλαφ (Νορβηγίας). Πίσω, ὁ Διάδοχος τῆς Αἰθιοπίας.

Ο ΔΟΥΞ ΤΟΥ ΕΔΙΜΒΟΥΡΓΟΥ, ὁ ἡγεμὼν τοῦ Μονακὸ πρίγκιψ Ραινιέ, ὁ πρόεδρος τῆς Δυτικῆς Γερμανίας ἐρ Λύμπκε Πίσω, ὁ πρόεδρος τῆς Ἰταλικῆς Βουλῆς, κ. Μπονσαρέλι

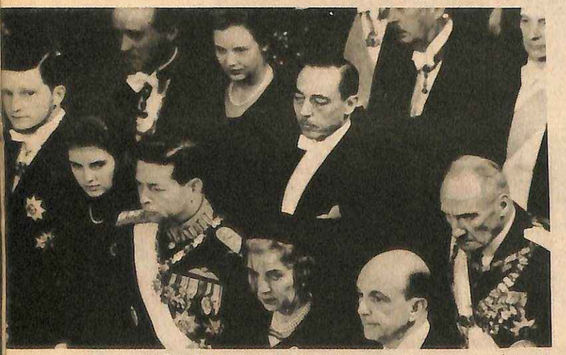

Ο τ. ΒΑΣΙΛΕΥΣ τῆς Βουλγαρίας Σιμεών, ἡ πριγκίπισσα Ἄννα - Μαρία, ὁ τ. Βασιλεὺς τῆς Ρουμανίας Μιχαήλ, ἡ Βασίλισσα τῆς Δανίας Ἴνγκριντ, ὁ τ. Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας Οὐμβέρτος. Πίσω, ἡ Διάδοχος τῆς Δανίας, ὁ κόμις Παρισίων.

ΤΙΣ ΗΝΩΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΕΙΕΣ ἀντιπροσώπευσαν ἡ σύζυγος τοῦ προέδρου Τζόνσον καὶ ὁ τ. πρόεδρος κ. Χάρρυ Τρούμαν

«Δεῦτε τελευταῖον ἀσπασμόν!». Ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία ἔχει τελειώσει. Μὲ βῆμα ἀργὸ καὶ ἐπίσημο, μέλις συγκρατώντας τὴν ὀδύνη του, ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος πλησιάζει τὸ φέρετρο. Στέκεται ἀκίνητος μιὰ στιγμὴ καὶ μετὰ κλίνει τὴν κεφαλὴ πρὸς τὸν νεκρὸ Βασιλέα - πατέρα του. Τὸν ἀποχαιρετᾶ...

ΔΕΝ ΞΑΝΑΓΝΩΡΙΣΕ ἡ Ἀττικὴ θέσμα σὰν ἐκεῖνο ποὺ παρουσιάσθηκε τὴν ἡμέρα τῆς κηδείας.

ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ νὰ ἔμεινε ἄνθρωπος στὸ σπίτι του. Ἀμέτρητο πλῆθος κατέκλυσε (ἔπαιρναν θέσεις ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα) τοὺς δρόμους ποὺ ὡδηγοῦσαν στὸ Τατόι, ἀπὸ τὴν Μητρόπολη ὥς τὴν Βαρυμπόπη. Ἀδιάπεραστο τεῖχος ἀνθρώπινο, σὲ μῆκος 14 χιλιομέτρων... Κ' ἐπάνω στὸν Λυκαβηττό, μυρμηγκιά.

ΔΕΝ ΕΙΧΑΝ ΦΘΑΣΕΙ στὴν Μητρόπολη, ὅταν ἄρχισε ἡ νεκρώσιμη ἀκολουθία, οὔτε ὁ Βασιλεύς, οὔτε ἡ Βασίλισσα, οὔτε τὰ ἄλλα μέλη τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας. Προσῆλθαν λίγα λεπτὰ ἀργότερα, ἀφοῦ, διασχίζοντας τοὺς δρόμους ἀπὸ τὰ Ἀνάκτορα ὥς τὴν Μητρόπολη, δοκίμασαν τὴν πικρὴ χαρὰ τῶν ἐκδηλώσεων ἀγάπης καὶ στοργῆς, μὲ τὶς ὁποῖες τὸ συνωστιζόμενο πλῆθος ἐτύλιξε τὴν ἐμφάνισή τους.

ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΣΤΝΗΘΙΣΜΕΝΗ ἡ εἰκόνα στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ ναοῦ. Πλούσια χρώματα, σπαθιά, μπότες, σπειρούνια, χρυσοπίκιλτες στολὲς καὶ ἄμφια, λαμποκοποῦσαν καὶ μπερδεύονταν μὲ τὰ μαῦρα ἐπίσημα ἐνδύματα καὶ τὶς μαυροφορεμένες (ἐλάχιστες) γυναίκες.

ΚΑΙ ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΣΑΝ νὰ κρύψουν τὴν συγκίνησή τους οὔτε ὁ Βασιλεύς, οὔτε ἡ Βασίλισσα, οὔτε οἱ περισσότεροι ἐκεῖ, ὅταν οἱ εὔζωνοι τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς ἐσήκωσαν τὸ φέρετρο καὶ τὸ ὁδήγησαν πρὸς τὴν ἔξοδο. Ἀπὸ τὴν πλατεῖα ἀκούσθηκε ἡ μουσικὴ ποὺ ἀνέκρουε τὸν Ἐθνικὸ Ὕμνο κι ἀπὸ τὸ πυροβόλο τοῦ Λυκαβηττοῦ ἔπεσε ἡ πρώτη τιμητικὴ κανονιά.

ΔΕΝ ΗΤΑΝ Ο ΥΜΝΟΣ μὲ τὸν συνηθισμένο γρήγορο, ἐνθουσιαστικὸ ρυθμό. Ἀργὴ ἡ ἐκτέλεση τώρα, ἀκολουθοῦσε τὴν ἀργὴ κίνηση τῶν εὐσταλῶν εὐζώνων ποὺ, ὑποβαστάζοντας τὸ φέρετρο τοῦ νεκροῦ Βασιλέως, τὸ ἐναπέθεταν μὲ προσοχὴ στὸν κιλλίβαντα.

ΔΕΝ ΑΡΓΗΣΕ νὰ ξεκινήση ἡ πομπή. Στὴν κεφαλὴ οἱ στρατιωτικὲς σχολές. Ἔπειτα οἱ Κρητικοὶ τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς. Ὁ κλῆρος, ἡ σορός, ἡ οἰκογένεια, οἱ ἐπίσημοι, οἱ ἀντιπροσωπεῖες. Κ' ἔπειτα πάλι οἱ στρατιωτικὲς σχολές, ποὺ ἔκλειναν τὴν μακρὰ οὐρὰ τῆς πομπῆς. Σχεδὸν ὅλοι ἀκολούθησαν πεζῇ ὥς τὸ «Χίλτον». Τὰ μόνα αὐτοκίνητα: Τέσσερα ἀνακτορικὰ καὶ τὸ ἁμάξι τοῦ πρωθυπουργοῦ, ἐπικεφαλῆς τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου. Ἕνας πρώην πρωθυπουργὸς δὲν μπόρεσε νὰ συνεχίση. Στὸ ὕψος τοῦ Συντάγματος ἐγκατέλειψε ἐξουθενωμένος.

ΔΕΝ ΕΠΡΟΧΩΡΗΣΕ πέρα ἀπὸ τὸ «Χίλτον» ἡ πομπή. Ἐσταμάτησε ἐκεῖ. Οἱ ναῦτες, ποὺ ὥς τότε ἔσυραν τὸν κιλλίβαντα, παραμέρισαν καὶ ὁ κιλλίβας προσδέθηκε σὲ ἕνα στρατιωτικὸ αὐτοκίνητο. Καὶ πῆρε τὸν δρόμο πρὸς τὸ Τατόι τὸ αὐτοκίνητο, ρυμουλκώντας τὸν κιλλίβαντα μὲ τὴν βασιλικὴ σορό (τὸ στέμμα, τὸ ξίφος καὶ τὴν στραταρχικὴ ῥάβδο τὰ παρέλαβαν τρεῖς ἀξιωματικοί) καὶ ἀκολουθούμενο μόνο ἀπὸ τὴν βασιλικὴ οἰκογένεια.

ΔΕΝ ΕΠΑΨΕ τὸ κανόνι τοῦ Λυκαβηττοῦ νὰ δονῆ τὴν ἀτμόσφαιρα μὲ τὶς κοῦφιες δολές του. Καὶ πέρασε ὥρα πολλή. Καὶ ἡ σορὸς πρέπει νὰ εἶχε φθάσει πιὰ στὸ Τατόι, κοντὰ στὰ πανύψηλα πεῦκα τοῦ βασιλικοῦ κτήματος. Καὶ κάποτε τὸ κανόνι ἀπὸ τὸν Λυκαβηττὸ δὲν ξανακούστηκε....

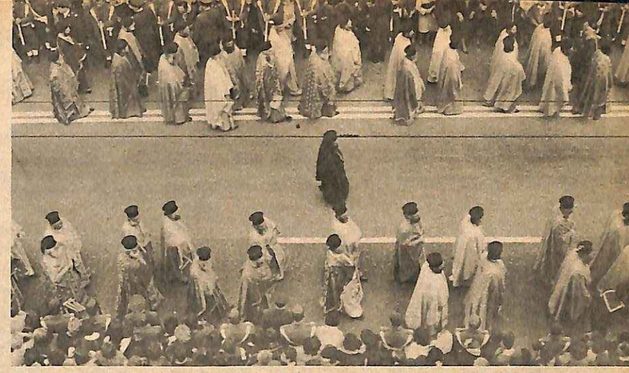

Σύμπλεγμα ἀναδυόμενο
ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ Βυζαντίου συνέθεταν
οἱ πολυπληθεῖς ἀρχιερεῖς
μὲ τὰ χρυσοποίκιλτα ἄμφια, ποὺ ἀκολούθησαν
ἐν σώματι. Καὶ προσέδωσαν μὲ τὴν
παρουσία τους τὴν λαμπρότητα
ποὺ ταίριαζε στὴν κηδεία
τοῦ μόνου Ὀρθοδόξου Βασιλέως.
Πεζῇ ἐπροχώρησαν μέχρι τέλους ὅλοι.
Μὲ κόπο κ' ἐκεῖνος ποὺ
κρατοῦσε τὴν ἱερὴ εἰκόνα τῆς Τήνου.

Πίσω ἀπὸ τὸν ἀρχιεπίσκοπο καὶ
τὸν πατριάρχη Βενέδικτο ἀκολουθοῦσε
ἡ σορός. Τὸν κιλλίβαντα
ἔσυραν ἄνδρες τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ,
πλαισιωμένοι ἀπὸ εὐζώνους τῆς
ἀνακτορικῆς φρουρᾶς, μὲ τὰ ὅπλα ὑπὸ μάλης.
Στὴν κεφαλὴ καὶ στὴν οὐρὰ τῆς πομπῆς
ὅλες οἱ στρατιωτικὲς σχολές
ἐξεπροσωπήθησαν. Κι ἀνάμεσά τους,
δυὸ ἀγήματα τῶν Ναυτικῶν Δοκίμων
ἐθύμιζαν ὅτι κάποτε,
δεκαπεντάχρονος ἔφηβος, ὁ ἐκλιπὼν
Βασιλεύς, εἶχε καθήσει στὰ ἴδια ἐκεῖνα
θρανία, τὰ δικά τους...

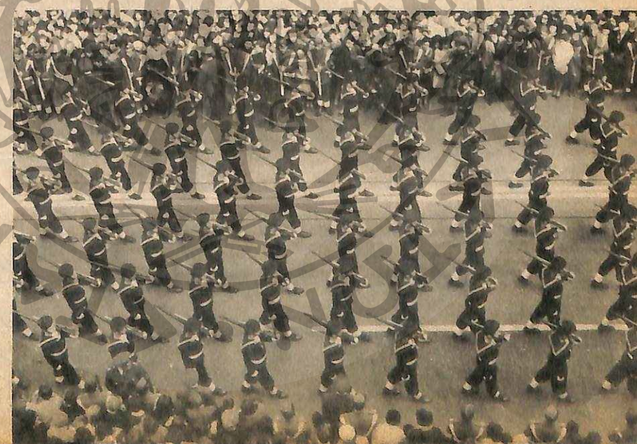

ΠΕΝΤΕ Βασιλεῖς –Γουσταῦ-ος - Ἀδόλφος, Φρειδερῖκος, Τζουλιάνα, Μπωντουαίν, Ὄ-λαφ- ἀκολουθοῦν πεζῇ τὴν ἐκφορά, βαδίζοντας, σύμφω-να μὲ τὴν ἐθιμοτυπία, πίσω ἀκριβῶς ἀπὸ τὴν Βασιλικὴ Οἰκογένεια τῆς Ἑλλάδος ↑

→ Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ Ἱεροσο-λύμων, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ἀ-θηνῶν καὶ ἄλλοι ἀρχιερεῖς (δεξιά). Ἀνάμεσα στὸ πλῆ-θος τῶν ἐπισήμων (κάτω) διακρίνονται ὁ ἀδελφὸς τῆς Βασιλίσσης, ὁ κόμις τῆς Βαρκελώνης, καθὼς καὶ ὁ πρίγκιψ Βίκτωρ-Ἐμμανουήλ ↓

ΑΝΩΤΑΤΟΙ ἀξιωματικοὶ τῶν τριῶν ὅπλων ἐβάσταζαν σὲ βελούδινα μαξιλάρια τὰ παράσημα τοῦ Βασιλέως. →

← ΜΕ ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕΙΑ, ἡ νεκρικὴ πομπὴ διασχίζει τώ-ρα τὴν πλατεῖα Συντάγμα-τος. Ἀσφυκτικὰ γεμάτα τὰ πεζοδρόμια, οἱ ἐξῶστες τῶν σπιτιῶν, τὰ παράθυρα. Μὲ δάκρυα οἱ Ἀθηναῖοι ἀποχαι-ρετοῦν τὸν καλὸ Βασιλέα.

Η ΝΕΚΡΙΚΗ πομπὴ ἔ-φθασε στὸ τέρμα τῆς δι-αδρομῆς – μπροστὰ στὸ «Χίλτον». Τὸ στέμμα, σύμβολο τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας, ἀφαιρεῖται ἀ-πὸ τὸ χάλκινο φέρετρο. ←

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ Ραινιέ, ἡ Κα Λύντον Τζόνσον, ὁ δοῦξ τοῦ Ἐδιμβούργου, ὁ πρόεδρος Λύμπκε καὶ ὁ Μέγας Δούξ Ἰωάν-νης τοῦ Λουξεμβούργου. ↓

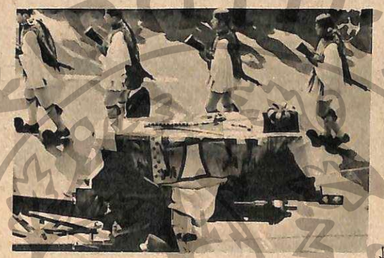

ΕΥΖΩΝΟΙ τῆς ἀνακτορι-κῆς φρουρᾶς, μὲ τὰ ὅ-πλα ὑπὸ μάλης, περι-στοιχίζουν τὸ φέρετρο, ποὺ ἦταν τυλιγμένο μὲ τὴν ἑλληνικὴ σημαία μὲ τὰ βασιλικὰ ἐμβλήματα. ←

ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ἀρχηγοὶ καὶ βουλευταὶ ἀκολου-θοῦσαν κατὰ τὴν ἐθιμο-τυπία. Διακρίνονται οἱ κ.κ. Πιπινέλης, Ροδόπου-λος, Σπύρος Μαρκεζίνης καὶ Π. Κανελλόπουλος. ↓

Η Τετάρτη 11 Μαρτίου 1964, παραμονὴ τῆς κηδείας τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως τῶν Ἑλλήνων Παύλου, ἦταν ἡ πιὸ ἔντονη, ἡ πιὸ ἀνήσυχη, ἡ πιὸ λαμπρή, ἀλλὰ καὶ ἡ πιὸ πένθιμη μέρα ποὺ γνώρισε ποτὲ τὸ ἀεροδρόμιο τοῦ Ἑλληνικοῦ. Ἀπὸ τὶς ὀκτὼ τὸ πρωὶ ὥς τὰ μεσάνυχτα τὰ ἀεροπλάνα ἀκουμποῦσαν στὴν πίστα τοῦ ἀερολιμένος ὑψηλότητες καὶ διασημότητες. Καὶ ὅταν τελικῶς οἱ ἀφίξεις ἐτελείωσαν, μετρήθηκαν τέσσερις βασιλεῖς, δυὸ βασίλισσες, δυὸ σύζυγοι βασιλισσῶν (ὁ Βερνάρδος τῆς Ὁλλανδίας καὶ ὁ Φίλιππος τοῦ Ἐδιμβούργου), τρεῖς πρώην βασιλεῖς, δυὸ πρόεδροι Δημοκρατίας, δυὸ διάδοχοι, τρεῖς μνηστῆρες θρόνων, τρεῖς πρόεδροι βουλῶν, 40 πρίγκιπες. Μιὰ ἐκπληκτικὴ συγκομιδὴ διασημοτήτων

ΑΣΦΥΚΤΙΚΑ ΓΕΜΑΤΕΣ ΚΑΙ ΟΛΕΣ ΟΙ ΚΑΘΕΤΕΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΠΑΡΟΔΟΙ, ΟΠΟΥ ΕΣΗΜΕΙΩΘΗΣΑΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΛΙΠΟΘΥΜΙΕΣ

ΜΕ ΤΗΝ Κα ΛΥΝΤΟΝ ΤΖΟΝΣΟΝ καὶ τὸν πρόεδρο Τροῦμαν καὶ τὸν Μακάριο (ὁ ὁποῖος ἔφθασε δυὸ ὧρες μετά, ἐνῶ νέα μολυβένια σύννεφα εἶχαν ἀρχίσει πάλι νὰ μαζεύονται ἐπάνω ἀπὸ τὴν Κύπρο) ἔκλεισε ὁ κύκλος τῶν ὑψηλῶν ἐπισκέψεων τοῦ πρωϊνοῦ. Τὴν ἴδια ὥρα ποὺ ἔρχόταν ὁ Μακάριος, ἡ Βασίλισσα, χωμένη στὸ βάθος ἑνὸς ἀνακτορικοῦ αὐτοκινήτου, μὲ κάτωχρο πρόσωπο καὶ κλαμένα μάτια, κατευθυνόταν πρὸς τὴν μονὴ τοῦ Ἀστερίου. Ἐκεῖ ἔμεινε τρεῖς ὧρες, προσπαθώντας, στὴν σύντομη μόνωση, νὰ ὀρῆ μιὰν ἀνακούφιση...

Ο ΜΠΩΝΤΟΥΑΙΝ, αὐστηρός, μέσα στὸ στενὸ μαῦρο παλτό του, καὶ ἀγέλαστος (κατὰ τὴν παράδοση) ἐδημιούργησε ἕνα περίεργο κῦμα ἐνδιαφέροντος στὸ θηλυκὸ πληθυσμὸ τοῦ ἀεροδρομίου (θηλαδὴ στὶς ἰπτάμενες συνοδοὺς τῶν διαφόρων ξένων ἑταιριῶν πού, ἀφοῦ ἄκουσαν μὲ θρησκευτικὴ εὐλάβεια τὸν θελγικὸ ὕμνο, τὸν πῆραν ἀπὸ πίσω καὶ τὸν ἐγκατέλειψαν μόνον ὅταν κάθησε στὸ βασιλικὸ αὐτοκίνητο, δίπλα στὸν Κωνσταντῖνο). Μιὰ δεσποινίς, μάλιστα, τὸν πλησίαζε μὲ ἀπειλητικὲς διαθέσεις, ἕτοιμη νὰ τοῦ ζητήση αὐτόγραφο. Ὁ Κωνσταντῖνος, ὅμως, διέθλεψε τὸν κίνδυνο. Κατέβασε γρήγορα τὸ τζάμι τοῦ αὐτοκινήτου, ἐξηγώντας στὸν Μπωντουαὶν: «Κάνει κρύο σήμερα στὴν Ἀθήνα...».

ΑΝΤΙΘΕΤΩΣ, ὁ Ραινιὲ ἀπεγοήτευσε. Μάλιστα, πρὸς στιγμήν, ὁ πρίγκιψ Πέτρος (ποὺ εἶχε ἀναλάβει τὴν εὐθύνη τῆς ὑποδοχῆς του) ἔδειξε σὰν νὰ μὴ τὸν γνώριζε. Τὸ ἴδιο καὶ οἱ φωτογράφοι — ἀλλὰ ἐκεῖνοι γιὰ διαφορετικοὺς λόγους. Θὰ τὸν ἐγνώριζαν ἂν ἔβλεπαν δίπλα του τὴν κατάξανθη καὶ γαλανκτερὴ Γκρέης, ποὺ εἶχε ἐντυπωσιάσει σφοδρὰ τοὺς φωτογραφικοὺς φακοὺς τὸν Μάϊο τοῦ 1962. Ἀλλὰ αὐτὴ τὴν φορὰ ἡ Γκρέης δὲν ἦταν μαζί. Ἔτσι ὁ Ραινιὲ ἀναγνωρίσθηκε μόνον ὅταν εἶχε κατεβῆ πιὰ ἀπὸ τὴν σκαλίτσα καὶ περπατοῦσε στὴν πίστα. Ἦταν κάπως παχύτερος ἀπὸ τὸ 1962, κάπως λευκότερος — καὶ κάπως κοντύτερος...

ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΩΡΑ ποὺ ἔμπαινε στὸ αὐτοκίνητο ὁ Ραινιὲ ἔφθανε ὁ δοῦξ τοῦ Λουξεμβούργου. Ταυτοχρόνως, ὁ Κοῦβ ντὲ Μυρβίλ, ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας. Καί, ὕστερα ἀπὸ ἐλάχιστα λεπτά, ὁ Φίλιππος τοῦ Ἐδιμβούργου. Καὶ τότε ἄρχισε νὰ πλέκεται τὸ χάος. Τὸ ἄγημα τῆς ὑποδοχῆς ἔτρεχε ἀπὸ τὴν μιὰ ἄκρη τοῦ ἀεροδρομίου στὴν ἄλλη, ἀπὸ ἀεροπλάνο σὲ ἀεροπλάνο, ἀπὸ ἐπίσημο σὲ ἐπίσημο. Κάποιος φώναζε: «Ἐδῶ νὰ παραταχθῆτε!». Ἔτρεχε τὸ ταλαίπωρο ἄγημα. Κάποιος ἄλλος: «Ὄχι ἐδῶ, ἐκεῖ!». Τὴν ἴδια στιγμή, ἕνας τρίτος διέταζε: «Στὸ βάθος, γρήγορα!». Ἡ κατάσταση ἦταν περίπου ἐξωφρενική, ὅλοι οἱ ἐπίσημοι ἐφθαναν μαζὶ καὶ ὁ ναύαρχος Τσάφος, ποὺ εἶχε ἀναλάβει τὴν ὀργάνωση τῆς ὑποδοχῆς, εἶχε φθάσει στὰ πρόθυρα τῆς αὐτοκτονίας...

ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΧΑΟΣ αὐτό, ἦταν φυσικὸ νὰ δημιουργηθοῦν καὶ παρεξηγήσεις. Ὁ Κοῦβ ντὲ Μυρβίλ, ποὺ δὲν μᾶς εἶναι πολὺ γνωστὸς ὀπτικῶς, περίμενε ἕνα τέταρτο περίπου γιὰ νὰ γίνη ἐπισήμως δεκτός.

ΣΤΙΣ ΕΞΗΜΙΣΗ φθάνει ἡ ἔκπληξη! Ἀκούει στὸ ὄνομα Βικτωρία - Λουΐζα καὶ εἶναι ἡ μητέρα τῆς Βασιλίσσης Φρειδερίκης. Τὴν ὑποδέχεται στὸ ἀεροδρόμιο ἡ Μεγάλη Κυρία τῆς Αὐλῆς, Κα Καρόλου. Ἡ Βικτωρία - Λουΐζα κοιτάζει χαμογελώντας τοὺς φωτογράφους, δίνει στὴν Κα Καρόλου τὸ διαβατήριό της, ἀναπνέει τὸν παγωμένο ἀέρα καὶ κάτι ψιθυρίζει στὰ γερμανικά. Ἴσως: «Πάλι στὴν Ἑλλάδα...».

ΕΧΕΙ ΣΚΟΤΕΙΝΙΑΣΕΙ τώρα καὶ ἡ ταραχώδης Τετάρτη πλησιάζει πρὸς τὸ τέλος της. Ἀλλὰ τὰ ἀεροπλάνα συνεχίζουν νὰ προσγειώνονται καὶ νὰ ἀποβιβάζουν ὑψηλοὺς ἐπισκέπτες. Ἤδη μένουν ἀκόμη νὰ ἔλθουν τρεῖς βασιλεῖς καὶ μιὰ βασίλισσα. Καί ὡς τὶς ἑνδεκα ἔρχονται ὅλοι. Ὁ Βασιλεὺς τῆς Σουηδίας Γουσταῦος, ὁ γηραιότερος Βασιλεὺς τοῦ κόσμου (εἶναι 82 ἐτῶν καὶ κατεβαίνει ἀπὸ τὸ ἀεροπλάνο χωρὶς παλτό, αἰωνόβιο σύμβολο τῆς σκανδιναβικῆς ὑγείας), ὁ Ὄλαφ τῆς Νορβηγίας, ἡ Τζουλιάνα τῆς Ὁλλανδίας καὶ ὁ Φρειδερῖκος τῆς Δανίας...

Ο ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ τῆς Δανίας... Κατεβαίνει ἀπὸ τὸ ἀεροπλάνο, φορώντας τὴν στολὴ τοῦ ναυάρχου (εἶναι λάτρης φανατικὸς τῆς θάλασσας, ὅπως ἦταν καὶ ὁ Πασῖλος), καὶ ἀγκαλιάζει τὸν

Η αὐλαία σηκώθηκε νωρὶς τὸ πρωί, μὲ τὴν ἄφιξη τῆς κ. Λύντον Τζόνσον καὶ τοῦ κ. Τρούμαν. Ὁ κ. Τρούμαν, κατάλευκος (εἶναι 80 χρόνων), ἀλλὰ γελαστὸς πάντα, καὶ ἡ κ. Τζόνσον («ἡ πιὸ καλοκαπελλωμένη γυναίκα τοῦ κόσμου» εἶναι ὁ τίτλος της), πολὺ συγκινημένη, ἀπέφυγαν νὰ κάμουν δηλώσεις. Πάντως ὁ κ. Τροῦμαν, εὐφυέστατος, ἀπέφυγε νὰ ἐπισκεφθῆ τὸ ἄγαλμά του: «Ἤμουν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἐναντίον τῆς ἰδέας αὐτῆς. Γενικῶς πιστεύω ὅτι οἱ ζωντανοὶ δὲν πρέπει νὰ ἀποκτοῦν ἀνδριάντες». Ὅταν εἶδε γραμμένο στὸν τοῖχο ἑνὸς σπιτιοῦ, κοντὰ στὸ ἀεροδρόμιο, τὴν ἀπειλητικὴ ὑπόδειξη: «TRUMAN GO HOME», ἐδήλωσε γελώντας πλατιά: «Ἀλλὰ ἀκόμη δὲν ἦλθα καλὰ - καλά...».

Η ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΑ ΑΝΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΔΑΝΙΑΣ ΙΝΓΚΡΙΝΤ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΡΙΓΚΙΠΙΣΣΑ ΤΟΥ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟΥ

Κωνσταντῖνο. Δακρύζουν καὶ οἱ δυό. Καὶ ἦταν ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ὁ Κωνσταντῖνος δάκρυσε ἐκείνη τὴν δύσκολη ἡμέρα. Ὅλο τὸ πρωὶ καὶ ὅλο τὸ ἀπόγευμα στεκόταν ἔμπρὸς στὴν Αἴθουσα Ἐπισήμων, μὲ τὰ χέρια πίσω, σοβαρὸς καὶ ἀσάλευτος. Φοροῦσε τὴν γκρίζα στολὴ τοῦ στρατηγοῦ τῆς ἀεροπορίας, ποὺ τόνιζε ἀκόμη περισσότερο τὴν ὠχρότητα ποὺ ἦταν ἁπλωμένη στὸ πρόσωπό του. Ἀλλὰ αὐτὸ ἦταν ἡ μόνη ἔνδειξη τοῦ πόνου ποὺ τὸν δονοῦσε ἐκεῖνες τὶς ὧρες: Ἀσάλευτος, σοβαρός, ἀμίλητος.

Καὶ μόνον ὅταν ἀγκάλιασε τὸν Βασιλέα Φρειδερῖκο δάκρυσε ὁ Κωνσταντῖνος. Ἴσως θυμήθηκε ἐκείνη τὴν ὥρα τὴν πλατειὰ ἀγκαλιὰ τοῦ νεκροῦ πατέρα του. Ἴσως γιατὶ ἔνοιωσε ξαφνικὰ πολὺ μόνος ἐκείνη τὴν στιγμή.

Ἀλλὰ αὐτὸ κράτησε μόνο μιὰ στιγμή. Τὴν ἄλλη, θυμήθηκε τὸν ἄνδρα, τὸν βασιλέα. Σκούπισε τὰ μάτια του μὲ τὴν ράχη τοῦ χεριοῦ του, χαμογέλασε στὸν Φρειδερῖκο καὶ τοῦ ἔδειξε τὴν «Ρόλλς - Ρόϋς» ποὺ περίμενε: «Ἐλᾶτε, εἶπε. Ἡ μητέρα σᾶς περιμένει...».

ΦΡ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Η ΜΗΤΕΡΑ τῆς Βασιλίσσης Φρειδερίκης, δούκισσα Βικτωρία - Λουΐζα, μαζὶ μὲ τὴν πριγκίπισσα Ἀλίκη τῆς Ἑλλάδος, μητέρα τοῦ πρίγκιπος Φιλίππου. Ὅπως εἶναι γνωστό, ἡ πριγκίπισσα Ἀλίκη ἔχει περιβληθῆ τὸ μοναχικὸ σχῆμα καὶ ἐλάχιστες εἶναι οἱ δημόσιες ἐμφανίσεις της. Κατὰ τὴν ἄφιξη τοῦ δουκὸς τοῦ Ἐδιμβούργου, ἡ πριγκίπισσα, ποὺ μονάζει στὴν Τῆνο, ὑπεδέχθη ἡ ἴδια τὸν γιό της στὸ ἀεροδρόμιο Ἑλληνικοῦ.

Η ΣΥΖΥΓΟΣ τοῦ Ἀμερικανοῦ προέδρου καὶ ὁ πρόεδρος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος. Παρὰ τὴν ἱερότητα τῆς στιγμῆς, ἡ ἐμφάνιση τοῦ Μακαρίου ἔγινε δεκτὴ μὲ ζωηρὰ χειροκροτήματα, ἐνδεικτικὰ τῆς συμπαραστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ στὴν ἱερὴ κυπριακὴ ὑπόθεση. Κατὰ τὴν σύντομη παραμονή του στὴν Ἀθήνα, ὁ πρόεδρος τῆς Κύπρου εἶχε σοβαρὲς συνομιλίες μὲ Ἕλληνες καὶ ξένους παράγοντες

Εἶχε σημαδέψει μόνος του τὴν τελευταία του κατοικία

ΔΥΟ ΑΝΘΙΝΑ στεφάνια ἀνέμεναν στὸ Τατόϊ, γιὰ νὰ ἐνωποτεθοῦν στὸν νωπὸ βασιλικὸ τάφο. Τὰ ἔστελναν ὁ πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως κ. Γ. Παπανδρέου καὶ ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς κ. Ἠλ. Τσιριμῶκος. Τὰ μέλη τῆς Βασιλικῆς Οἰκογενείας ἐκάλυψαν τὸν τάφο τοῦ Βασιλέως Παύλου μὲ στεφάνια ἀπὸ δάφνη — «κάθε μέλος προσέφερε καὶ τὸ δικό του.

ΚΑΤΩ ἀπὸ τὴν σκιὰ τῶν πεύκων, κοντὰ στὸν τάφο τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β΄, ἐπιθυμοῦσε νὰ ἀναπαυθῆ μετὰ τὸν θάνατό του ὁ Βασιλεὺς Παῦλος. Μόνος του εἶχε διαλέξει τὸ σημεῖο καὶ κάθε χρόνο, τὴν ἡμέρα τῶν γενεθλίων του, πρόσθετε μιὰ πέτρα. Τὴν τελευταία τὴν τοποθέτησε πρὶν ἀπὸ 3 μῆνες, στὶς 14 Δεκεμβρίου, ἡμέρα τῶν γενεθλίων του ←

Η τελευταία συγκίνηση. Ἐμπρὸς στὸ νεοσκαμμένο μνῆμα, στὸ εἰδυλλιακὸ τοπίο τῆς Δεκελείας, ὁ Βασιλεύς, ἡ Βασίλισσα, οἱ συγγενεῖς, οἱ ἀρχηγοὶ κρατῶν, ὁ πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως καὶ ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς (μόνον αὐτοὶ καὶ ὄχι ἄλλοι ἐπίσημοι...) κατευώδωσαν γιὰ τελευταία φορὰ τὸν πατέρα, τὸν σύζυγο, τὸν φίλο, τὸν «σύμβουλο τῶν συμβούλων του». Φίλησε τρυφερὰ τὸν βασιλικὸ θυρεό, ποὺ σκέπαζε τόσες ἡμέρες τὸν πατέρα του, ὁ νεαρὸς Βασιλεὺς καὶ διπλωμένον, ὅπως τοῦ τὸν ἔδωσε ὁ ἀξιωματικὸς τῆς φρουρᾶς, τὸν παρέδωσε στὴν μητέρα του. Χαιρέτησε στρατιωτικὰ ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος. Καὶ ἡ Βασίλισσα - Μήτηρ ὑποκλίθηκε...

Πρὶν κατεβῆ τὸ φέρετρο, θὰ τὸ ράνουν μὲ λουλούδια. Καὶ πρὶν ἀπομακρυνθοῦν, θὰ ἀποθέσουν ἐκεῖ στεφάνια δάφνινα. Τελευταία θὰ ἀποχωρήση ἡ Βασίλισσα σύζυγος. Κ' ἐνῶ θὰ φεύγη, ὑποβασταζόμενη ἀπὸ τὸν γιό της, θὰ στρέφη τὸ κεφάλι πρὸς τὰ πίσω, μιὰ δυό, τρεῖς, τέσσερις φορές. Καὶ στὰ βουρκωμένα μάτια της (ἔκλαψε πολὺ αὐτὲς τὶς τελευταῖες στιγμές, μακριὰ ἀπὸ τὰ βλέμματα τοῦ κόσμου) θὰ ἀποτυπωθοῦν, ἀνάμνηση ἐφιαλτικὴ καὶ παρήγορη, αὐτὲς οἱ νωπὲς εἰκόνες. Σὲ λίγα λεπτὰ ὅλα θὰ ἔχουν τελειώσει. Καὶ στὸ παλατάκι τοῦ Τατοῖου, ὅπου θὰ καθήσουν οἱ ξένοι στὸ «τραπέζι τῆς παρηγοριᾶς», ἡ ζωὴ ἀργὰ - ἀργὰ θὰ ξαναπάρη τὸν ρυθμό της.

Ὁ πρωθιερεὺς τῶν ἀνακτόρων ἔψαλε τὶς ὕστατες εὐχές. Δὲν ὑπῆρξε κανεὶς ἀπὸ τοὺς παρόντας ποὺ μπόρεσε νὰ συγκρατήση τὰ δάκρυά του. Ἡ μουσικὴ παίζει τὸν ἐθνικὸ ὕμνο. «Αἰωνία του ἡ μνήμη», ψάλλει ἡ Παιδικὴ Χωρωδία τῶν Ἀνακτόρων, ἐνῶ ὅλοι γονατίζουν, ἐνῶ τρεῖς ὁμοβροντίες σκεπάζουν τοὺς τελευταίους λυγμοὺς καὶ ἐνῶ τὸ κανόνι τοῦ Λυκαβηττοῦ ρίχνει τὴν τελευταία βολή του, μεταφέροντας στοὺς ἀθέρες τὸ μήνυμα ὅτι αὐτὸ ἦταν τὸ τέλος...

■■■

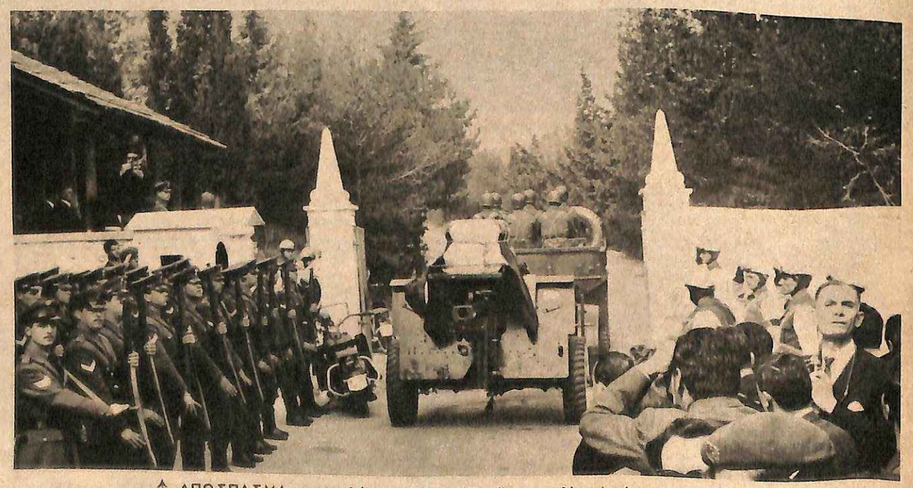

↑ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ χωροφυλάκων παρουσιάζει ὅπλα, καθὼς τὸ φέρετρο, συρόμενο ἀπὸ στρατιωτικὸ αὐτοκίνητο, διέρχεται τὴν πύλη τῶν ἀνακτόρων τοῦ Τατοῖου. Σὲ λίγο, ὁ πρωθιερεὺς τῶν ἀνακτόρων, ἀρχιμανδρίτης κ. Κοτσώνης, ἀνέπεμπε τὶς τελευταῖες εὐχές: «Βασιλεὺς ἢ στρατιώτης, πλούσιος ἢ πένης, δίκαιος ἢ ἁμαρτωλός... Πάντα σκιᾶς εὐτελέστερα, πάντα ὀνείρου ἀπατηλότερα... Αἰωνία σου ἡ μνήμη, Παῦλε Βασιλεῦ». Καὶ ἐνῶ ἕνα τμῆμα πεζικοῦ ἔρριπτε τρεῖς τιμητικὲς ὁμοβροντίες, οἱ εὔζωνοι τῆς ἀνακτορικῆς φρουρᾶς κατέβαζαν μὲ σχοινιὰ τὸ φέρετρο στὸν τάφο του, στὸ σημεῖο ἐκεῖνο ποὺ μόνος εἶχε διαλέξει ὁ καλὸς Βασιλεύς.

Πόση ἀγάπη, πόση ἀπόγνωση καὶ πόση στοργὴ δὲν φανερώνει τὸ βλέμμα της, καθὼς κοιτᾶ τὸν νέο Βασιλιᾶ, ποὺ ἔμελλε στὰ πρῶτα νεανικά του χρόνια νὰ σηκώση τὸ βαρὺ φορτίο ποὺ τοῦ ἐπεφύλασσε ἡ μοῖρα. Δίνει κουράγιο τὸ βλέμμα της. Ἀλλα καὶ ἀναζητᾶ βοήθεια...

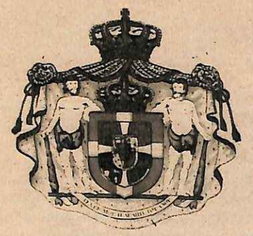

Οἱ «Εἰκόνες» ὁλοκληρώνουν στὸ τεῦχος αὐτὸ τὴν παρουσίαση τοῦ μεγάλου θέματος: «Ἡ ζωὴ καὶ ὁ θάνατος τοῦ Βασιλέως Παύλου». Ὁ ἀρχηγὸς τῶν Προσδευτικῶν, κ. ΣΠΥΡΟΣ ΜΑΡΚΕΖΙΝΗΣ, ποὺ εἶναι καὶ πέρα ἀπὸ τὴν πολιτική του δραστηριότητα γνωστὸς γιὰ τὶς συγγραφικές του ἐνασχολήσεις, δίνει στὶς σελίδες ποὺ ἀκολουθοῦν τὰ θεμελιώδη «ἱστορικὰ» χαρακτηριστικὰ τοῦ ἐκλιπόντος Ἄνακτος. Ἀνέκδοτες ἐπίσης φωτογραφίες, ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο τῆς δίδος ΑΜΑΡΥΛΛΙΔΟΣ ΜΑΡΚΕΖΙΝΗ, συνοδεύουν τὸ τόσον ἔγκυρο αὐτὸ κείμενο.

→

1904. Ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια τῆς Ἑλλάδος. Ἀπὸ τ' ἀριστερά, στὴν πρώτη σειρά, δικλαδόν: Ὁ μετέπειτα Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος, ὁ πρίγκιψ Χριστόφορος καὶ ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β'. Στὴν δεύτερη σειρά, καθιστοί: Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος (Διάδοχος τότε) κρατάει στὰ γόνατά του τὸν Βασιλέα Παῦλο, ἡ Βασίλισσα Ὄλγα, ἡ πριγκίπισσα Ἑλένη (ἀργότερα Βασίλισσα τῆς Ρουμανίας), ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Α', ἡ Μεγάλη Δούκισσα Μαρία μὲ τὶς θυγατέρες της Νίνα καὶ Ξένια, ἡ πριγκίπισσα Ἑλένη τοῦ Νικολάου μὲ τὴν πριγκίπισσα Ὄλγα. Στὴν τρίτη σειρά, ὄρθιοι: Ὁ πρίγκιψ Γεώργιος, ἡ Βασίλισσα Σοφία, ὁ πρίγκιψ Ἀνδρέας, ἡ πριγκίπισσα Ἀλίκη, ὁ Μέγας Δοὺξ Γεώργιος Μιχαήλοβιτς, ποὺ τυφεκίσθηκε στὰ 1919, κατὰ τὴν ρωσικὴ ἐπανάσταση, ἀπὸ τοὺς μπολσεβίκους, καὶ ὁ πρίγκιψ Νικόλαος.

Ο ΠΑΥΛΟΣ Α' ΑΝΗΚΕΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Ὁ κ. ΣΠ. ΜΑΡΚΕΖΙΝΗΣ

ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Κόμματος τῶν Προοδευτικῶν, ποὺ γνώρισε ἀπὸ πολὺ κοντὰ ὄχι μόνο τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ καὶ ὅλα τὰ γεγονότα τῆς κρισιμωτέρας περιόδου, ἐπιχειρεῖ τώρα τὴν ἱστορικὴ τοποθέτηση τῆς προσωπικότητος τοῦ ἐκλιπόντος

ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΑΥΛΟΥ Α΄

ΤΟΝ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΝ Βασιλέα Παῦλον διέκρινε δημοκρατικότης. Ὑπὸ τὸ ἥρεμον ὕφος του ἐγνώριζε νὰ καλύπτῃ τὴν ἱκανότητα ἐπιτυχοῦς ἐκτιμήσεως τῆς καταστάσεως. Τὸ σύνηθες δὲ ἦτο νὰ μὴ πλανᾶται.

Εὑρισκόμεθα εἰς τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1945. Ὁ τότε Ἀντιβασιλεὺς ἀρχιεπίσκοπος Δαμασκηνὸς εἶχε μεταβῆ κατόπιν προσκλήσεως εἰς τὸ Λονδῖνον πρὸς συνεννόησιν ἐπὶ τῶν περαιτέρω ἐξελίξεων τῆς ἐν Ἑλλάδι ἐσωτερικῆς καταστάσεως. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, οἱ πολιτικοί, ποὺ ἀπέβλεπον εἰς τὴν μὴ ἐπιστροφὴν τοῦ εἰς Λονδῖνον ἀναγκαστικῶς εὑρισκομένου Βασιλέως Γεωργίου, συστηματικὴν κατέβαλλον προσπάθειαν νὰ ἀναβληθῇ ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν λαϊκὴν ἐτυμηγορίαν, πάντως δὲ νὰ προηγηθοῦν αἱ ἐκλογαὶ τοῦ δημοψηφίσματος, καὶ τοῦτο παρὰ τὰ ἀρχικῶς συμφωνηθέντα. Οἱ τῆς ἐθνικόφρονος παρατάξεως, ἀντιθέτως, ἐπεδίωκον νὰ προηγηθῇ τὸ δημοψήφισμα, ἀκριβῶς διὰ νὰ διαχωρισθῇ τὸ καθεστωτικὸν ἀπὸ τὴν ἐκλογικὴν κομματικὴν διαμάχην. Ἀλλ' εἶχον καὶ πρόσθετον λόγον. Ἀπέβλεπον εἰς τὸ νὰ μὴ βραδύνῃ τὸ δημοψήφισμα, διότι ὀρθῶς ὑπωπτεύοντο ὅτι ἡ ἐπιδιωκομένη καθυστέρησις προσφυγῆς εἰς τὸν λαόν, καὶ ἰδίᾳ ἡ προσχεδιαζομένη διενέργεια πρῶτον τῶν ἐκλογῶν, διὰ τὸ 1946, συνεδυάζετο μὲ μετάθεσιν τοῦ χρόνου τοῦ δημοψηφίσματος διὰ δύο τουλάχιστον ἔτη, ἤτοι διὰ τὸ 1948. Ἀλλά, ἂν τὸ τελευταῖον συνέβαινε καὶ προηγεῖτο ὁ δεύτερος γῦρος τῶν κομμουνιστῶν, ἀμφίβολον πλέον θὰ ἦτο ὄχι πότε θὰ διενηργεῖτο τὸ δημοψήφισμα, ἀλλὰ ἂν θὰ διενηργεῖτο, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ματαιωθῇ ὁριστικῶς ἢ παλινόρθωσις.

Φορεὺς τῆς ἀντιλήψεως νὰ προηγηθοῦν αἱ ἐκλογαὶ ὑπῆρξε καὶ ὁ Ἀντιβασιλεύς. Ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς Παῦλος, ὡς Διάδοχος τότε ἐν Ἀλεξανδρείᾳ διαμένων, παρηκολούθει μετὰ τῆς Βασιλίσσης Φρειδερίκης πάντα τὰ ἐν Ἑλλάδι συμβαίνοντα καὶ ἀπέδειξε τότε τὴν διορατικότητά του. Οὐδὲ διὰ μίαν ἔστω στιγμὴν παρεπλανήθη. Ἀντιθέτως, ἀπολύτως ἐπιτυχῶς ἐξετίμησε πάντοτε καὶ τὰ ἐν Ἑλλάδι συμβαίνοντα καὶ τὰς προθέσεις τῶν προταγωνιστῶν. Ὁ φίλος τῆς Ἑλλάδος καὶ φίλος του ἀείμνηστος στρατάρχης Σμάτς ἐγκαίρως τὸν ἐνημέρωσεν ὅτι εἶχε δίκαιον εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ μετ' οὐ πολύ ὁ ἀποκαλυπτικὸς λόγος εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων, τὴν 23ην Νοεμβρίου 1945, τοῦ ἀειμνήστου ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, Ἐρνέστου Μπέβιν, ἐπεσφράγιζε τὴν πλήρη δικαίωσιν.

Καὶ τὰ μὲν πράγματα ἐξελίχθησαν ἐν Ἑλλάδι ὡς γνωστὸν κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἀνάγκην. Αἱ ἐκλογαὶ προηγήθησαν μὲν τοῦ δημοψηφίσματος, ἀλλὰ ὁ λαὸς μετέβαλεν αὐτὰς οὐσιαστικῶς εἰς δημοψήφισμα. Κατόπιν δὲ τῆς λαϊκῆς ἐκείνης ἐτυμηγορίας, τῆς 31ης Μαρτίου 1946, ἦτο ἁπλῶς ζήτημα συναισθήσεως δυνάμεως καὶ ἐπιμονῆς ἵνα καὶ τὸ τυπικὸν πλέον δημοψήφισμα ἐνεργηθῇ τὸ ταχύτερον καὶ ὄχι μετὰ διετίαν, ὡς ἤθελον νὰ ἐξηκολούθουν νὰ προσδοκοῦν οἱ μὴ φιλικὰ προσκείμενοι εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ Βασιλέως. Καὶ πράγματι, ἡ συνοχὴ τῆς ἐθνικόφρονος παρατάξεως καὶ ἡ ἀποφασιστικότης της ἐπέτυχον τὸ ἐπιδιωκόμενον. Ἀλλὰ τὸ ὅτι ὀρθῶς εἶδεν ὁ Διάδοχος καὶ ὁλοψύχως συμπαρεστάθη, ἀναμφισβητήτως ἀποφασιστικῶς συνετέλεσεν εἰς τὰς ἐξελίξεις. Ἦτο πάντοτε εἰς τὸ πλευρὸν τῶν ἀγωνιστῶν καὶ μὲ τὴν καλωσύνην ποὺ τὸν διέκρινεν, ἀλλὰ καὶ τὴν πολιτικότητα, ἔσπευδεν ἀκόμη καὶ νὰ ἐνθαρρύνῃ ὅσους ἐνόμιζεν ὅτι ὑπῆρχε κίνδυνος νὰ ἀπογοητευθοῦν ἐκ τοῦ φόβου τῆς ἐπιτυχίας τῶν παραπλανητικῶν σχεδίων τῶν ἀντιθέτων.

Ο ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΣ Βασιλεὺς ὑπῆρξεν ἀγωνιστὴς τῶν ἐθνικῶν δικαίων καὶ δὲν ἐδίσταζε, διὰ τὴν ὑπεράσπισίν των, νὰ τολμᾷ θαρραλέας πρωτοβουλίας, ἔστω καὶ ἂν θὰ ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ περιπλέξουν τὸν ἴδιον εἰς ἀγνώστους περιπετείας.

Εὑρισκόμεθα εἰς τὸ θέρος τοῦ 1948. Διήνυε τὸν πρῶτον καιρὸν τῆς βασιλείας του, πᾶν ἄλλο δὲ παρὰ εὔκολον, καὶ ὅμως τότε ὑπῆρξεν ὁ πρῶτος ἐπίσημος Ἕλλην, ὁ ὁποῖος μεταπολεμικῶς ἔφερεν εἰς τὸ διεθνὲς προσκήνιον τὴν ὑπόθεσιν τῆς Κύπρου, διὰ τῆς πολυκρότου συνεντεύξεώς του, τὴν 28ην Ἰουλίου 1948, εἰς τοὺς «Τάϊμς τῆς Νέας Ὑόρκης». «Εἶναι δύσκολον νὰ ἀντιληφθῇ κανείς, ἔλεγε, διατὶ ἡ ἕνωσις τῆς Κύπρου μὲ τὴν Ἑλλάδα δὲν ἐπραγματοποιήθη ἀκόμη». Οὔτε οἱ Ἕλληνες, οὔτε οἱ Κύπριοι ἐπιτρέπεται νὰ λησμονήσουν ποτὲ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος δὲν ὡμίλησε κἂν περὶ αὐτοδιαθέσεως, ἀλλὰ περὶ ἑνώσεως.

Ἠφνιδίασε τότε ὅλους. Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς ἐποχῆς, ὁ Θεμιστοκλῆς Σοφούλης, ὁ μονίμως ἀτάραχος, ἐταράσσετο ἀνησυχῶν ἐκ τῶν ἐνδεχομένων ἐπιπτώσεων ἐκ τῆς τοιαύτης βασιλικῆς πρωτοβουλίας, καθ' ἣν ὥραν ἡ χώρα ἀντιμετώπιζε ὁλόκληρον ἐσωτερικὸν ἀγῶνα ἐπιβιώσεως. Αὐτὸς ὁ ἀρχιστρατηγὸς Παπάγος, ὁ ὁποῖος ἐξετέλει τότε καθήκοντα Μεγάλου Αὐλάρχου τοῦ Βασιλέως καὶ ὁ ὁποῖος μετ' ὀλίγα ἔτη ἐπισήμως ἀνεκίνει τὸ ζήτημα τῆς αὐτοδιαθέσεως, τὴν ὥραν ἐκείνην ἠφνιδιάζετο καὶ ἀνησύχει. Καὶ ὅμως ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς παρέμενεν ἀτάραχος. Δὲν ἔπραξε τίποτε πλέον, καὶ οὔτε ἠδύνατο νὰ πράξῃ, ἀφοῦ ἄλλωστε καὶ ἡ πρωτοβουλία ἐκείνης τῆς συνεντεύξεως, ἐν ἀγνοίᾳ τῆς κυβερνήσεώς του, δὲν συνεδιάζετο βεβαίως μὲ τὸ αὐστηρὸν πνεῦμα τοῦ πολιτεύματος, τοῦ ὁποίου ἐν τούτοις ὁ Βασιλεὺς Παῦλος ἤθελε νὰ εἶναι πιστὸς τηρητής. Πρᾶγμα ὅπερ ἤδη ἀνεγνώρισαν ἅπαντες. Ἀλλὰ ἐνῶ τοῦτο εἶναι ἀκριβές, εἶναι ἐπίσης ἀκριβές ὅτι δι' ἐκεῖνον ἦτο ἀδιανόητος ὁ ἀποκλειστικῶς διακοσμητικός ρόλος τὸν ὁποῖον ἰδίως οἱ Βόρειοι ἀρέσκονται νὰ δίδουν εἰς τὸν Ἀνώτατον Ἄρχοντα. Μεσογειακὸς ὁ ἴδιος καὶ Ἕλλην, ἐλάμβανεν ἐνίοτε τολμηροτέρας πρωτοβουλίας, ἀλλὰ πάντοτε ὅταν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ τὴν συνείδησιν ἥρεμον ὅτι ἐπετέλει καὶ τότε τὸ συνταγματικόν του καθῆκον. Εἰς τὴν προκειμένην δὲ περίπτωσιν, οὕτως ἢ ἄλλως, ὑψώνων πρῶτος τὴν φωνὴν διὰ τὴν Κύπρον, βεβαίως, ἀνταπεκρίνετο εἰς τὸ πανελλήνιον αἴσθημα καὶ ἐνέγραφε τίτλον εἰς τὴν ἱστορίαν του.

ΤΟΝ ΒΑΣΙΛΕΑ Παῦλον διέκρινε γενναιότης καὶ ἀποφασιστικότης.

Διετρέχομεν τὸν χειμῶνα τοῦ 1948. Ἐβασίλευεν ἤδη ὁ Βασιλεὺς Παῦλος ἀπὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος ἔτους, βασιλείαν ἀνήσυχον καὶ πολιτάραχον. Ἡ ἐσωτερικὴ κατάστασις, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐκτάσεως καὶ ἐντάσεως τοῦ ἀνταρτοπολέμου, εἶχε περιέλθει ἀπὸ τῆς ἐθνικόφρονος πλευρᾶς εἰς ἐπικινδύνως νεκρὸν σημεῖον. Ὁ στρατὸς μας εἶχε σχεδὸν ὀχυρωθῆ εἰς τὰς πόλεις καὶ οἱ ἀντάρται, πλήρως ἀναθαρρήσαντες, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἔφθαναν εἰς τὰ κράσπεδα τῆς Θεσσαλονίκης, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐτόλμων νὰ ἐμφανισθοῦν καὶ μέχρι Πάρνηθος. Οἱ Ἀμερικανοὶ ἤρχισαν νὰ αἰσθάνωνται κόπωσιν καὶ ἄφηναν νὰ ἐννοηθῇ ὅτι δὲν θὰ ἠδυνάμεθα πλέον νὰ βασισθῶμεν εἰς συνέχισιν τῆς στρατιωτικῆς βοηθείας πέραν τοῦ ἐπομένου Σεπτεμβρίου τοῦ 1949. Ὁ πολιτικὸς κόσμος ἦτο καὶ αὐτὸς ἐν ἀναστατώσει. Τὰ κόμματα τὰ ὁποῖα εἶχον ὑποστηρίξει τὴν κυβέρνησιν Σοφούλη - Τσαλδάρη συνεννοοῦντο ἤδη διὰ τὴν ἀνατροπήν της. Καί, ὡς γνωστόν, τὸν Νοέμβριον τοῦ 1948 ἐκέρδισεν ἡ κυβέρνησις τὴν πολιτικὴν μάχην εἰς τὴν Βουλὴν μὲ μίαν μόνον ψῆφον, χάρις εἰς τὴν ὑποστήριξιν τοῦ Νέου Κόμματος. Καὶ ἦτο τοῦτο ἀναγκαῖον μέχρις ὅτου θὰ ἐπετυγχάνετο ἡ ἐπιβαλλομένη λύσις. Διότι ὁ τόπος ἔπρεπε νὰ ἀποκτήσῃ τὴν πολεμικήν του κυβέρνησιν καὶ ὁ στρατὸς νὰ ἐξασφαλίσῃ ἐνότητα διοικήσεως καὶ τὴν ἱκανότητα ἀπὸ τῆς ἀμύνης νὰ μεταπηδήσῃ εἰς τὴν ἀδιάκοπον ἐπίθεσιν. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει, διὰ τὸν ρόλον τοῦ ἡγήτορος τοῦ στρατοῦ τότε προεβάλλετο μόνον ὁ ἀρχιστράτηγος Παπάγος, ἔχων ὑπὲρ αὐτοῦ τὸν τίτλον τοῦ ἀρχιστρατήγου τοῦ πολέμου 1940 - 41 καὶ μόνος ἐπιζῶν ἐκ τῶν τριῶν πρωταγωνιστῶν τῆς ἐποχῆς, τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Γεωργίου Β΄ καὶ τοῦ ἀειμνήστου Ἰωάννου Μεταξᾶ.

Κατὰ τὰς κρισίμους ἐκείνας ὥρας, οὐδὲ ἐπὶ στιγμὴν ὁ Βασιλεὺς Παῦλος, ἐνισχυόμενος μὲ τὴν θερμὴν συμπαράστασιν τῆς Βασιλίσσης Φρειδερίκης, ἔπαυσε τὴν ἀδιάκοπον καὶ στενὴν παρακολούθησιν τῆς καταστάσεως. Ὑπῆρξαν περιπτώσεις ποὺ ἐμελέτα καὶ λεπτομερείας ἀκόμη σχεδίων μέχρι καὶ τῆς τρίτης πρωϊνῆς. Καὶ ἦτο ἀπόλυτος ἀνάγκη. Διότι τὸ καθεστὼς τῆς κυβερνήσεως, μὲ μίαν ψῆφον, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ πολύ. Τὸ ἐνδεχόμενον τολμηρῶν λύσεων δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀποκλεισθῇ, ἀλλὰ τὸ εὐκταῖον παρέμενε νὰ διασφαλισθῇ ὁ συνδυασμὸς τῆς διατηρήσεως τοῦ Σοφούλη εἰς τὴν πρωθυπουργίαν, μὲ τὸ ἀδιβλητον δημοκρατικὸν κῦρος του, τὴς χρησιμοποιήσεως τοῦ στρατάρχου Παπάγου ὡς ἀρχιστρατήγου μὲ ἀπόλυτα δικαιώματα καί, ταυτοχρόνως, τῆς πολεμικῆς ὀργανώσεως τῆς κυβερνήσεως πρὸς συντονισμένην καὶ ἔντονον δράσιν. Ἡ πλειοψηφία τῶν πολιτικῶν ἀρχηγῶν εἶχεν ἤδη προκρίνει λύσιν κυβερνήσεως συνεργασίας ὑπὸ τὸν Ἀλέξανδρον Διομήδην. Οἱ Ἀμερικανοὶ ἐδυσκολεύοντο νὰ κατανοήσουν τοὺς ὅρους τοῦ ἀρχιστρατήγου Παπάγου. Ἔπρεπε, λοιπόν, ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς νὰ ἀναλάβῃ πρωτοβουλίαν. Εἶχε συνείδησιν ὅτι ἡ δημοτικότης του εἶχε φθάσει εἰς τὸ ἀπόγειον καί, πράγματι, οὐδέποτε ἄλλοτε ἔλκοτε ὑπῆρξε τόσον μεγάλη, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου του. Ὁ στρατὸς ἐπειθάρχει εἰς τὰ κελεύσματά του. Εἶχε δ' ἐπὶ πλέον ἐπιτευχθῆ ἡ συνεννόησις καὶ ἡ συμπαράστασις τῶν τριῶν πρυτάνεων τῆς ἑλληνικῆς δημοσιογραφίας, τοῦ Γεωργίου Βλάχου, τοῦ Ἀχιλλέως Κύρου καὶ τοῦ Δημητρίου Λαμπράκη.

Ὁ ἀείμνηστος Βασιλεύς, στοιθμίσας τὴν κατάστασιν, ἐτόλμησεν. Ὁ Θεμιστοκλῆς Σοφούλης παρητήθη. Πρὸ τῆς παραιτήσεώς του ἔμως ἀσιμένως εἶχε πλέον ἀποδεχθῆ καὶ τὴν ἀρχιστρατηγίαν Παπάγου καὶ τοὺς ὅρους του. Καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ ἐπίσης. Ὁ δὲ Γεώργιος Βλάχος εἶχεν ἤδη πείσει τὸν Βενιζέλον ὄχι μόνον νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν περίπτωσιν Παπάγου, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀναλάβῃ εἰς τοῦτο πρωτοβουλίαν. Οὕτως εἶχεν ἡ κατάστασις, ὅτε ὁ Βασιλεὺς ἐκάλεσεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοὺς πολιτικοὺς ἀρχηγοὺς καὶ ὄρθιος τοὺς ἀνέγνωσεν ἔκκλησίν του, ἐν ὄψει τοῦ ἐθνικοῦ κινδύνου, διὰ συνεννόησιν. Ἀλλὰ ἡ λύσις προῆλθε τελικῶς ἄνωθεν. Ὁ Ἀλέξανδρος Διομήδης, τῇ μεσολαβήσει τοῦ Δημητρίου Λαμπράκη, διεμήνυσε ὅτι θὰ ἐδέχετο τὴν ἀντιπροεδρίαν, καλουμένου ἐκ νέου τοῦ Σοφούλη νὰ σχηματίσῃ κυβέρνησιν. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἡ κατάστασις ἐξειλίσσετο γοργῶς. Μέ τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ Γ. Παπανδρέου, πάντες οἱ ἄλλοι ἀπεδέχθησαν τὴν λύσιν καὶ μετ' ὀλίγον ὡρκίζετο ἡ νέα κυβέρνησις Σοφούλη μὲ ἀντιπρόεδρον τὸν Διομήδην, συσταθέντος πολεμικοῦ συμβουλίου, εἰς τὸ ὁποῖον συμμετεῖχον οἱ ἄλλοι ἀρχηγοὶ κομμάτων, οἱ ὁποῖοι συνεφώνησαν διὰ τὴν κυβέρνησιν μὲ ἰσότιμον ψῆφον, ἀνεξαρτήτως τῆς κοινοβουλευτικῆς δυνάμεως τοῦ κόμματός των. Πρώτη δὲ πρᾶξις τῆς κυβερνήσεως ἐκείνης ἦτο ἡ ἀνάθεσις τῆς ἀρχιστρατηγίας εἰς τὸν Παπάγον. Ἡ κυβέρνησις ἐκείνη ὑπῆρξεν ἡ ἀφετηρία τῆς μεταβολῆς τῆς καταστάσεως. Τὸν ηὐνόησε, βεβαίως, καὶ ἡ τύχη. Ἡ περαιτέρω, δηλαδή, ἐπιδείνωσις τῶν σχέσεων τοῦ Τίτο μὲ τὸ ἀνατολικὸν μπλόκ. Ἀλλά, ἐπὶ τέλους, καὶ «τύχης δεῖσθαι λαμπρᾶς». Γεγονός, πάντως, παραμένει ὅτι ἡ δημοκρατικὴ καὶ ἀποφασιστικὴ ἀντιμετώπισις τῆς καταστάσεως, ἡ ὁποία ὡδήγησεν εἰς τὴν λύσιν τοῦ ἑλληνικοῦ δράματος, ὀφείλεται κατὰ πρῶτον καὶ σημαίνοντα λόγον εἰς τὴν ψυχραιμίαν, εἰς τὴν σαφῆ γνῶσιν καὶ ἐκτίμησιν τῆς καταστάσεως καὶ εἰς τὴν θαρραλέαν πρωτοβουλίαν τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Παύλου.

Ο ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΣ Βασιλεὺς Παῦλος ἔτρεφεν ἀπεριόριστον σεβασμὸν καὶ θαυμασμὸν διὰ τὸν πατέρα του, Βασιλέα Κωνσταντῖνον. Ἔζησεν ἐφηβος τὸν θρῦλον τοῦ νικηφόρου στρατιάρχου καί, εἰς τὰ πρῶτα νεανικά του ἔτη, τὸ δράμα τοῦ πατρός του. Εἰς αὐτὸν ἀνεστράφησαν οἱ ὅροι. Τὰ δραματικὰ στοιχεῖα τῆς ζωῆς του ὑπῆρξαν εἰς τὴν ἀρχήν, ἐνῶ εἰς τὸ τέρμα ἡ γαλήνη. Ὑπάρχει καὶ ἓν ἄλλο στοιχεῖον συγκρίσεως. Ἂν τὸ νὰ συνδέῃ εἰς Βασιλεὺς τὸ ὄνομά του μὲ τὸν διπλασιασμὸν τῆς πατρίδος του ἐπὶ τῶν πεδίων τῶν μαχῶν ἀποτελῇ ἔξοχον φιλοδοξίαν διὰ πάντα ἐστεμμένον καὶ θεματικὴν ἀποθέωσιν, οὐδόλως τοῦτο σημαίνει ὅτι ὑστερεῖ ὁ Βασιλεύς, ὁ ὁποῖος δὲν αὐξάνει μὲν τὴν ἐπικράτειαν, ἐπιτυγχάνει ὅμως μέσῳ ἀπείρων δοκιμασιῶν νὰ συντηρήσῃ τὰ κεκτημένα. Καί μάλιστα, ἐπὶ πλέον, νὰ δημιουργῇ προϋποθέσεις διασφαλίσεως καὶ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ λαοῦ. Ὁ ἀείμνηστος Βασιλεὺς συνέδεσε τὸ ὄνομά του μὲ τοιούτου εἴδους ἐποχήν. Ἐπέβαλε τὸ κράτος ἐσωτερικῶς. Ἔσωσε τὸ καθεστώς. Καὶ ἐθεμελίωσε προϋποθέσεις διὰ εἰρήνην καὶ εὐημερίαν. Τὸ ἔργον ἠμπορεῖ νὰ εἶναι ὀλιγώτερον θεαματικόν, ἀλλὰ δὲν παύει νὰ εἶναι ἐξ ἴσου σπουδαῖον.

Ὁ Βασιλεὺς Παῦλος ἐπετέλεσε τὸ καθῆκον του καὶ ἀπέναντι τῆς πατρίδος καὶ ἀπέναντι τῶν προγόνων του καὶ ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ του.

1902, Σεπτέμβριος. Ἡ Βασίλισσα Σοφία κρατάει τὸν πρίγκιπα Παῦλο, ποὺ εἶναι πιὰ ζωηρό, γελαστὸ μωρὸ ἐννέα μηνῶν. Στὰ πόδια της καθισμένη ἡ πριγκίπισσα Ἑλένη, ἡλικίας ἤδη ἕξη ἐτῶν. ←

ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΑ δυὸ παιδιά, στὸ «Ἀμφιτρίτη» φορτώθηκε καὶ τὸ καρροτσάκι τους, ποὺ θὰ χρειασθῆ στὸ πρῶτο τους θαλάσσιο ταξίδι, γιατὶ εἶναι ἀκόμη μικρά: Ὁ πρίγκιψ Παῦλος καὶ ἡ πριγκίπισσα Εἰρήνη.

Εὐτύχησε– ὑποδειγματικὸς σύζυγος καὶ πατέρας– νὰ δώση στὸν ἑαυτό του καὶ τὴν χώρα μιὰ εὐτυχισμένη οἰκογένεια

1905. Τὰ παιδιὰ τοῦ Διαδόχου Κωνσταντίνου φωτογραφίζονται στὸν κῆπο τους. Ἀπὸ τὰ τέσσερα ἀδέλφια, τὰ τρία –ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ Παῦλος καὶ ἡ Ἑλένη– ἀνῆλθαν σὲ θρόνους. Ἡ πριγκίπισσα Εἰρήνη, ποὺ τὴν κρατάει μιὰ γκουβερνάντα, γεννήθηκε τὸ προηγούμενο ἔτος. ←

1902. Στὸ ἀνάκτορο τοῦ Διαδόχου (τὰ σημερινὰ βασιλικὰ ἀνάκτορα τῆς ὁδοῦ Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ), ἡ Βασίλισσα Σοφία σηκώνει μὲ μητρικὴ ὑπερηφάνεια τὸν τότε νεογέννητο πρίγκιπα Παῦλο.

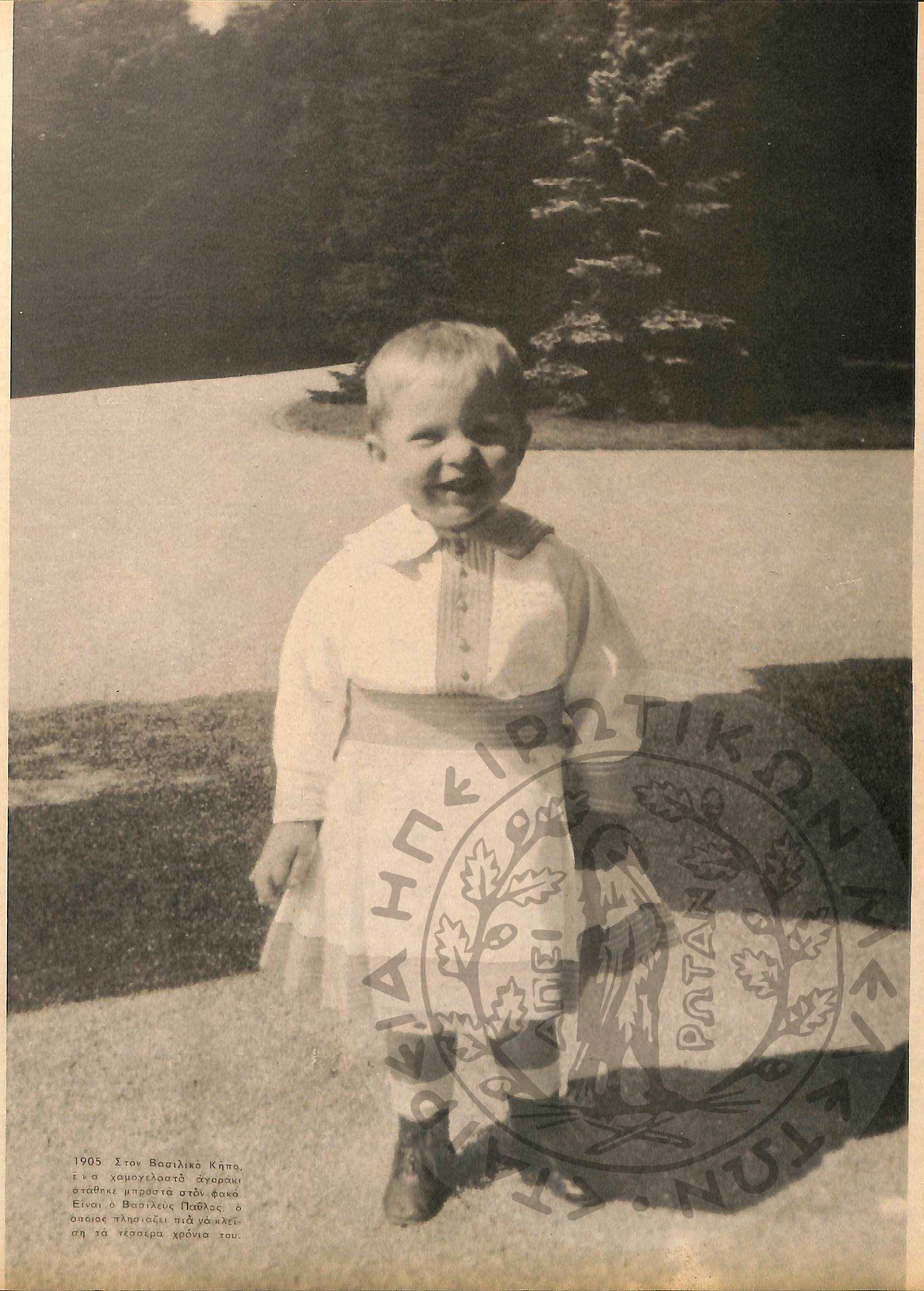

1905. Στὸν Βασιλικὸ Κῆπο, ἕνα χαμογελαστὸ ἀγοράκι στάθηκε μπροστὰ στὸν φακό. Εἶναι ὁ Βασιλεὺς Παῦλος, ὁ ὁποῖος πλησιάζει πιὰ νὰ κλείση τὰ τέσσερα χρόνια του.

Ὅλοι οἱ ἄρρενες τῆς οἰκογενείας ἔγιναν Βασιλεῖς

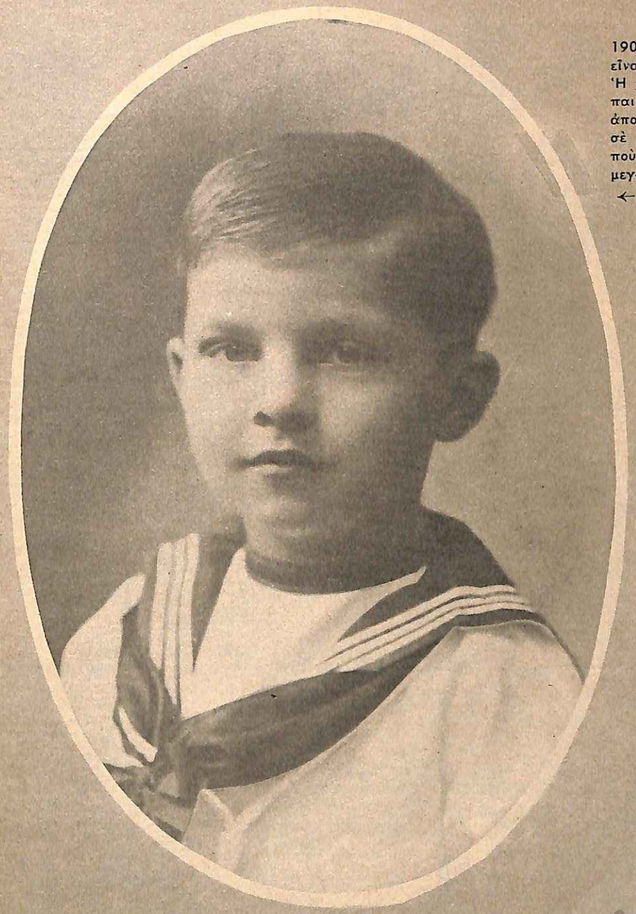

1907. Ὁ πρίγκιψ Παῦλος εἶναι τώρα ἑπτὰ ἐτῶν. Ἡ χαρούμενη παιδικὴ φυσιογνωμία ἀποτυπώθηκε τότε σὲ ἐπιστολικὰ δελτάρια, ποὺ ἐγνώρισαν μεγάλη ἐπιτυχία. ←

1907. Ὁ πρωτότοκος γιὸς τοῦ Διαδόχου, ὁ μετέπειτα Βασιλεὺς Γεώργιος Β΄, φωτογραφίζεται μὲ τὰ δυὸ μικρότερα ἀδέλφια του, τὸν πρίγκιπα Παῦλο καὶ τὴν πριγκίπισσα Εἰρήνη. Ὁ Γεώργιος εἶναι ἤδη 17 ἐτῶν καὶ φοιτᾶ στὴν Στρατιωτικὴ Σχολὴ Εὐελπίδων →

1906. Ἡ Βασίλισσα Σοφία σηκώνει τὴν Εἰρήνη καὶ κρατάει τὸ χέρι τοῦ Παύλου. Ἡ ἴδια καὶ τὰ τρία μεγαλύτερα παιδιά της –ἡ Ἑλένη, ὁ Γεώργιος καὶ ὁ Ἀλέξανδρος– ἔχουν σημειώσει μὲ τὰ χέρια τους τὰ ὀνόματά τους. ←

1908. Ἡ οἰκογένεια τοῦ Διαδόχου. Καὶ οἱ τέσσερις ἄρρενες τῆς φωτογραφίας ἔγιναν Βασιλεῖς τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Κωνσταντῖνος κρατάει τὴν Εἰρήνη καὶ ἔχει πλάϊ του τὸν Γεώργιο. Δίπλα στὴν Σοφία, ἡ Ἑλένη καὶ ὁ Ἀλέξανδρος. Ἐμπρὸς καθιστὸς ὁ Παῦλος

1914. Ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια τῆς Ἑλλάδος κάνει τὸ πρῶτο ταξίδι της στὴν Εὐρώπη, λίγο προτοῦ ξεσπάση ὁ πρῶτος Παγκόσμιος πόλεμος καὶ δημιουργηθῆ στὴν πατρίδα ὁ ἐθνικτόνος διχασμός, στὴν δίνη τοῦ ὁποίου ἐνεπλάκη καὶ ὁ Θρόνος. Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος περιστοιχίζεται ἀπὸ τρεῖς μελλοντικοὺς Βασιλεῖς —τὸν πρίγκιπα Παῦλο, τὸν Διάδοχο Γεώργιο καὶ τὸν πρίγκιπα Ἀλέξανδρο— καὶ τὶς κόρες του, πριγκίπισσα Ἑλένη, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ γίνη Βασίλισσα τῆς Ρουμανίας, καὶ πριγκίπισσα Εἰρήνη, ποὺ τὸ 1939 συνεζεύχθη στὴν Φλωρεντία τὸν μετέπειτα δοῦκα Ἀόστης.

1917. Στὴν Ἑλβετία, ὅπου ζῆ ἐξόριστη ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια, μετὰ τὴν ἐπικράτηση τῆς κυβερνήσεως τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης. Ὁ Παῦλος καὶ ἡ Ἑλένη σημείωσαν ἰδιοχείρως τὰ ὀνόματά τους. Ἡ πριγκίπισσα Αἰκατερίνη εἶναι ἀκόμη πολὺ μικρὴ γιὰ νὰ γράψη, ἀφοῦ γεννήθηκε στὰ 1913, λίγο πρὶν ἀπὸ τὸν δεύτερο Βαλκανικὸ πόλεμο.

1921. Μὲ καμάρι ἡ πριγκίπισσα Ἑλένη στέκεται δίπλα στὸν ἀδελφό της, ποὺ μόλις φόρεσε τὴν στολὴ τοῦ σημαιοφόρου. Ὁ πρίγκιψ Παῦλος μόλις ἔχει ἀποφοιτήσει ἀπὸ τὴν Σχολὴ Ναυτικῶν Δοκίμων, ὅπου παρέμεινε ὡς κανονικὸς δόκιμος, καὶ σὲ λίγο θὰ λάβη μέρος στὶς ναυτικὲς ἐπιχειρήσεις τῆς μικρασιατικῆς ἐκστρατείας, ἐπὶ τοῦ καταδρομικοῦ «Ἕλλη», ὅπου δυὸ φορὲς κινδύνεψε ἀπὸ τὸ ἐχθρικὸ πῦρ, στὴν γέφυρα τοῦ σκάφους.

Δὲν κύλησε ἀκύμαντη ἡ ζωή του· δὲν χάθηκε ὅμως οὔτε στιγμὴ ἡ πίστη καὶ ἡ ἀνθρωπιά του

1927. Στὰ ἀνάκτορα τῆς Ρουμανίας φιλοξενεῖται ἡ ἐξόριστη Βασιλικὴ Οἰκογένεια. Ἀπὸ τ' ἀριστερά: Ἡ πριγκίπισσα Εἰρήνη ὁ Βασιλεὺς Μιχαήλ, ἡ Βασίλισσα Ἑλένη, οἱ πριγκίπισσες Θεοδώρα καὶ Μαργαρίτα, ὁ πρίγκιψ Φίλιππος (σήμερα δοὺξ τοῦ Ἐδιμβούργου), ὁ Βασιλεὺς Παῦλος

1928. Ὁ Βασιλεὺς Παῦλος, ἀπὸ τὴν ἐξορία, στέλνει σὲ φίλο του, μὲ ἰδιόγραφη ἀφιέρωση, μιὰ παλαιότερη φωτογραφία του, μὲ στολὴ ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ.

1935. Παῦλος – σημειώνει μὲ τὸ χέρι του ὁ Διάδοχος Παῦλος, ποὺ μόλις ἐπέστρεψε στὴν Ἑλλάδα, μετὰ τὴν παλινόρθωση τῆς συνταγματικῆς βασιλείας. Ἀμέσως μετὰ τὴν ἐπάνοδο, ὁ Διάδοχος Παῦλος ἀνέλαβε ἐνεργὸ ὑπηρεσία στὸ βασιλικὸ ναυτικό, ὡς πλωτάρχης, μὲ τὴν στολὴ τοῦ ὁποίου καὶ φωτογραφήθηκε

1939. Ἡ οἰκογενειακὴ εὐτυχία τοῦ διαδοχικοῦ ζεύγους ὁλοκληρώνεται μὲ τὴν γέννηση τῆς πριγκιπίσσης Σοφίας, στὶς 2 Νοεμβρίου 1938. Λίγους μῆνες ἀργότερα, δυὸ ὑπερήφανοι γονεῖς φωτογραφίζονται γιὰ πρώτη φορὰ ἐπισήμως μὲ τὴν νεογέννητη θυγατέρα τους Σοφία.

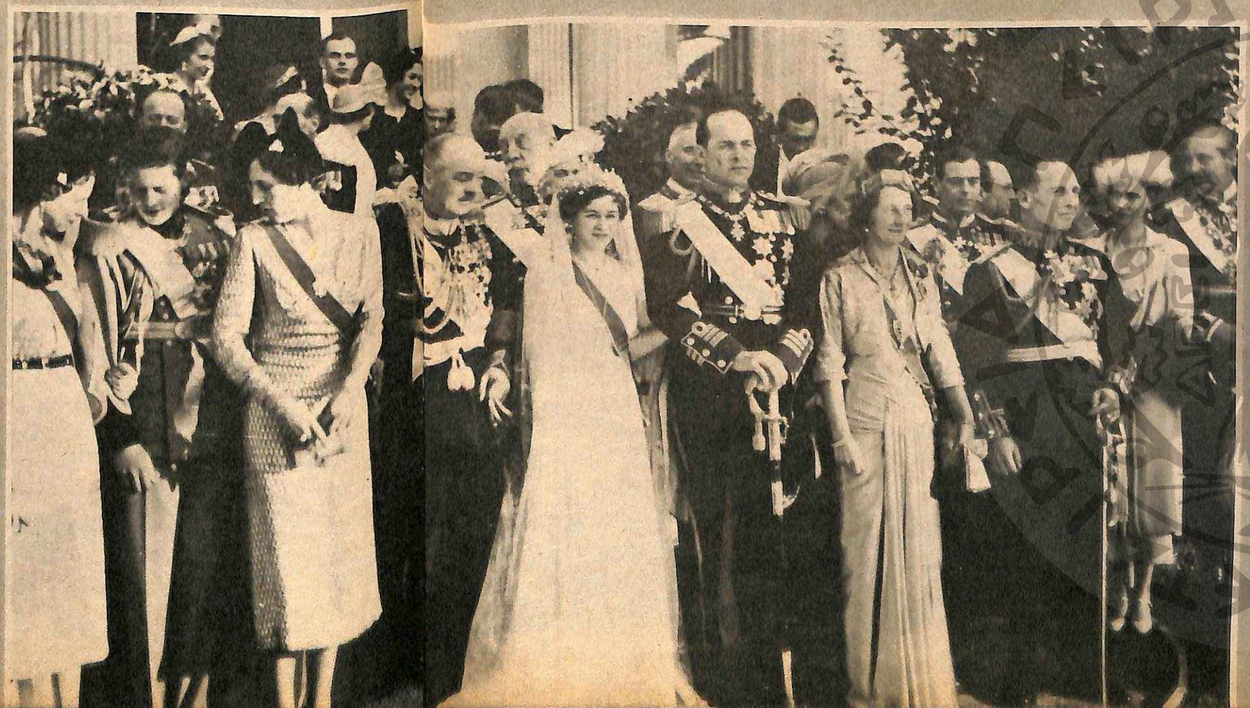

9 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1938. Μετὰ τοὺς γαμους τοῦ Διαδόχου Παύλου καὶ τῆς πριγκιπίσσης Φρειδερίκης, μιὰ ἀναμνηστικὴ φωτογραφία στὰ ἀνάκτορα τῶν Ἀθηνῶν. Διακρίνονται, ἀπὸ τ' ἀριστερά οἱ Βασιλομήτωρ τῆς Ρουμανίας Ἑλένη, Βασιλεὺς τῆς Ρουμανίας Μιχαήλ, πριγκίπισσα Εἰρήνη, πρίγκιψ τοῦ Ἀννοβέρου καὶ τοῦ Μπρούνσβικ (πατέρας τῆς Βασιλίσσης Φρειδερίκης), οἱ νεόνυμφοι, ἡ μητέρα τῆς νύφης, πριγκίπισσα τοῦ Ἀννοβέρου, ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β' καὶ, πίσω του, ὁ δοὺξ τοῦ Κέντ καὶ, τέλος, ἡ πριγκίπισσα Ὄλγα τῆς Γιουγκοσλαβίας.

Ἀφιέρωσε στὴν χώρα ὅλες τὶς σκέψεις τὶς προσδοκίες καὶ τὶς δυνάμεις του...

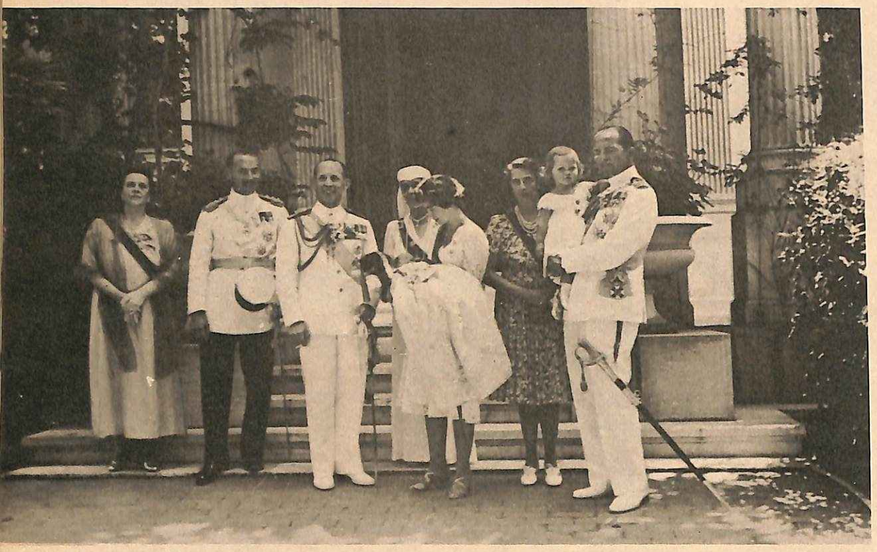

1946, Δεκέμβριος. Στὴν Ἀθήνα φθάνει ἕνας θερμὸς φίλος τῆς Ἑλλάδος, ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Νοτιοαφρικανικῆς Ἑνώσεως στρατάρχης Γιὰν Σμάτς. Ἐγκάρδια ἦταν ἡ συνάντησή του μὲ τὴν οἰκογένεια τοῦ Διαδόχου, λόγῳ τῶν ἰδιαιτέρων δεσμῶν ποὺ τοὺς εἶχαν ἑνώσει κατὰ τὸν πόλεμο.

5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1947. Στὴν πλατεῖα τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ, κατὰ τὴν κηδεία τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Β΄, ὁ Βασιλεὺς Παῦλος ἑτοιμάζεται νὰ ἀκολουθήση τὴν ἐκφορά, ἔχοντας δίπλα του τὸν μικρὸ Διάδοχο Κωνσταντῖνο. Γιὰ πρώτη φορὰ ὁ Κωνσταντῖνος σημειώνει μὲ τὸν παιδικὸ γραφικὸ χαρακτῆρα του τὸ ὄνομά του στὴν φωτογραφία

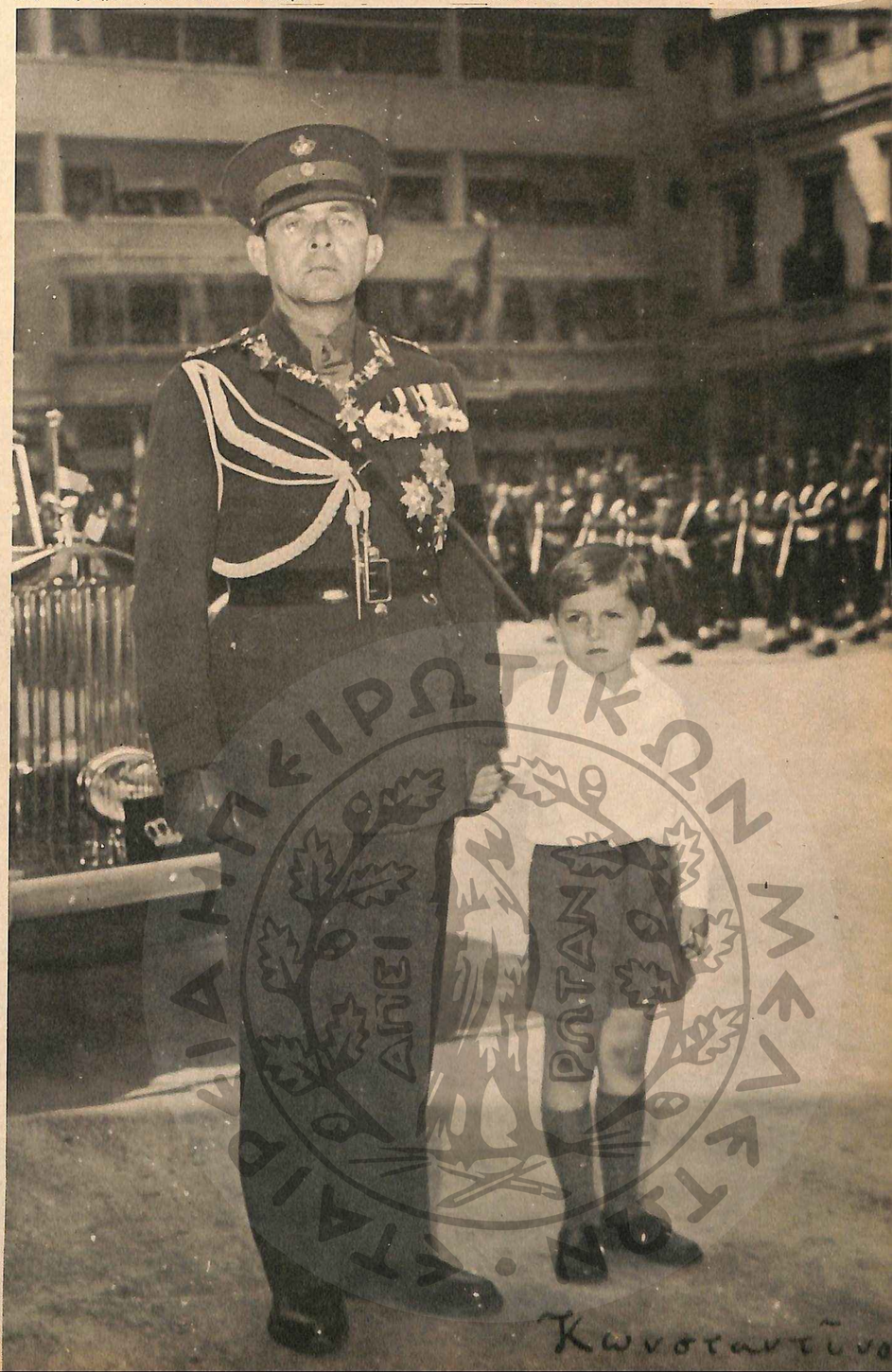

20 ΙΟΥΛΙΟΥ 1940. Ὁ Βασιλεὺς Κωνσταντῖνος Β΄, ποὺ γεννήθηκε στὶς 2 Ἰουνίου τοῦ 1940, βαπτίζεται στὴν Μεγάλη Αἴθουσα τοῦ Θρόνου τῶν Ἀνακτόρων, μὲ ἀναδόχους ἐκπροσώπους τῶν ἑλληνικῶν ἐνόπλων δυνάμεων καὶ τὸν θεῖο του Βασιλέα Γεώργιον Β΄. Στὴν ἀναμνηστικὴ φωτογραφία, ἀπὸ τ' ἀριστερά: Πριγκίπισσα Ἀλίκη, πρίγκιψ Πέτρος, Βασιλεὺς Γεώργιος Β΄, πριγκίπισσα Ἑλένη τοῦ Νικολάου, Βασίλισσα Φρειδερίκη μὲ τὸν νεογέννητο Διάδοχο, Βασιλεὺς Παῦλος μὲ τὴν μικρὴ πριγκίπισσα Σοφία

27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ τοῦ 1946. Μετὰ ἀπὸ ἀπουσία πεντέμισυ ἐτῶν καὶ ἀφοῦ ὁ ἑλληνικὸς λαός, διὰ δημοψηφίσματος, ἐτάχθη, μὲ συντριπτικὴ πλειοψηφία, ὑπὲρ τῆς ἐπανόδου του, ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος Β΄ μὲ τὸν Διάδοχο Παῦλο καὶ τὴν πριγκίπισσα Φρειδερίκη ἔφθασαν στὴν πρωτεύουσα. Ἡ πολιτικὴ ὁμαλότητα στὴν χώρα ἀποκαταστάθηκε, ἀλλὰ νέες ἐθνικὲς δοκιμασίες βρίσκονταν ἤδη σὲ δραματικὴ ἐξέλιξη — ὁ καταστρεπτικώτατος συμμοριτοπόλεμος ἀπλωνόταν.

Στιγμὲς
οἰκογενειακῆς
ἀνάπαυλας
ἀπὸ τὰ βαριὰ
δημόσια καθήκοντα,
στιγμὲς
ποὺ ἀποκαλύπτουν
ἔκτυπα ὅλη τὴν
τρυφερότητα μιᾶς
μεγάλης ψυχῆς,
ἱκανῆς
νὰ διατηρήση
τὴν ἁπλότητά της καὶ
τὸν ἐνθουσιασμό της,
μπροστὰ στὶς ἁπλὲς
χαρὲς τοῦ βίου,
ἐντελῶς ἀνόθευτα...

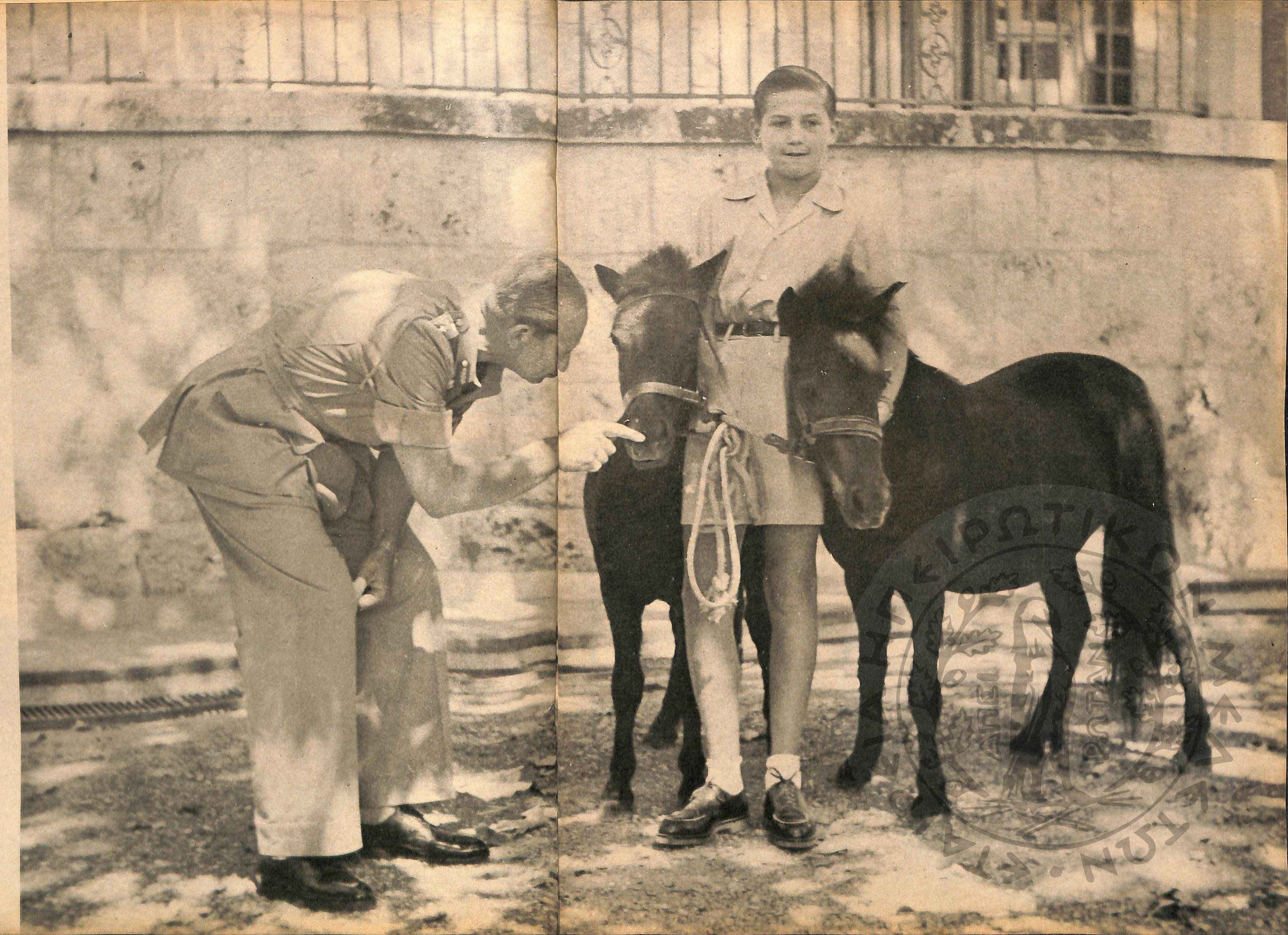

25 ΜΑΡΤΙΟΥ 1950. Ἔφιππος ἐμπρὸς στὸ μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, ὁ Βασιλεὺς Παῦλος χαιρετᾶ τὶς ἔνοπλες δυνάμεις ποὺ παρελαύνουν. Εἶναι οἱ δυνάμεις ποὺ ἀνταποκρίθηκαν πλήρως στὶς προσδοκίες τοῦ ἔθνους καί, ἔπειτα ἀπὸ τετραετεῖς αἱματηροὺς ἀγῶνες, ἔφεραν τὴν εἰρήνη στὴν πατρίδα — εἶναι οἱ τιμημένοι νικηταί.

ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ τελευταῖες φωτογραφίες τῆς οἰκογενειακῆς εὐτυχίας, ποὺ συνεχίστηκε ἀδιάπτωτη, παρὰ τὶς μεγάλες ἐξωτερικὲς δοκιμασίες, ἐπὶ εἰκοσιπέντε καὶ πλέον χρόνια. Ἡ Βασίλισσα Φρειδερίκη, σὲ ὅλο αὐτὸ τὸ μακρὺ χρονικὸ διάστημα, στάθηκε στὸ πλευρό του, πιστὴ καὶ ἐμπνευσμένη σύντροφος, ἀκάματη συνεργάτις καὶ ἀφωσιωμένη σύζυγος.

1950. Μιὰ σπάνια φωτογραφία τοῦ Βασιλέως Παύλου, μὲ αὐθεντικὴ στολὴ ἀξιωματικοῦ τῶν εὐζώνων. Ὁ τραμακτικὸς πόλεμος ἔχει μόλις τερματισθῆ, μὲ τὴν συντριβὴ τοῦ ξενοκίνητου ἐχθροῦ, καὶ ὁ Βασιλεύς, ποὺ ἐπισκέφθηκε 48 φορὲς τὶς μαχόμενες ἐθνικὲς δυνάμεις στὰ μέτωπα, ἀντιμετωπίζει τώρα τὰ δυσχερέστατα πολιτικὰ προβλήματα τῆς χώρας, ποὺ ἦταν καρπὸς τῶν ἀλλεπάλληλων ἐθνικῶν δοκιμασιῶν.

Τὸ ἴδιο χαμόγελο —αὐτὸ ποὺ φώτιζε γλυκὰ τὸ χαριτωμένο πρόσωπο τοῦ μικροῦ παιδιοῦ, κράτησε τὴν λάμψη καὶ τὴν θέρμη ὥς τὸ τέλος...

Τὸ ὅραμα τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου

Τμῆμα τοῦ παρεκκλησίου τῶν Μεδίκων, στὸν Ἅγιο Λαυρέντιο τῆς Φλωρεντίας. Ἡ πλευρὰ αὐτὴ παρουσιάζει τὸν τάφο τοῦ Ἰουλίου τῶν Μεδίκων, ποὺ ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος ἐξετέλεσε ἀπὸ τὸ 1526 ὡς τὸ 1534. Τὸ ἄγαλμα τοῦ ἀνδρὸς συμβολίζει τὴν Ἡμέρα καὶ τὸ ἄγαλμα τῆς γυναίκας συμβολίζει τὴν Νύχτα.

Μιὰ συνέντευξη μὲ τὸν μεγάλο σύγχρονο γλύπτη

Χένρυ Μοὺρ

Πρὶν 400 χρόνια πέθανε ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος Μπουοναρόττι, ἴσως ἡ ὑπέρτατη μεγαλοφυΐα στὴν ἱστορία τῆς εὐρωπαϊκῆς τέχνης. Ὁ μεγαλύτερος τῶν γλυπτῶν, ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους ζωγράφους, σχεδιαστὰς καὶ ἀρχιτέκτονας, δημιουργὸς ἑνὸς μεγαλοπρεποῦς, ἰδιόμορφου ὁράματος θεῶν καὶ ἀνθρώπων, ποὺ ἀπό τότε ἔχει σημαδέψει τὴν φαντασία τοῦ ἀνθρώπου τῆς Δύσεως. Παρεκλήθη ὁ Χένρυ Μούρ νὰ πῆ τί ἀντιπροσωπεύει γι' αὐτὸν ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος. Προτίμησε σ' αὐτὴ τὴν συνέντευξη νὰ μιλήση κυρίως γιὰ τὴν «Πιετὰ Ροντανίνι», τὸ ἀτελείωτο γλυπτό στὸ ὁποῖο ἐργαζόταν ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος, λίγες ἡμέρες πρὶν ἀπὸ τὸν θάνατό του, σὲ ἡλικία 89 ἐτῶν, στὶς 18 Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1564...

ΕΡ.: Ἡ γενιά σας τῶν πρωτοπόρων καλλιτεχνῶν ἔτεινε σὲ μιὰ ἀντίδραση κατὰ τῆς τέχνης τῆς Ἀναγεννήσεως. Ξέρω ὅτι σεῖς ὁ ἴδιος, ὡς σπουδαστής, εἴχατε ἐνδιαφερθῆ γιὰ θέματα ὅπως ἡ προκολομβιανὴ καὶ ἡ ἀφρικανικὴ τέχνη. Ποῦ βλέπετε τὸν Μιχαήλ Ἄγγελο, σχετικὰ μὲ ὅλα αὐτά;

ΑΠ.: Ἤξερα ὅτι, σὰν ἄτομο, ἦταν ἕνας ἀπολυτος ὑπεράνθρωπος. Ἀκόμη πρὶν γίνω σπουδαστής μὲ ἐνδιέφερε πιστικὰ, ἂν καὶ δὲν ἤξερα τὴν ἐργασία του, ἕως ὅτου πῆρα μιὰ ὑποτροφία καὶ πῆγα στὴν Ἰταλία. Καὶ τότε εἶδα πὼς εἶχε τέτοια ἱκανότητα, ὥστε πλάϊ σ' αὐτὸν κάθε γλύπτης θὰ ἔνοιωθε μικρός.

»Ἂς πάρουμε τὸν Μωϋσῆ. Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο φτιάχνει τοῦ κόσμου τὴν λεπτομέρεια καὶ ὅμως διατηρεῖ συγχρόνως τό ἴδιο ὅραμα καὶ τὴν ἴδια ἀξιοπρέπεια σ' ὁλόκληρο τό ἔργο... εἶναι ἀπίστευτο πῶς μπορεῖ νὰ κάνη κανεὶς κάτι τέτοιο ἀπὸ μιὰ τόσο δυσκολομεταχείριστη ὕλη, ὅπως εἶναι τὸ μάρμαρο. Ὑπάρχει μιὰ ἱκανότης νὰ πραγματοποιῆ τὴν σύλληψή του ἀπόλυτα στὸ ὑλικὸ καὶ νὰ μὴ βρίσκη περιορισμούς ἢ δυσκολίες στὸ νὰ τὸ κάνη. Κοιτάζετε τὸ κάθε μέρος χωριστά καὶ εἶναι τέλειο: Δὲν ὑπάρχει δισταγμός... τὸ ἔκανε ἄνθρωπος ποὺ ἦταν σὲ θέση νὰ κάνη τὸ κέφι του. Ἀργότερα, ὅμως, ἡ τεχνική του ἔγινε λιγώτερο σημαντική γι' αὐτόν, ὅταν ἔμοιβε πιὰ πὼς ἡ τεχνικὴ ἦταν κάτι ποὺ μποροῦσε νὰ κάνη χωρὶς ἀνησυχία. Ὑπάρχουν ὡρισμένα γλυπτά του ποὺ δὲν μοῦ ἀρέσουν, ὅπως οἱ γιγοῦρες τῆς Ἡμέρας καὶ τῆς Νύχτας, ἐκεῖνο τό πάχος τοῦ δέματος ποὺ θυμίζει λουρί. Νοιώθεις πὼς τὰ σώματα καλύπτονται ἀπὸ ἕνα δέρμα ποὺ ἔχει πάχος ἕνα ἑκατοστό, ὄχι δέρμα σὰν αὐτὸ ποὺ βλέπεις στὸν Ἵλιαδ τοῦ Παρθενώνα. Τὸ δέρμα στὸν Ἵλιαδ ἔχει ἀκριβῶς τὸ πάχος δέρματος, ἐνῶ σὲ μερικὰ ἀπὸ τὰ γλυπτὰ τῆς μέσης περιόδου τοῦ Μιχαήλ Ἀγγέλου ὑπάρχει αὐτὴ ἡ αἴσθηση τοῦ λουριοῦ, ποὺ μοῦ φαίνεται λίγο ἀποκρουστική. Ἐν τούτοις, σέ ἕνα ἔργο ὅπως ἡ Νύχτα ὑπάρχει ἕνα μεγαλεῖο κινήσεως καὶ κλίμακος, πού, γιὰ μένα, εἶναι αὐτὸ ποὺ ἀντιπροσωπεύει ἡ μεγάλη γλυπτική. Ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο δὲν μπορῶ νὰ ἀντιμετωπίσω τὸν Μπερνίνι ἢ ἔστω καὶ τὸν Ντοναστέλλο, σὲ σύγκριση μ' αὐτόν, εἶναι αὐτὸ τὸ μνημειῶδες ποὺ ἔχει, αὐτὸ τὸ ὑπεράνθρωπο μέγεθος. Αὐτὸ ποὺ πρέπει νὰ ἔχη γιὰ μένα ἡ γλυπτική εἶναι τὸ μνημειῶδες μᾶλλον, παρὰ οἱ λεπτομέρειες».

ΕΡ.: Μήπως σᾶς σταματᾶ καμμιὰ φορὰ αὐτὸ τὸ ὑψηλὸ φινίρισμα ποὺ ἔχει τὸ μάρμαρό του;

ΑΠ.: Καμμιὰ φορά. Ἀλλὰ στὴν Νύχτα ἢ στὸν Μωϋσῆ, κάτι θὰ ἔχανες χωρὶς αὐτὸ τὸ ὑπερβολικὸ φινίρισμα. Σέ μερικὰ ἀπὸ τὰ ἔργα του χρησιμοποιοῦσε τὸ «κοντράστ», ἀνάμεσα σὲ ἕνα πολὺ φινιρισμένο κομμάτι καὶ σὲ κομμάτι ποὺ μοιάζει ἀτέλειωτο. Κι αὐτό εἶναι κάτι ποὺ ἀρέσει...

»Θὰ ἔλεγα ὅτι ὅλοι οἱ νεαροὶ γλύπται θὰ ἦταν καλύτεροι, ἂν τοὺς ὑποχρέωναν νὰ τελειώσουν ὅσο τὸ δυνατόν παραπάνω τὰ πρῶτα τους ἔργα. Εἶναι ὅπως ἕνας τραγουδιστής ποὺ μαθαίνει νὰ τραγουδᾶ πιὸ ψηλὰ ἀπὸ ὅσο μπορεῖ νὰ πάη ἄνετα, μὲ τρόπο ὥστε νὰ τραγουδάη ὕστερα στὰ δικά του ὅρια. Κατὰ τὴν ἴδια θεωρία, ἂν μπορῆς νὰ τελειώσης ἕνα γλυπτό, ἀργότερα ἔχεις τὸ περιθώριο νὰ ἀφήνης καὶ ὡρισμένα κομμάτια ἀτέλειωτα. Καὶ γιὰ μένα, τὸ μεγαλύτερο ἔργο τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου εἶναι ἐκεῖνο ποὺ ἦταν στὸ ἐργαστήριό του ἐν μέρει τελειωμένο, ἐν μέρει ἀτελείωτο, ὅταν πέθανε. Ἡ «Πιετὰ Ροντανίνι». Δέν ξέρω κανένα ἄλλο γλυπτὸ πιὸ σπαρακτικό, πιὸ συγκινητικό. Δέν εἶναι τὸ πιὸ δυνατό ἔργο τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου. Εἶναι μάλιστα μίγμα δυό στύλ.

»Πρέπει νὰ τὸ ἄρχισε τουλάχιστον δέκα χρόνια πρὶν πεθάνη καὶ σὲ κάποιο στάδιό του θὰ ἦταν, ὅλο μαζί, τελειωμένο στὸ σημεῖο, στὸ στύλ, ποὺ εἶναι σήμερα τὰ πόδια. Ὕστερα ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος πρέπει νὰ ἀποφάσισε ὅτι δὲν τοῦ ἄρεσε ἢ ἤθελε νὰ τὸ ἀλλάξη. Καὶ ἡ ἀλλαγή ἔγινε τόσο δραστική, ὥστε νοιώζω πὼς πέτυχε τὸ κεφάλι ἀπὸ τὸ γλυπτό. Γιατί, ἂν κοιτάξετε ἐκεῖνο τὸ μπράτσο ποὺ κρέμεται ἐκεῖ, ξεκομμένο ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ, βλέπετε ὅτι τελειώνει κοντό καὶ ὅμως στὸ ἴδιο ὕψος τοῦ ὤμου τῆς σιλουέττας ποὺ ὑπάρχει. Αὐτὸ θὰ πῆ ὅτι ἡ γιγούρα ἀρχικὰ ἦταν πολὺ ψηλότερη. Καὶ ἂν δοῦμε ἐπίσης τὴν ἀναλογία τοῦ μήκους τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, σὲ σύγκριση μὲ τὸ μῆκος τῆς γάμπας, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὅλο τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ἀρχικοῦ γλυπτοῦ κόπηκε.

»Τώρα, αὐτὸ γιὰ μένα εἶναι μεγάλο ζήτημα. Γιατί ἐγὼ καὶ ἄλλοι γλύπται ποὺ γνωρίζω, τῆς γενιᾶς μου –πιστεύω πὼς ὁ Τζακομέττι νοιώθει ἔτσι, ξέρω πὼς ὁ Μαρίνο Παρίνι νοιώθει ἔτσι– νὰ βρίσκουμε αὐτὸ τὸ ἔργο ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ συγκινητικὰ καὶ μεγάλα ἔργα ποὺ ξέρουμε, ἐνῶ πρόκειται γιὰ ἔργο μὲ τέτοια ἔλλειψη ἑνότητος; Ὑπάρχει ἕνα κομμάτι, τὸ μπράτσο, ποὺ ἔχει ἀπομείνει ἐκεῖ ἀπὸ τὸ γλυπτό, ὅπως ἦταν ἴσως σὲ προηγούμενό του στάδιο. Ὑπάρχουν τὰ πόδια τελειωμένα, ὅπως ἦταν ἴσως καὶ δέκα χρόνια πρίν, ἀλλὰ τὸ ἐπάνω μέρος ἔχει ξαναγίνει ἔτσι ὥστε τὸ χέρι τῆς Μαντόνας στὸ στῆθος τοῦ Χριστοῦ νὰ μὴν εἶναι παρὰ μιὰ καρδέλλα λεπτὴ σὰν φύλλο χαρτιοῦ.

»Αὐτό ὅμως εἶναι ποὺ κάνει τὸ ἔργο τόσο συγκινητικό. Ἡ στάση τῶν δυὸ κεφαλιῶν, ὅλη ἡ τρυφερότητα τοῦ ἐπάνω μέρους τοῦ γλυπτοῦ, εἶναι κατὰ τὴν γνώμη μου κάτι παραπάνω ἀπὸ ὅ,τι εἶναι στὴν πραγματικότητα, ἀκριβῶς ἐξ αἰτίας τῆς ἀντιθέσεως ποὺ δημιουργεῖται μὲ τὰ κλασικά, φιλοχαρισμένα, σκληρά πόδια, ποὺ ἔκανε πάντα τὸν Μιχαὴλ Ἄγγελος. Τὸ ἐπάνω μέρος εἶναι γοτθικό, τὸ κάτω κάτι σὰν Ἀναγέννηση. Ἔτσι, γιὰ μένα εἶναι ἕνα ἔργο τέχνης ποὺ ἔχει μεγαλύτερη σημασία γιατί δὲν ταιριάζει μὲ ὅλες τίς θεωρίες τῶν κριτικῶν καὶ τῶν αἰσθητικῶν ποὺ λένε πὼς ἔπρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ ἑνότης στὸ ὕψος του».

ΕΡ.: Μερικοὶ ἱστορικοὶ τὸ ἀποκαλοῦν «ἀνάγιο».

ΑΠ.: Αὐτὸ εἶναι σὰν νὰ θεωροῦμε τὰ ἀλλαγμένα ἔργα ὅλων τῶν γέρων γανάγια. Ἡ ἐξήγηση ἦταν κοντὰ στὸν θάνατο καὶ οἱ ἀξίες του ἦταν πιὸ μεῖο νὰ ξέρη ὅτι σέ ἕνα ἔργο τέχνης ἡ ἔκφραση τοῦ πνεύματος ἑνὸς ἀνθρώπου –ἡ ἔκφραση τοῦ πῶς βλέπει ὁ καλλιτέχνης τὴν ζωή– εἶναι αὐτὸ ποὺ ἔχει μεγαλύτερη σημασία ἀπὸ ἕνα φινιρισμένο, ἕνα ὡραῖο ἢ ἕνα τέλειο ἔργο τέχνης.

»Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἂν εἶχε ἀφαιρέσει τὸ σχεδόν ἀποκομμένο χέρι, θὰ τὸ βρίσκαμε λιγώτερο συγκινητικό, γιατί ἐκεῖνο τὸ μέρος εἶναι τόσο κοντὰ στὸ καινούργιο τμῆμα. Καί, ἀναμφιβόλως, κατὰ τὴν γνώμη μου, ἂν εἶχε ξανασκαλίσει τὰ πόδια, γιὰ νὰ μοιάζουν μὲ τὸ ἐπάνω μέρος, ὁλόκληρο τὸ ἔργο θὰ εἶχε χάσει τὸ νόημά του. Αὐτὴ ἡ ἀντίθεση, αὐτὴ ἡ ἔλλειψη ἑνότητος ὕψους, ἑνώνει τίς δυὸ ἡλικίες τοῦ Ἀνθρώπου, σὰν νὰ λέγαμε».

ΕΡ.: Δὲν εἶναι μεγάλο, παρὰ τὴν ἔλλειψη ἑνότητος, ἀλλὰ ἀκριβῶς ἐξ αἰτίας της;

ΑΠ.: Γιὰ μένα εἶναι μεγάλο γιατὶ αὐτὰ ἀκριβῶς τὰ στοιχεῖα, ποὺ πολλοὶ συγγραφεῖς θὰ εὕρισκαν λανθασμένα, αὐτὰ τοῦ δίνουν μεγαλεῖο. Ὑπάρχει κάτι τέτοιο στούς ἀτέλειωτους Σκλάβους του, –δηλαδή, αὐτούς ποὺ λένε ἀτέλειωτους. Δὲν νοιώζω ὅτι εἶναι, γιατί, ἂν καὶ ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος μποροῦσε νὰ εἶχε πάει λίγο πιό πέρα, δὲν μπορῶ νὰ συλλάβω ὅτι θὰ ἤθελε ποτέ νὰ τοὺς τελειώση ὅσο καὶ τὰ ἄλλα του ἔργα. Καὶ ἐδῶ ὑ-

→

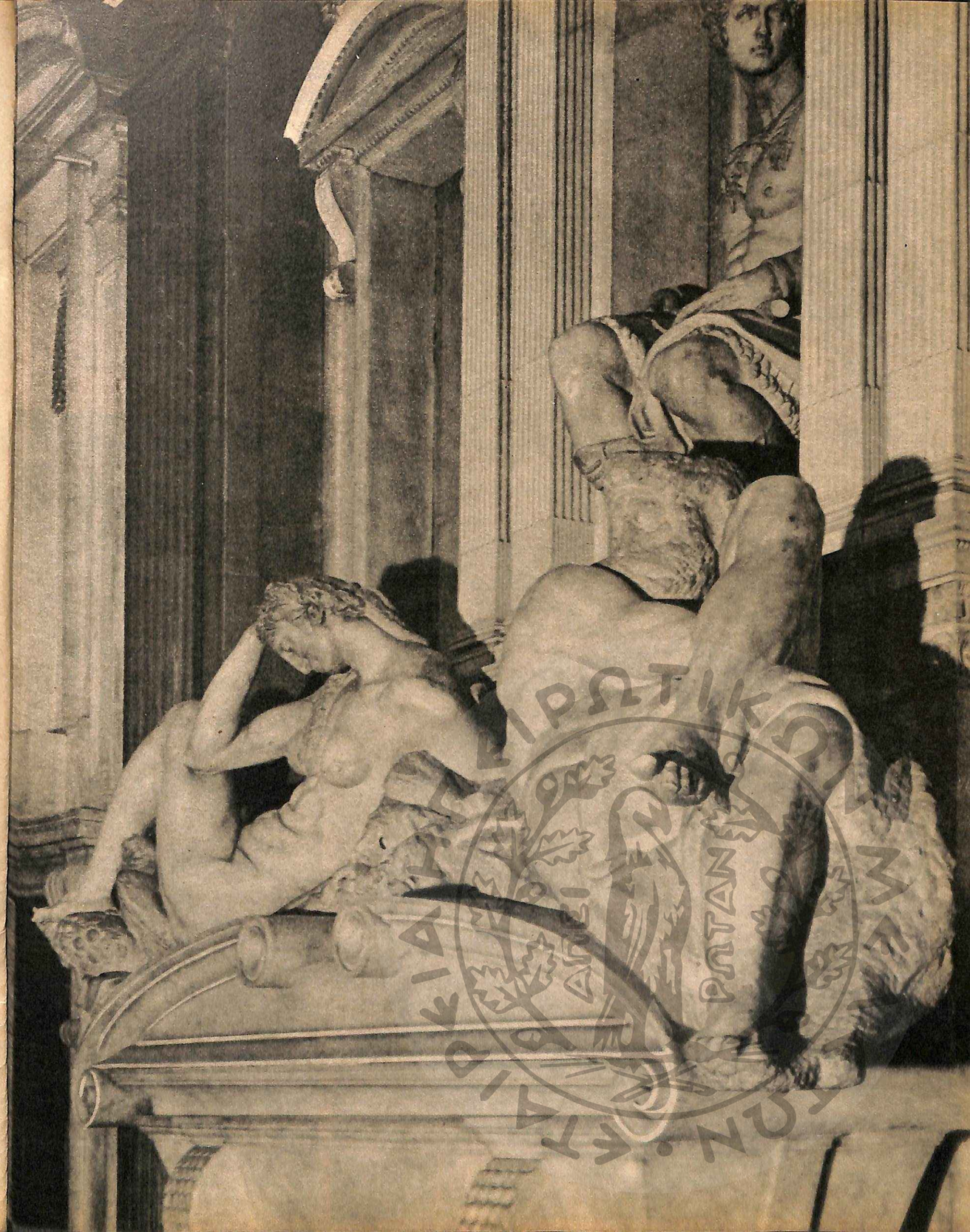

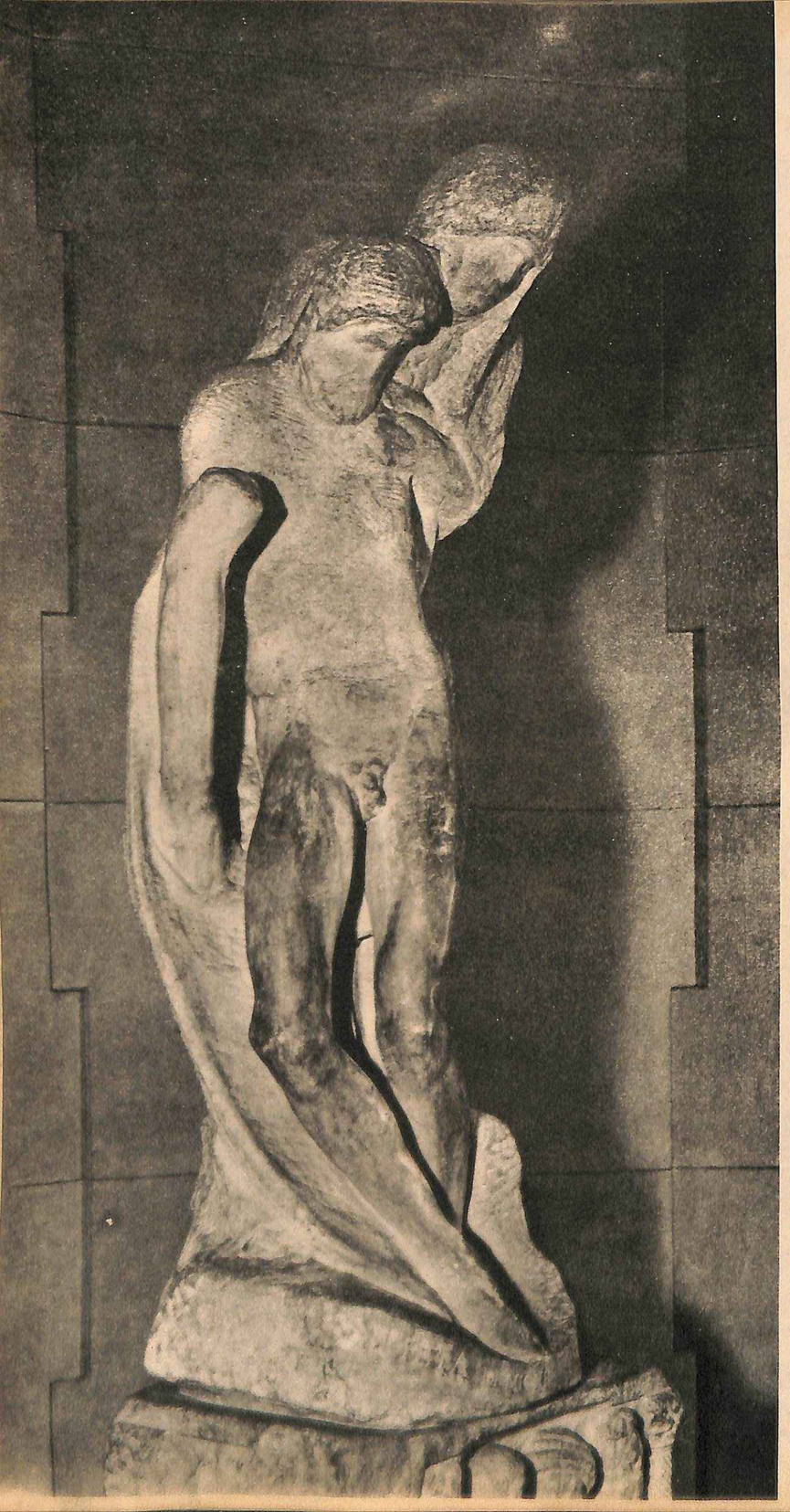

πάρχει ἡ ἴδια ἀντίθεση. Μιὰ ἀντίθεση, ὅπως ἀνάμεσα σὲ κάτι τραχύ καὶ σὲ κάτι λεῖο, κάτι παλαιὸ καὶ κάτι καινούργιο, κάτι πνευματικὸ καὶ κάτι ἀνατομικό. Ἐδῶ, σ' αὐτὴν τὴν Πιετά, ὑπάρχει τὸ ἀδύναμο ἐξπρεσσιονιστικὸ ἔργο, τοποθετημένο ἐνάντια στὸ ρεαλιστικὸ στύλ τοῦ μπράτσου. Γιατί αὐτὸ τὸ χέρι, ποὺ μόλις καὶ μετὰ βίας ὑφίσταται, νὰ εἶναι τόσο ἐκφραστικό; Γιατί ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος, ἀπὸ τὸ τίποτε, νὰ ἔχῃ ἀποδώσει αὐτὴ τὴν αἴσθηση κάποιου ὁ ὁποῖος ἀγγίζει ἕνα ἄλλο σῶμα μὲ τόση τρυφερότητα; Δέν τὸ ξέρω. Ἀλλὰ, πιστεύω ὅτι προέρχεται ἀπὸ τὸ πνεῦμα. Καὶ μοῦ φαίνεται σὰν νὰ ἔχῃ κάτι ἀπὸ τὴν ποιότητα τῶν τελευταίων σχεδίων γιὰ τὴν «Σταύρωση».

ΕΡ.: Εἶναι ἀσφαλῶς τὰ ἄλλα ἔργα τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου ποὺ σχετίζονται μὲ τὴν Πιετὰ Ροντανίνι. Κυρίως ἔχουν τὴν ἴδια στυγνὴ ἐπάνω ἕως κάτω κίνηση.

ΑΠ.: Ναί. Πιστεύω ὅτι πρὸς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του κατάλαβε ὅτι ἡ πρόκληση δὲν εἶναι ἡ σωστότερη στάση. Οἱ ἀξίες του εἶχαν ἀλλάξει καὶ εἶχαν γίνει πιὸ βαθιὰ βασικὲς ἀνθρώπινες ἀξίες.

ΕΡ.: Τὸ μπράτσο, ποὺ μένει ἀπὸ τὴν προηγούμενη σύνθεση τοῦ ἀγάλματος, δείχνει τὴν κάθετη κίνησή του.

ΑΠ.: Ναί, ἴσως γι' αὐτὸ τὸ ἄφησε καὶ δὲν ἤθελε νὰ τό χάση. Ὄχι πὼς δὲν ἦταν ἱκανοποιημένος. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι δὲν ὑπῆρχε τέτοιος συνειδητός σκοπός ἐκ μέρους του. Νομίζω ὅτι τὰ μέρη ποὺ δὲν τοῦ ἄρεσαν τά ἄλλαζε καὶ τὰ μέρη ποὺ δὲν τὸν ἐνωχλοῦσαν τὰ ἄφηνε.

»Καὶ ἔτσι ἐργάζονται οἱ καλλιτέχνες. Δὲν εἶναι πὼς ἔχουν μιὰ θεωρία –τουλάχιστον ἐγώ δὲν ἔχω– καὶ λένε: «Αὐτὸ εἶναι ὄρθιο καὶ τὸ ἀφήνω, γιατί ταιριάζει μὲ τὴν καινούργια μου σύνθεση». Τὸ ἀφήνεις γιατί 6 λ έ π ε ι ς πὼς ταιριάζει –σὲ ἱκανοποιεῖ. Ἐργάζεσαι ἀνάλογα μὲ τὴν ἱκανοποίηση ἢ ὄχι. Ἀλλάζεις τὰ πράγματα ποὺ δὲν φαίνονται σωστά καὶ ἀφήνεις αὐτὰ ποὺ εἶναι πιὸ σωστὰ γιὰ νὰ συνεχίσης κάποτε, πιὸ ὕστερα».

ΕΡ.: Γιατί ὅμως τὸ εἶδος αὐτὸ τῆς ἀπλότητος στὸν Μιχαὴλ Ἄγγελο δημιουργεῖ ἕνα τόσο διαφορετικὸ ἀποτέλεσμα ἀπὸ αὐτὸ ποὺ δημιουργεῖται ἀπὸ ἀρχαϊκὲς μορφές γλυπτικῆς;

ΑΠ.: Πιστεύω ὅτι, ἂν κάνης τὸ ἀντίθετο κάποιου πράγματος ποὺ ἔχεις κάνει συχνὰ καὶ καλά, οἱ σπόροι θὰ ὑφίστανται ἀκόμη. Μέ ἄλλα λόγια, τίποτε δὲν χαλάει ποτέ, τίποτε δὲν ξεφεύγει. Τὰ σχέδια γιὰ τὴν «Σταύρωση» εἶναι πολὺ ἁπλοποιημένα, δίχως τά στριψίματα καὶ τίς στροφές τῶν προηγουμένων του ἔργων, καὶ ὅμως ἔχουν μιὰ ἐλαφρὴ κίνηση, ἕνα ἐλαφρὸ κρέμασμα, ποὺ δίνει τὴν ἀγχώδη αἴσθηση τοῦ βάρους. Ὅλη του ἡ παρελθοῦσα ἐμπειρία εἶναι σ' αὐτά.

»Αὐτὸ εἶναι τὸ εἶδος τῆς ποιότητος ποὺ σοῦ δίνει ἡ ἐργασία τῶν γέρων, ὅταν εἶναι πραγματικὰ μεγάλοι. Μποροῦν νὰ ἁπλοποιοῦν, μποροῦν νὰ ἀφαιροῦν. Ἀκόμη καὶ κάποιος σὰν τὸν Ματίς μπορεῖ ἁπλῶς νὰ κάθεται στὸ κρεβάτι του, ἄρρωστος καὶ στενόχωρος, σχεδόν ἑτοιμοθάνατος, καὶ μὲ ἕνα ψαλίδι μπορεῖ νὰ κόβη πράγματα –καὶ τὸ γιατί εἶναι τόσο καλά, ὀφείλεται στὸ παρελθόν τοῦ Ματίς. Ὑπάρχει αὐτὴ ἡ μικρὴ διαφορά ποὺ τὸν ξεχωρίζει ἀπὸ ὁποιονδήποτε ἀπ' τοὺς νέους θὰ τολμοῦσε νὰ κάνη τὸ ἴδιο. Καὶ γι' αὐτὸ θὰ ἔλεγα ὅτι στὰ σχέδια τῆς «Σταυρώσεως» καὶ στὴν «Πιετὰ Ροντανίνι» κάπου κρύβονται καὶ τὰ 80 χρόνια τῆς ζωῆς τοῦ Μ. Ἀγγέλου. Αὐτὴ ἡ Πιετὰ εἶναι ἀπὸ κάποιον ποὺ γνωρίζει τὸ ὅλο ζήτημα τόσο καλά, ὥστε μπορεῖ νὰ χρησιμοποιήση τὴν σμίλη, ὅπως ἕνας ἄλλος θὰ χρησιμοποιοῦσε μιὰ πέννα.

»Ἐπίσης ὑπάρχει ἕνα γεγονός, καὶ γιὰ μένα εἶναι παράδοξο γεγονός, ὅσον ἀφορᾶ τοὺς πραγματικὰ μεγάλους καλλιτέχνες τοῦ παρελθόντος. Κατὰ κάποιον τρόπο τὰ ἔργα τῶν τελευταίων τους χρόνων γίνονται ἁπλοποιημένα καὶ ἀποσπασματικά, γίνονται ἀτελῆ καὶ μοιάζουν ἀτελείωτα. Οἱ καλλιτέχνες παύουν νὰ ἐνδιαφέρωνται γιὰ τὴν ὁμορφιὰ καὶ ἄλλες τέτοιες ἀφηρημένες ἰδέες, καὶ ὅμως τὰ ἔργα τους γίνονται πιὸ σπουδαῖα».

ΕΡ.: Ἔχετε βάλει ἔμφαση στὸν ἀποσπασματικὸ χαρακτῆρα αὐτῆς τῆς Πιετὰ καί, κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο, προτιμᾶτε τοὺς ἀτελείωτους Σκλάβους ἀπὸ τὰ τελειωμένα ἔργα. Τώρα, αὐτὸ εἶναι κάτι ποὺ ταιριάζει στὸ μοντέρνο γοῦστο: Τὸ ἀπόσπασμα ἐννοῶ. Ἀλλὰ θὰ θέλαμε νὰ πιστεύωμε ὅτι πρόκειται γιὰ κάτι σοβαρώτερο ἀπὸ μιὰ μανία σὰν μόδα.

ΑΠ.: Εἶμαι ἀπολύτως βέβαιος ὅτι δὲν εἶναι μόδα. Βλέπετε δὲν θὰ ἀποκαλοῦσα τὰ σχέδια τῆς «Σταυρώσεως» ἀποσπασματικὰ κι ἀτέλειωτα. Νομίζω ὅτι ἔχουν ἐπάνω τους μιὰ θαυμαστὴ ὕπαρξη στὸ διάστημα. Ἡ φιγούρα στὸν Σταυρό, οἱ δυὸ φιγοῦρες στὸ πλάϊ τοῦ Σταυροῦ.... Ὑπάρχει μιὰ ἀτμόσφαιρα σ' αὐτὲς. Εἶναι πραγματοποιημένες ἀπίστευτα μέσα στὸ διάστημα, δὲν εἶναι σκέτα μὲ τὴν ἔννοια πὼς εἶναι μόνο ἡ ἀρχὴ κάποιου πράγματος, ποὺ ἂν εἶχε προχωρήσει θὰ ἦταν σημαντικώτερο.

ΕΡ.: Τί εἶναι αὐτὸ ὅμως ποὺ σᾶς κάνει νὰ προτιμᾶτε τοὺς ἀτέλειωτους Σκλάβους ἀπὸ τοὺς τελειωμένους;

ΑΠ.: Τούς προτιμῶ γιατὶ ἔχουν περισσότερη

→

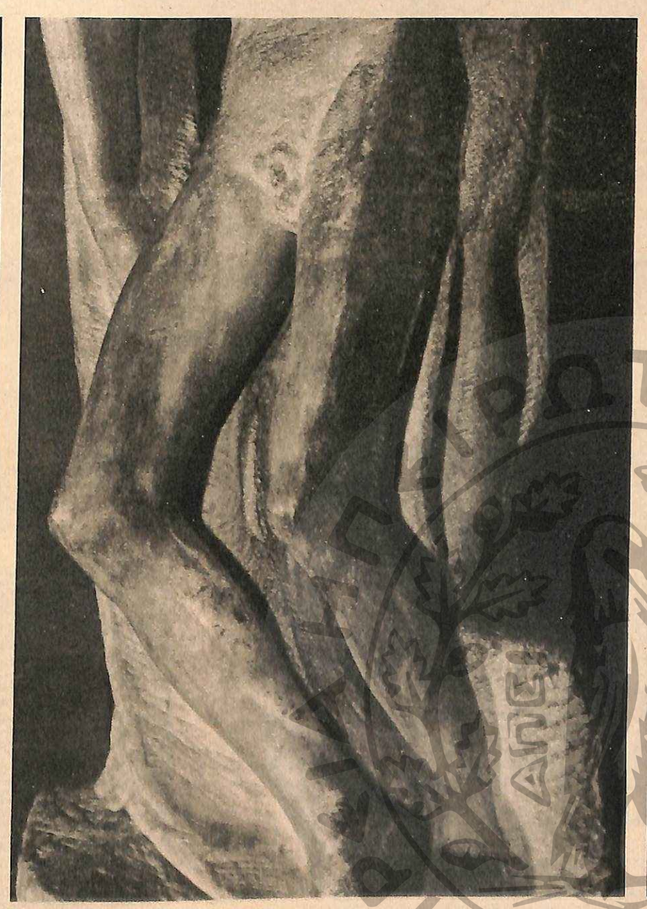

Τέσσερις ὄψεις τῆς «Πιετά», στὸ Καστέλλο Σφορτσέσκο τοῦ Μιλάνου.
Ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος ἄρχισε πιθανὸν τὸ ἔργο του πρὶν ἀπὸ τὸ 1555.
Συμπληρώθηκε στὴν ἀρχὴ στὸ στὺλ τῶν κνημῶν
καὶ τοῦ χεριοῦ τοῦ Χριστοῦ.
Ἀργότερα ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος ξανασκάλισε τὸ μεγαλύτερο μέρος του.
Ἕξη ἡμέρες πρὶν πεθάνη
πέρασε μιὰ ὁλόκληρη ἡμέρα δουλεύοντάς το.

ΤΟ ΟΡΑΜΑ
ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΑΓΓΕΛΟΥ

"Δὲν ὑπάρχει ἱκανώτερος γλύπτης. Μποροῦσε νὰ κάνη ὅ,τι ἤθελε,,

Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΣΠΙΤΙ τοῦ Καρπέζε Καζεντίνο γεννήθηκε ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος. Πρὸς τιμήν του τὸ μέρος ὀνομάζεται τώρα Καρπέζε Μισελλάντζελο

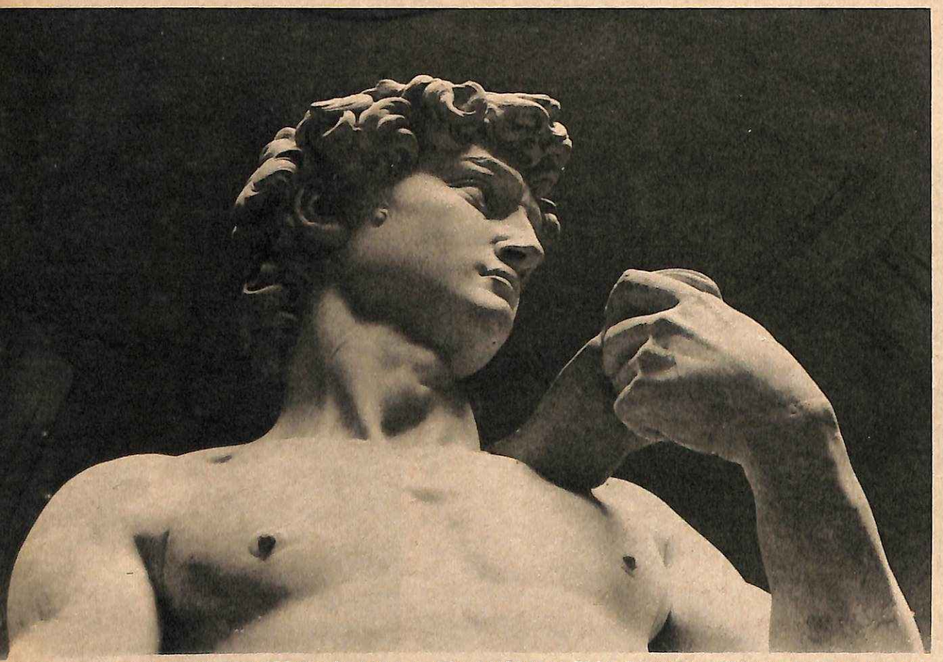

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΕΡΙΦΗΜΟ «ΔΑΥΙΔ», ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΤΩΡΑ ΣΤΗΝ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑΣ

ΠΕΡΙΣΤΟΙΧΙΖΟΜΕΝΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ

«ΣΚΛΑΒΟΥΣ», Ο «ΔΑΥΙΔ» ΙΣΤΑΤΑΙ ΣΕ ΟΛΗ ΤΟΥ ΤΗΝ ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕΙΑ

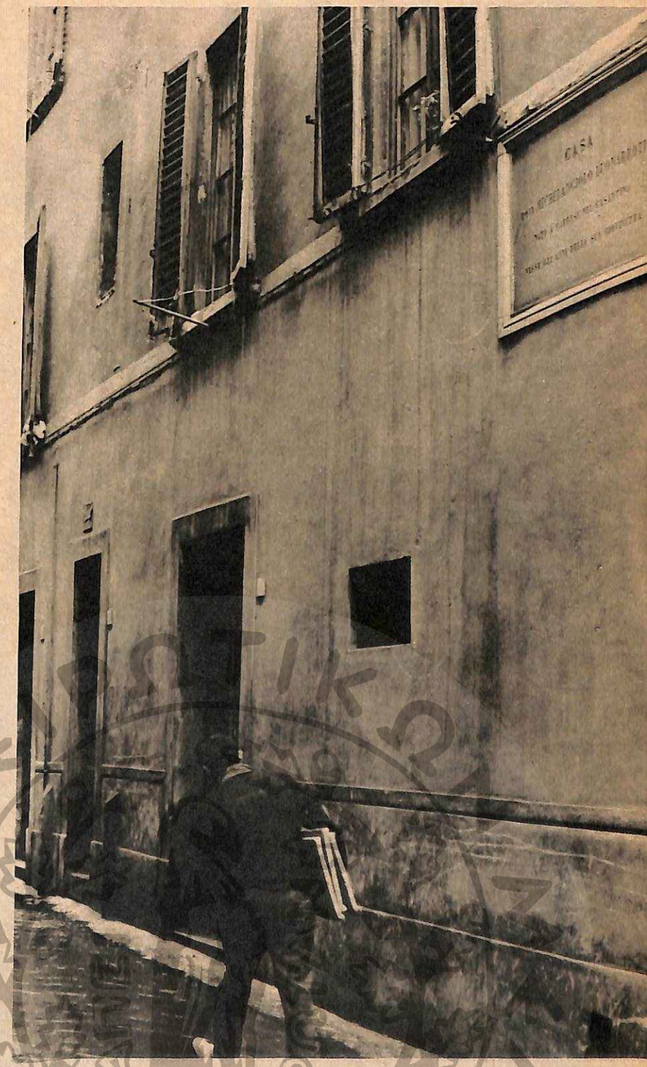

ΤΟ ΣΠΙΤΙ τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου στὴν Φλωρεντία. Ἐδῶ πέρασε τὰ νεανικά του χρόνια →

ΛΕΠΤΟΜΕΡΕΙΑ ἀπὸ τὴν «Δευτέρα Παρουσία» (ἄκρο, ἀριστερά) τῆς Καπέλα Σιξτίνα. Λεπτομέρεια (ἀριστερά) ἀπὸ τὴν «Πιετὰ» τοῦ Ἁγ. Πέτρου, ποὺ ἔγινε τὸ 1498 — ὁ καλλιτέχνης ἦταν 23 ἐτῶν. ←

δύναμη μέσα τους, γιὰ μένα, τουλάχιστον, ἀπὸ τοὺς τελειωμένους. Ἐκεῖνος τοῦ Λούβρου εἶναι πολὺ νυσταλέος καὶ κουρασμένος καὶ ἀδιάφορος.

ΕΡ.: Ὑποτίθεται ὅτι πεθαίνει.

ΑΠ.: Ξέρω. Ὅμως, ἐννοῶ ὅτι μπορεῖ νὰ ἔχης κάποιον ποὺ πεθαίνει, ἀλλὰ νὰ νοιώθης σ' αὐτὸν ὅλη τὴν ζωτικότητα τοῦ γλύπτη.

ΕΡ.: Ἴσως τὰ πιὸ τελειωμένα ἔργα εἶναι λιγώτερο συμπαθητικά ἀκριβῶς γιατί ἐκφράζουν τὴν φαντασία τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου πιὸ καθαρά καὶ βρίσκουμε ὡρισμένα πράγματα στὴν φαντασία του ἀποκρουστικά. Ὅπως, π.χ., αὐτὸ τὸ σκληρὸ δέρμα στὴν Νύχτα. Οἱ ἀτέλειωτοι Σκλάβοι δὲν ἀναφέρονται τόσο κατὰ λέξη στὴν ζωή ὅπως ἡ Νύχτα.

ΑΠ.: Ὄχι. Καὶ ὅταν συγκρίνη κανεὶς τὰ στήθη της μὲ τὰ στήθη μιᾶς ἀληθινῆς γυναίκας, τὰ βρίσκει δισάρεστα. Καὶ νομίζω ὅτι σὲ μερικὰ ἔργα τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου μπορεῖ νὰ ὑπάρχη ἕνα εἶδος μελαγχολικῆς, τεμπέλικης νωθρότητος. Τὸ θαυμάζω, ἀλλὰ δὲν μοῦ ἀρέσει, καὶ αὐτὸ εἶναι ἴσως τὸ γιατί ὅταν δὲν φθάνη ὡς αὐτὸ τὸ σημεῖο, ὅπως στοὺς ἀτέλειωτους Σκλάβους —ὅπου δὲν μπαίνει αὐτὸ τὸ στοιχεῖο γιατὶ δὲν πρόλαβε νὰ τὸ βάλη— ἑλκύει περισσότερο.

»Καὶ ὅμως, θαυμάζει κανεὶς τὴ Νύχτα. Ἐννοῶ, πρόκειται ἀκόμη γιὰ μιὰ ἀπίστευτη πόζα. Ὁλόκληρη ἡ στάση τῆς φιγούρας, ἡ μεγαλοπρέπεια, τὸ μεγαλεῖο τῆς συλλήψεως εἶναι πάντα κάτι θαυμάσιο. Σὲ ὅλα τὰ ἔργα του —τὰ πρῶτα, τὰ μεσαῖα, τὰ τελευταῖα— δὲν ὑπάρχει ἱκανώτερος γλύπτης. Μποροῦσε νὰ κάνη ὅ,τι ἤθελε. ■

«Μὲ ἀποφεύγουν σὰν νὰ ἤμουν δήμιος», ἀνέκραξε σὲ μιὰ στιγμὴ ἀπελπισίας ὁ μέγας διδάσκαλος, ποὺ ἡ ζωὴ καὶ οἱ συνάνθρωποί του τοῦ ἐπεφύλαξαν σειρὰ ἀπὸ δυστυχίες. Τετρακόσια χρόνια ἀργότερα, ὁ Μιχαὴλ Ἄγγελος εἶναι ἑδραιωμένος στὴν παγκόσμια συνείδηση, σὰν μιὰ ἀπὸ τὶς ἐπιθλητικώτερες φυσιογνωμίες τῆς Τέχνης καὶ τοῦ πνεύματος. Ὁ,τιδήποτε γύρω ἀπὸ τὴν ζωή του ἔχει ἐρευνηθῆ ἐξονυχιστικὰ καὶ ὅλα τὰ σχετιζόμενα μὲ τὸ πέρασμά του ἀπὸ τὸν κόσμο — τὸ χωριάτικο σπίτι ὅπου γεννήθηκε, τὰ ἄλλα, στὴν Φλωρεντία καὶ Ρώμη, ὅπου κατοίκησε καὶ δημιούργησε τὰ ἀριστουργήματά του, ἐκεῖνο ὅπου πέθανε— συντηροῦνται μὲ θρησκευτικὴ εὐλάβεια. Καὶ ἐφέτος συνεκέντρωσαν διάφορες ἐκδηλώσεις μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν τετρακοσίων χρόνων ἀπὸ τοῦ θανάτου του τὸ ἔτος 1564... ■■■

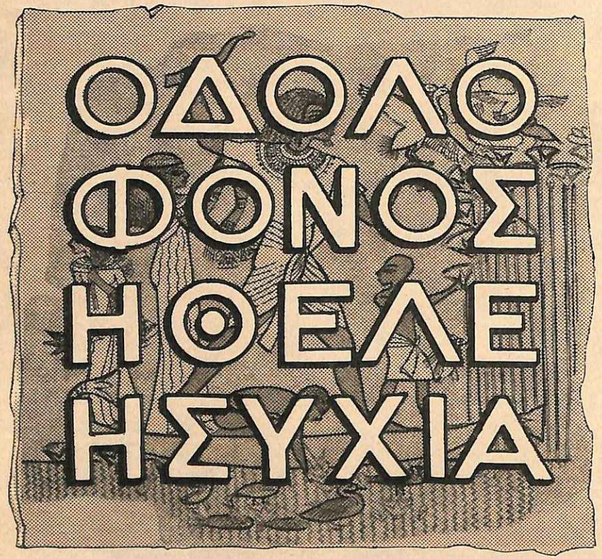

Τοῦ Φρέντ Κασσάυ

Ο ΛΙΟΝΕΛ ΦΡΙΜΠΟΥΡ, ένας μεσόκοπος αἰγυπτιολόγος, προσπαθεῖ μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐξασφαλίση τὴν ἀπαραίτητη γιὰ τὶς μελέτες του ἡσυχία. Σκοτώνει τὸν θορυβώδη πατέρα μιᾶς διαζευγμένης κυρίας, ποὺ θέλει νὰ παντρευτῆ, γιὰ νὰ ἀποφύγη τὴν συγκατοίκησή του μαζί τους, ἀλλὰ ἡ κυρία — ποὺ τὰ ἔχει φτιάξει στὸ μεταξύ μὲ τὸν ὡραῖο ξάδερφό της— ἀντιτάσσει ὡς ἐμπόδιο στὴν ἕνωσή τους τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ γάμος τους θ' ἀποτελοῦσε ἁμάρτημα, ἀφοῦ αὐτὴ εἶναι χωρισμένη καὶ ὄχι χήρα...

11

Καταλάβαινα ὡστόσο ὅτι αὐτὴ ἡ βραδύτης στὴν ἐργασία κι αὐτὰ τὰ ψευτο - δελτία κακῆς ὑγείας, ἔκαναν στὸν καθηγητὴ ἄσχημη ἐντύπωση.

Ἔπρεπε νὰ εἶναι μέσα στὸ δίκτυο μου τομάρι γιὰ νὰ καταλάβη. Νὰ εἶναι κλεισμένος μέσα στὸ σῶμα μου, ποὺ εἶναι εὐαίσθητο στὸν παραμικρὸ θόρυβο, στὴν παραμικρὴ ἄσχημη μυρωδιά. Καθένας, σ' αὐτὸν ἐδῶ τὸν κόσμο, ἐπιθυμεῖ τὴν μικρὴ σωτηρία του καὶ τὴν ἐπιτυγχάνει ὅπως μπορεῖ. Ἡ δική μου βρισκόταν στὴ σιωπὴ καὶ στὸν καθαρὸ ἀέρα. Γιὰ νὰ τὴν ἐπιτύχω εἶχα βάλει σ' ἐνέργεια μιὰ καλὴ θέληση καὶ μιὰ δραστηριότητα ποὺ λίγοι θὰ ἦταν ἱκανοὶ νὰ δείξουν, ἀλλὰ κάθε φορὰ μοῦ παρουσιαζόταν κι ἀπὸ ἕνα καινούργιο ἐμπόδιο. Καὶ τώρα, ἀπὸ μιὰ σκληρὴ εἰρωνεία τῆς τύχης, ἡ σωτηρία μου ἐξαρτιόταν ἀπὸ ἕναν θρησκευτικὸ ἐνδοιασμό.

Ἀλλὰ τὸ χαρακτηριστικὸ γνώρισμα ἑνὸς ἐνδοιασμοῦ εἶναι ἡ παροδικότης: Ἡ δὲν ἀντέχει πάρα πολὺ καὶ μεταβάλλεται σὲ τύψεις, ἢ πάλι ἀντέχει πάρα πολὺ καὶ γίνεται λύπη...

Οἱ τύψεις, λοιπόν, εἶναι προτιμότερες ἀπὸ τὴν λύπη, ὅπως ἡ δράση εἶναι προτιμότερη ἀπὸ τὴν ἀδράνεια. Ἔτσι ἔνοιωθε πότε - πότε (καὶ πολὺ φευγαλέα) μερικὲς τύψεις ἐπειδὴ εἶχα χτυπήσει λίγο ζωηρὰ τὸν πατέρα τῆς Ἀγνῆς, ἀλλὰ θὰ ἔνοιωθα τεράστια λύπη ἂν δὲν τὸ εἶχα κάνει καθόλου.

Ἐνῶ σκεπτόμουν λοιπὸν αὐτὴ τὴν ἀντίληψη τοῦ παροδικοῦ ἐνδοιασμοῦ καὶ τὴν ἀνακάτευα μὲ τὸ δραμὰ μου τοῦ Καὶ ντ' Ὀρσαί, ἀντήχησαν στ' αὐτιά μου τὰ σπάνια λογικὰ λόγια ποὺ εἶχε προφέρει ἡ Μαρὶ - Ζοζέ:

«...Μιὰ φορὰ χήρα, ἡ Ἀγνὴ δὲν θὰ ἦταν πιὰ χωρισμένη: Ὁ γάμος θἄταν διαλελυμένος... Θὰ μποροῦσε νὰ ξαναπαντρευτῆ ἐκκλησιαστικά... Δὲν θὰ ὑπῆρχε πιὰ θρησκευτικὸς ἐνδοιασμός...»

Ὅλες οἱ ἀποφασιστικὲς ἰδέες μοιάζουν μὲ κοινὲς ἰδέες: Σκέπτομαι, ἄρα ὑπάρχω... Μιὰ χήρα δὲν εἶναι πιὰ μιὰ χωρισμένη! Μιὰ χωρισμένη δὲν μπορεῖ νὰ ξαναπαντρευτῆ στὴν ἐκκλησία, μιὰ χήρα μπορεῖ... Εὐλογημένες νὰ εἶναι οἱ χῆρες...

Τὴν ἴδια στιγμή, οἱ κοκκινωπὲς ἀκτῖνες τοῦ δειλοῦ χειμωνιάτικου ἥλιου κοκκίνισαν τὰ τζάμια τοῦ Καὶ ντ' Ὀρσαί.

Ξέρω ὅτι στὸν μεταθανάτιο καὶ λογικὸ ἀναγνώστη μου, παρόμοιες σκέψεις θὰ φανοῦν ἐγκληματικές.

Θὰ φοβόμουν μήπως κουράσω βρίσκοντας πάλι ἐλαφρυντικὲς περιστάσεις. Θ' ἀρκεστῶ λοιπὸν νὰ τραβήξω τὴν προσοχὴ στὸ γεγονὸς ὅτι ἡ Θεία Πρόνοια μὲ εἶχε κατὰ κάποιο τρόπο παραχαϊδέψει στὴν πρώτη μου ἀνθρωποκτονία. Εἶχε εὐνοήσει τὸ ντεμποῦτο μου μὲ μιὰ εὐμένεια, ποὺ ἦταν δικαιολογημένο νὰ τὴν βρίσκω ἐνθαρρυντική.

Χωρὶς νὰ προχωρήσω ὡς τὴν μέθη, εἶχα διατηρήσει ἀπ' τὴν περιπέτειά μου μὲ τὸν πρώην ξυλουργὸ τοῦ ναυτικοῦ τὴν ἐντύπωση — λανθασμένη, πρέπει νὰ τὸ ἐλπίζω — ὅτι ἦταν πολὺ πιὸ εὔκολο ἀπ' ὅσο νόμιζα νὰ σκοτώνης ἀτιμωρητί. Δὲν ἀγνοοῦσα ἐκεῖνο ποὺ ὤφειλα στὴ γνωστὴ τύχη τῶν ἀοχαρίων, ἀλλὰ οὔτε κι ἀγνοοῦσα πὼς ἡ τύχη εἶναι καμωμένη γιὰ νὰ δελεάζεται.

Ἄλλωστε ἡ ἀτιμωρησία μου ὠφειλόταν κατὰ μεγάλο μέρος στὸ γεγονὸς ὅτι ὁ ξυλουργὸς κ' ἐγὼ δὲν γνωριζόμαστε κι ὅτι ἡ ἀστυνομία, καθὼς δὲν ὑποψιαζόταν κἂν τὴν ὕπαρξή μου, δὲν εἶχε μπορέσει νὰ δημιουργήση μιὰ συσχέτιση.

Λοιπόν, αὐτὴ ἡ εὐνοϊκὴ σύμπτωση ξαναπαρουσιαζόταν ἀκόμη πιὸ καλὰ στὴν περίπτωση ἑνὸς ἀνδρὸς ποὺ ἦταν χωρισμένος μὲ τὴν Ἀγνὴ πάνω ἀπὸ τέσσερα χρόνια καὶ τὸν ὁποῖο ἐκείνη δὲν εἶχε ξαναδεῖ ἀπὸ τότε. Εἶναι ἐξαιρετικὰ εὔκολο ν' ἀντιμετωπίση κανεὶς τὸ θάνατο ἑνὸς ἀνθρώπου ποὺ δὲν γνωρίζει. Ὑποθέτω ὅτι ἕνας σύζυγος ποὺ ἐπιθυμεῖ νὰ σκοτώση μιὰ σύζυγο ποὺ τοῦ εἶναι ἐμπόδιο, ἕνας ἐραστὴς ποὺ ἐπιθυμεῖ νὰ σκοτώση μιὰ ἐρωμένη ποὺ τὸν ἐκθέτει, ἕνας κληρονόμος ποὺ ἐπιθυμεῖ νὰ σκοτώση ἕναν πλούσιο θεῖο, ὑποθέτω ὅτι ὅλοι αὐτοὶ πρέπει νὰ αἰσθάνωνται ἀρκετὰ ζωηροὺς ἐνδοιασμούς, πρὶν τὸ ἀποφασίσουν, γιατὶ ἡ τακτική, λίγο - πολύ, παρέα μὲ τὸν μακαρίτη θὰ τοὺς ἔχη δώσει κατὰ κάποιο τρόπο ἕνα εἶδος στοργῆς. Τὸ συμφέρον τὴν ἐξαφανίζει τὶς περισσότες φορές, ἀλλὰ ἔχει κανεὶς διστάσει, ὑποφέρει προηγουμένως!

Σέ δ,τι μέ ἀφορᾶ, τί ἤξερα γιὰ τὸν Ζὰκ Ντεβιλλάρ; Ὅτι εἶχε ἐγκαταλείψει τὴν Ἀγνή. Ὅτι εἶχε παραβιάσει τὸ μυστήριο τοῦ γάμου, παίρνοντας διαζύγιο παρὰ τὴν θέλησή της. Ὅτι δὲν τῆς εἶχε δείξει τὴν παραμικρὴ ἔνδειξη συμπαθείας τὴ στιγμὴ τοῦ θανάτου τοῦ πατέρα της. Ὅτι ἀσκοῦσε ἕνα ἐπάγγελμα ἐπιπόλαιο καὶ μάλιστα ἐπιζήμιο, διαφθείροντας τὴ νεολαία, ἀσκώντας πάνω στοὺς φανατικοὺς τῶν σκοτεινῶν αἰθουσῶν τοῦ κινηματογράφου τὴν πιὸ ἀπεχθῆ γοητεία καὶ συντείνοντας ἔστι στὴν πτώση τῆς ἤδη τόσο χαμηλῆς ἠθικῆς στάθμης τοῦ λαοῦ. Ἡ ἐξαφάνιση ἑνὸς τέτοιου ἀτόμου δὲν μοῦ φαινόταν ὅτι θὰ μποροῦσε νὰ μοῦ φέρη ὑπερβολικὲς τύψεις.

Γύρισα λοιπὸν ἀποφασιστικὰ τὴν πλάτη στὸ Καὶ ντ' Ὀρσαί, ξαναδιέσχισα τὸν Κεραμεικὸ μὲ φτερωτὰ βήματα καὶ ξαναβρέθηκα στὴν διασταύρωση τῆς ὁδοῦ Ριβολὶ καὶ τῆς λεωφόρου Πὼλ Ντερουλέντ, στὸ μέρος ὅπου, θὰ τὸ θυμᾶστε ἴσως, εἶχα κάνει τόσο ρομαντικὰ τὴν γνωριμία τῆς Ἀγνῆς. Εἶδα σ' αὐτὸ ἕνα σημάδι εὐνοϊκό: Μοῦ εἶχε σώσει τὴν ζωή, ἔκανα τὰ πάντα γιὰ νὰ μοιραστῶ τὴν δική της, ὑπῆρχε σ' αὐτὴ τὴν ἀμοιβαιότητα τὸ σύμβολο τῆς μονιμότητος τῆς κοινῆς μας μοίρας...

Μπῆκα σ' ἕνα καφενεῖο - καπνοπωλεῖο τῆς ὁδοῦ Ριβολί, κατέθηκα στὸ ὑπόγειο καὶ συμβουλεύτηκα τὸν τηλεφωνικὸ κατάλογο, μέσα σὲ μιὰ μυρωδιὰ ἀπολιμαντικοῦ. Ὑπῆρχε μιὰ ἰλιγγιώδης σειρὰ ἀπὸ Ντεβιλλάρ (πρᾶγμα ποὺ θὰ προκαλέση ἴσως τὶς μομφὲς τῶν μεταθανατίων καὶ ὁμωνύμων ἀναγνωστῶν μου), ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχε παρὰ ἕνας Ζὰκ Ντεβιλλάρ, τοῦ ὁποίου σημείωσα τὸν ἀριθμό/.. Ἀπὸ ὑπερβολικὴ φρόνηση πῆγα νὰ τηλεφωνήσω στὸν θάλαμο ἑνὸς ἄλλου καφενείου -καπνοπωλείου.

—Ἐμπρός; Ποιὸς εἶναι στὸ ἀκουστικό;

—Θὰ μποροῦσα νὰ μιλήσω στὸν κύριο Ντεβιλλάρ;

—Ποιός τηλεφωνεῖ, παρακαλῶ;

—Κάποιος ἠθοποιός.

—Ὁ κύριος Ντεβιλλὰρ κοιμᾶται, κύριε. Γύριζε ἐξωτερικὲς σκηνὲς ὅλη τὴ νύχτα... Θέλετε νὰ τηλεφωνήσετε σήμερα τ' ἀπόγευμα στὰ γραφεῖα τοῦ παραγωγοῦ;

Τηλεφωνώντας, δὲν εἶχα ἄλλη πρόθεση παρὰ νὰ ἐξακριβώσω ἂν αὐτὸς ὁ Ζὰκ Ντεβιλλὰρ ἦταν πράγματι ὁ σκηνοθέτης τοῦ κινηματογράφου. Ἀλλὰ τὰ λόγια τῆς ὑποχρεωτικῆς καμαριέρας (ἂν δὲν ἦταν ἡ ἐν ἐνεργείᾳ ἐρωμένη του ἢ καὶ τὰ δυὸ συγχρόνως) μ' ἔκαναν νὰ ρωτήσω τὸν ἀριθμὸ τοῦ παραγωγοῦ.

—Δὲν τὸν ξέρω. Θὰ τὸν βρῆτε στὸν τηλεφωνικὸ κατάλογο: Δέλτα - Φίλμς.

Νέα ἔρευνα τοῦ τηλεφωνικοῦ καταλόγου, ἐνῶ τὰ λόγια «νύχτα» καὶ «ἐξωτερικὰ» τραγουδοῦσαν στ' αὐτιά μου: Γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῆς ἐπιχειρήσεώς μου, τὰ ἐξωτερικὰ σκοτάδια μποροῦσαν ν' ἀποκαλυφθοῦν πολὺ εὐνοϊκά...

Ἀπὸ ἕνα τρίτο καφενεῖο - καπνοπωλεῖο (αὐτοὶ οἱ τηλεφωνικοὶ σταθμοὶ μὲ πλησίαζαν στὸ σπίτι μου) τηλεφώνησα στὴν Δέλτα Φίλμς. Γιὰ νὰ ζητήσω τὸν κύριο Ζὰκ Ντεβιλλάρ ἔδωσα στὴν φωνή μου ἕναν τόνο ξερὸ καὶ βιαστικό. Αὐτὸ εἶχε ἀρκετὰ καταστρεπτικὸ ἀποτέλεσμα πάνω σὲ μιὰ γραμματέα, ποὺ ὁ πανικὸς φαινόταν νὰ εἶναι ἡ φυσική της κατάσταση:

—Ὁ κύριος Ντεβιλλάρ; Δὲν εἶναι ἐδῶ... χμ, σήμερα τὸ πρωί, χμ... κύριε... χμ...

—Ἄ, τί κρῖμα. Μήπως ξέρετε ἂν θὰ γυρίση «ἐξωτερικὰ» πάλι ἀπόψε;

—Μπ... Χμ... Μιὰ στιγμή... Νὰ συμβουλευτῶ τὸ πλάνο ἐργασίας...

Πέρασε μιὰ στιγμή. Εὐχόμουν νὰ μὴ ζητοῦσε τὴ βοήθεια κανενός καὶ νὰ μὴν ἐρχόταν καμμιὰ βραχνὴ φωνὴ νὰ μὲ ρωτήση ποιός ἤμουν καὶ γιατὶ ἀνακατωνόμουν...

Μὰ ὄχι, μοῦ ἀπάντησε, εὐτυχῶς, ἡ ἴδια διαπεραστικὴ καὶ σπασμωδικὴ φωνή:

—Ἐμπρός; Μάλιστα, ὁ κύριος, χμ... Ντεβιλλάρ... θὰ ἐργαστῆ ἀπόψε... σὲ ἐξωτερικὲς σκηνές... χμ.

—Στὸ ἴδιο πάντα μέρος;

—Ὄχι... χμ... Στὸ Δάσος τῆς Βουλώνης...

—Ποῦ ἀκριβῶς; Κάνετε γρήγορα, δεσποινίς, σᾶς παρακαλῶ.

—Ναί, ναί, ναί. Χμ... Κοντὰ στὸ Σαὶν - Ζάν, ἀνάμεσα στὴν ἀλλέα Βασιλίσσης Ὀρτανσίας καὶ τὸν δρόμο τῆς Μπύτ - Μορτμάρ...

—Εὐχαριστῶ...

Καὶ ξανάκλεισα τὸ ἀκουστικό, γεμᾶτος εὐγνωμοσύνη γι' αὐτὴν τὴν γραμματέα ποὺ εἶχε βαλθῆ νὰ μὲ πληροφορήση μὲ τόση συγκινητικὴ σπουδή. Ἀγνοοῦσε βέβαια σὲ τί θὰ χρησιμοποιοῦσα αὐτὲς τὶς πληροφορίες... Ἐκτὸς πιὰ ἂν ἡ φωνή της –φωνὴ Πυθίας– ἦταν ἡ ἠχὼ μιᾶς θείας θελήσεως...

Ἡ εὐκολία μὲ τὴν ὁποία τὸ σχέδιό μου προχωροῦσε μοῦ δημιουργοῦσε τάσεις μυστικισμοῦ: Εἶναι πιὸ εὔκολο σ' ἕνα δυνατὸ πνεῦμα ν' ἀρνηθῆ τὴν ταπείνωση τῆς προσευχῆς παρὰ ν' ἀντισταθῆ στὴν πεποίθηση ὅτι ἐκτελεῖ θεῖο θέλημα...

Γύρισα στὸ σπίτι μου χωρὶς συγκεκριμένο σχέδιο, ἀλλὰ μὲ τὴν ἰδέα νὰ ξαναβρῶ ἕνα γερμανικὸ πιστόλι ποὺ εἶχα πάρει στὴν κατοχή μου κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἐκστρατείας μου τῆς Τριπολίτιδος.

Δὲν τὸ εἶχα πάρει σὲ καμμιὰ μάχη, ἀλλὰ μιὰ μέρα πού, ἐντελῶς τυχαῖα, εἶχα σκοντάψει στὸ πτῶμα ἑνὸς ἀνδρὸς τοῦ Γερμανικοῦ Ἀφρικανικοῦ Σώματος Ἐκστρατείας. Μὲ κάποια ἀποστροφὴ εἶχα πάρει τὸ πιστόλι του, μὲ τὴ σκέψη ὅτι, ἐποχὴ πολέμου, ἕνα ὅπλο μπορεῖ ἴσως νὰ φανῆ χρήσιμο σ' ἕναν στρατιωτικό. Οἱ Σύμμαχοι δὲν εἶχαν κρίνει καλὸ νὰ μᾶς μοιράσουν ὅπλα, μὲ τὴν πρόφαση ὅτι ἀνήκαμε στὶς μυστικὲς ὑπηρεσίες κι ὅτι τὸ ὅπλο ἑνὸς ἀποκριπτογράφου πρέπει νὰ εἶναι ἡ ὀξυνοιά του...

Πάντως, στὶς ἐλεύθερες στιγμές μου, ἕνας σύντροφος μὲ μύησε στὰ μυστήρια τοῦ ὅπλου.

→

ΣΦΟΥΓΓΑΡΙΖΕΙ
ΠΛΕΝΕΙ ΤΑ ΧΑΛΙΑ
ΑΛΕΙΦΕΙ
ΓΥΑΛΙΖΕΙ

4 πλεονεκτήματα τῆς ΝΕΑΣ παρκετέζας
HOOVER

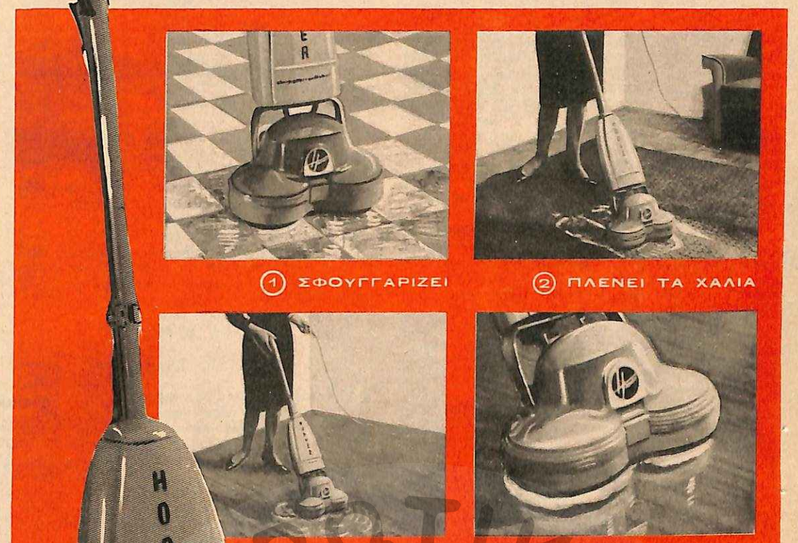

"ΜΙΝΟΣ,,

Ἡ μόνη παρκετέζα πού...

...κάνει 4 χονδροδουλειές τοῦ νοικοκυριοῦ σφουγγαρίζει, πλένει τὰ χαλιά, ἀλείφει τὰ πατώματα, γυαλίζει.

...ξεκουράζει πραγματικά μελετημένη νὰ συντομεύη τὴ δουλειὰ καὶ νὰ ἐξοικονομῆ χρόνο.

...εἶναι εὐκολόχρηστη ἐλαφριὰ στὴ χρήση. Χαμηλώνει καὶ καθαρίζει κάτω ἀπὸ τὰ ἔπιπλα.

...συνοδεύεται ἀπὸ πολλὰ ἐξαρτήματα πλήρης σειρὰ ἐξαρτημάτων γιὰ ὅλες τὶς δουλειές.

...σᾶς ἐξασφαλίζει

ΣΠΙΤΙ ΚΑΘΑΡΟ - ΞΕΚΟΥΡΑΣΤΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΗΣ Α.Ε.
ΧΡ. ΛΑΔΑ 13
ΤΗΛ. 237 860-226.747

μυστήρια πού μὲ ἄφησαν ἀδιάφορο κ' ἐχθρικό. Δὲν ἀγαποῦσα καθόλου τὸ θόρυβο ἀπὸ κείνη κιόλας τὴν ἐποχὴ –καὶ μάλιστα τὸν θόρυβο πού προκαλοῦσαν οἱ ἐκπυροσκοροτήσεις. Ἐξασκήθηκα, λοιπόν, δυὸ-τρεῖς φορὲς στὴν ἀκοποδολή, ἀλλ' ἀποκόμισα μιὰ πολὺ περιορισμένη ἀπόλαυση, ἕνα δυνατὸ πόνο στὸν καρπὸ τοῦ χεριοῦ μου καὶ τὴν πεποίθηση πὼς ἦταν μεγάλο εὐτύχημα πού τὸ ὅπλο τοῦ ἀποκριυποτογράφου ἦταν ἡ ὀξύνοιά του. Ἔμαθα μὲ πολὺ καλύτερη διάθεση, χάρη στὴ σιωπὴ τῆς ἐπιχειρήσεως, νὰ καθαρίζω καὶ νὰ γεμίζω τὸ ὅπλο. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ συγκρίνη τὶς σχέσεις πού εἶχα μὲ τὸ ὅπλο μου μὲ τὶς σχέσεις πού ἔχει ἕνας σερίφης μὲ τὸ πιστὸ πιστόλι του. Οἱ δικές μου ὑπῆρξαν πάντα εὐγενικές, ἀλλὰ ψυχρές. Στὸ τέλος τοῦ πολέμου ἄδειασα τὸν γεμιστῆρα τοῦ ὅπλου κ' ἔχωσα τὸ πιστόλι καὶ τὶς σφαῖρες του σ' ἕνα ἀπ' τὰ μπαοῦλα μου. Κατὰ τὴν ἀπέλασή μου ἀπ' τὴν Αἴγυπτο διέφυγαν ἀπ' τὶς βαριεστημένες ἔρευνες τῶν ἀστυνομικῶν τοῦ συνταγματάρχη. Τὸ ὅπλο ἔπρεπε λοιπὸν νὰ βρίσκεται πάντα στὸ βάθος τοῦ μπαούλου. Εἶχα ἄλλα πράγματα νὰ κάνω, ἀπ' τὴν ἡμέρα τῆς ἀφίξεώς μου στὴν Γαλλία, ἀπὸ τὸ ν' ἀσχολοῦμαι μ' αὐτὸ καὶ νὰ φροντίζω γιὰ τὴν καλὴ συντήρησή του. Ἤλπιζα ὡστόσο πὼς θὰ ἦταν σὲ κατάσταση νὰ λειτουργήση. Στήριζα ὅλες τὶς ἐλπίδες μου στὴν ποιότητα τοῦ ναζιστικοῦ ὑλικοῦ...

Γυρίζοντας στὸ σπίτι μου εἶχα τὴν δυσάρεστη ἔκπληξη νὰ ξαναβρῶ ἐκεῖ τὴν Μαρὶ-Ζοζέ.

—Γύρισες κιόλας; εἶπε. Ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι;

—Ἔκανα ἕναν μικρὸ περίπατο. Καὶ σύ, δὲν ἔφυγες ἀκόμη;

—Σοῦ τὸ εἶπα καὶ πρὶν πὼς δὲν εἶχα μάθημα σήμερα τὸ πρωί! Ἀλλὰ ἐσὺ δὲν ἀκούς ποτὲ αὐτὰ πού σοῦ λέω.

Δὲν εἶχα οὔτε τὸν καιρὸ οὔτε τὴν διάθεση ν' ἀρχίσω καινούργια πολεμικὴ μὲ τὴν κόρη μου. Μπῆκα μέσα στὸ δωμάτιό μου κι ἄρχισα νὰ ψάχνω μέσα στὰ μπαοῦλα μου.

—Τί γυρεύεις;

Νωχελικὰ ἀκουμπισμένη στὸ ἄνοιγμα τῆς πόρτας, ἡ Μαρὶ-Ζοζὲ μὲ κοίταζε, τρώγοντας μιὰ φρυγανιὰ (αὐτὴ ἡ διαρκὴς ὄρεξη γιὰ φρυγανιὲς μὲ βούτυρο σὲ μιὰ νέα δεκαοχτὼ χρονῶν μοῦ εἶχε κινήσει πολλὲς φορὲς τὴν περιέργεια). Ἔβλεπα τὶς κόρες τῶν ματιῶν της νὰ λάμπουν μ' ἐκείνη τὴν περιπαθῆ λάμψη πού εἶχα κιόλας προσέξει πρὶν λίγες ὧρες στὸ ξύπνημά της. Ἡ χάρη πού ὑπῆρχε στὴν στάση της, ὁ παλμὸς τῶν ρουθουνιῶν της, οἱ ἡδονικὲς περιστροφὲς τῶν ποδιῶν της μέσα στὶς παντόφλες –ὅλα ἔδειχναν πὼς ἡ κόρη μου ἀπολάμβανε τὴν φρυγανιά της κι ἀνειρευόταν τὸν ἔρωτα. Τὸ ὅτι ὁ ἔρωτας γεννήθηκε στὴν καρδιὰ τῆς κόρης τὴ στιγμὴ πού ὁ πατέρας σχεδίαζε τὸν θάνατο ἑνὸς ἀνδρός, θὰ μποροῦσε νὰ δώση ἔδαφος σ' ἐνδιαφέρουσες φιλοσοφικὲς καὶ ποιητικὲς ἀκόμη σκέψεις. Ἀλλὰ τὰ ὑλικὰ προβλήματα κυριαρχοῦσαν πρὸς τὸ παρόν: Ἔπρεπε νὰ ξαναβρῶ τὸ ὅπλο καὶ τὶς σφαῖρες του.

—Πές μου, τ' εἶ' αὐτὸ πού γυρεύεις; ἐπέμεινε ἡ Μαρὶ-Ζοζέ.

—Ἕνας φάκελος σημαντικός.

—Μήπως μπορῶ νὰ σὲ βοηθήσω;

—Ὄχι, εὐχαριστῶ.

—Σ' ἐνοχλεῖ νὰ σοῦ μιλῶ γι' αὐτόν, μπαμπᾶ;

—Γιὰ ποιόν;

—Γιὰ τὸν Φρανσίς.

—Θὰ μοῦ μιλήσης ἀργότερα γι' αὐτόν. Ἔχω δουλειὰ τώρα.

—Δὲν τοῦ ἔχω μιλήσει ἀκόμη γιὰ σένα.

—Ὑποθέτω ὅτι θὰ ἔχετε ἄλλα θέματα συζητήσεως.

—Αὐτὸ ἐδῶ θὰ μποροῦσε νὰ τὸν ἐνδιαφέρη!

—Δὲν βλέπω σὲ τί.

—Ἴσως νὰ ἔχετε κοινὲς σχέσεις.

—Εἶναι αἰγυπτιολόγος; Ἔχει μείνει στὸ Κάιρο;

—Ὤ, ὄχι.

—Μήπως ἐνδιαφέρεται γιὰ τὰ ἱερογλυφικά;

—Ὄχι ἀκριβῶς γιὰ τὰ ἱερογλυφικά.

—Τότε δὲν βλέπω τί κοινὸ θὰ μπορούσαμε νὰ ἔχωμε.

—Χμ..., ἔκανε ἡ Μαρὶ-Ζοζέ, μ' ἕνα μικρὸ πλατάγιασμα τῆς γλώσσας.

Μπορεῖ νὰ εἶμαι ἕνας θερμὸς θαυμαστὴς τῆς αἰγυπτιακῆς ἀρχαιότητος, ἀλλὰ ἡ κόρη μου μ' ἔκανε ἔξω φρενῶν ὅταν ἔπαιρνε ὕφος Σφιγγός.

—Ἄκουσε, εἶπα ξεφά, θὰ μιλήσωμε κάποια ἄλλη μέρα γι' αὐτό, θέλεις; Σήμερα ἔχω δουλειά. Κ' ἐργάζομαι γιὰ σένα! Γιὰ νὰ μπορέσω μιὰ μέρα νὰ σοῦ παραχωρήσω αὐτὸ τὸ διαμέρισμα. Λοιπόν, φανοῦ καλὴ κι ἄσε με νὰ ἐργαστῶ!

Μοῦ ἔριξε ἕνα μακρὺ ἀκαθόριστο βλέμμα, πού ἔδειχνε ἀπογοήτευση, δισταγμό, περιφρόνηση, οἰκτο καὶ στοχασμὸ συγχρόνως. Ἔπειτα, χωρὶς λέξη, βγῆκε καὶ ξανάκλεισε τὴν πόρτα.

Ἄδειασα μὲ γρήγορες κινήσεις ἕνα κιβώτιο, χωρὶς νὰ βρῶ τίποτ' ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα σημαντικὸ ἔγγραφο πού εἶχα γυρέψει ἀνεπιτυχῶς πρὶν ἀπὸ δυὸ χρόνια κ' ἔπειτα ἄρχισα νὰ ψάχνω σ' ἕνα δεύτερο κιβώτιο. Ξετρύπωσα τὶς σφαῖρες κάτω ἀπὸ φωτοτυπίες τῆς ἀλληλογραφίας πού εἶχε ἀνταλλαγῆ ἀνάμεσα στὸν Ἀκενατὼν καὶ τοὺς ὑποτελεῖς του τῆς Παλαιστίνης καὶ τῆς Συρίας. Τὸ πιστόλι ἐμφανίστηκε σὲ λίγο, μὲ τὴ σειρά του, κάτω ἀπ' τὴν φωτογραφικὴ ἀναπαράσταση ἑνὸς ἀγάλματος τοῦ Ὄσιρι. Περίμενα μὲ ἀνυπομονησία τὴν ἀναχώρηση τῆς Μαρὶ-Ζοζὲ γιὰ νὰ καθαρίσω τὸ ὅπλο καὶ νὰ τὸ γεμίσω. Ἀφοῦ ἔβαλα τὴν ἀσφάλεια, τὸ ἔχωσα μέσα στὴν τσέπη τοῦ παλτοῦ μου. Δὲν μοῦ ἔμενε πιὰ παρὰ νὰ κάνω ὑπομονὴ ὡς τὴ νύχτα. Πέρασα ἕνα ἀρκετὰ πυρετῶδες ἀπόγευμα, ἀνίκανος ν' ἀντιμετωπίσω τὸ παραμικρὸ σχέδιο.

Ἄλλωστε, ἡ πρώτη μου ἐμπειρία σ' αὐτὸν τὸν τομέα μὲ εἶχε διδάξει ὅτι ἡ ἔλλειψη σχεδίου δὲν εἶναι μοιραίως λόγος ἀποτυχίας.

Στὶς ἐννιὰ ἡ ὥρα ξεκίνησα γιὰ τὸ Δάσος τῆς Βουλώνης. Καθὼς ὁ καιρὸς ἦταν ἀβέβαιος κι ἀρκετὰ κρύος, φόρεσα τὸ πουλόβερ πού μοῦ εἶχε χαρίσει ἡ Ἀγνή. Λυμβάνοντας ὑπ' ὄψη τὴν τύχη ἐκείνου γιὰ τὸν ὁποῖον προωρίζόταν ἀρχικά, αὐτὸ τὸ ροῦχο μποροῦσε ὄχι μόνο νὰ μὲ προστατεύση ἀπ' τὸ κρύο, ἀλλὰ καὶ νὰ μὲ ὑποστηρίξη ἠθικὰ στὸ λεπτό μου ἔργο...

ΛΙΟΝΕΛ ΦΡΙΜΠΟΥΡ, ΠΑΛΙ...

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΔΕΚΑΤΟ

Μὲ ἀρκετὸ κόπο εἶχα ἀνακαλύψει στὸν χάρτη τὸ μέρος πού μοῦ εἶχαν ὑποδείξει. Ἀλλὰ δυσκολεύτηκα ἀκόμη περισσότερο νὰ τὸ ἀνακαλύψω πάνω στὸ ἔδαφος –ἔδαφος πού μουσκευόταν ἄλλωστε ταχτικὰ ἀπὸ μιὰ σύντομη, ἀλλὰ ραγδαία βροχή.

Γιὰ ἕναν ἄνθρωπο τῆς ἡλικίας μου καὶ τῆς μορφώσεώς μου, τὸ νὰ περιπλανᾶται μέσα στὶς λάσπες τοῦ Δάσους τῆς Βουλώνης μὲ ἕνα πιστόλι στὴν τσέπη, ἀναζητώντας τοποθεσίες μὲ κωμειδυλλιακὰ ὀνόματα, ἦταν μιὰ πράξη σκανδαλώδης καὶ πολὺ δυσάρεστη.

Ἡ προηγουμένη μου ἐμπειρία εἶχε ἐκτυλιχθῆ σχεδὸν κάτω ἀπὸ τὴν βροχή. Θὰ ἤθελα, λοιπόν, αὐτὴ ἐδῶ νὰ ἦταν περισσότερο εὐνοημένη ἀπὸ τὸν καιρό.

Οἱ δυσμενεῖς ἀτμοσφαιρικὲς συνθῆκες μέ στενοχωροῦσαν ἀκόμη περισσότερο, γιατί, χωρὶς νὰ εἶμαι ἰδιαίτερα μεμυημένος στὰ μυστικὰ τοῦ γυρίσματος ταινιῶν, ἤξερα ὅτι εἶναι ἀρκετὰ δύσκολο νὰ γυριστοῦν μὲ βροχὴ καὶ φοβόμουν πολὺ μήπως ὁ Ζὰκ Ντεβιλλὰρ ἀναβάλη τὸ γύρισμα τῶν ἐξωτερικῶν του γιὰ πιὸ ἤπιες νύχτες.

Τὰ βαριὰ σύννεφα ξεφτοῦσαν πότε-πότε ἀπὸ τὴν πίεση τοῦ ἀνέμου κι ἄφηναν νὰ ἐμφανίζεται ἕνα ζμορφο καὶ ἐχθρικὸ φεγγάρι.

Τέλος, ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς πορεῖες κα κόντρα πορεῖες, πού τὶς πολλαπλασίαζε ὁ κακὸς προσανατολισμός μου καὶ ἡ φρόνιμη προκατάληψή μου νὰ μὴ ρωτήσω τὸν δρόμο σὲ κανέναν αὐτοκινητιστή, κάτι ἀσυνήθιστα φῶτα ἀνάμεσα στὰ δένδρα τράβηξαν τὸ βλέμμα μου.

Πλησίασα καὶ διαπίστωσα μὲ ἱκανοποίηση ὅτι εἶχα φτάσει στὸν προορισμό μου: Μέσα σὲ ἕνα ξέφωτο τοῦ δάσους ἐκινοῦντο καμμιὰ εἰκοσαριὰ πρόσωπα, μερικὰ κάτω ἀπὸ τὸ δυνατὸ φῶς τῶν προβολέων κι ὅλοι μποροῦσε στὰ ἄπληστα βλέμματα καμμιᾶς τριανταριᾶς περιέργων.

Πῶς αὐτοὶ οἱ περίεργοι εἶχαν ξετρυπώσει αὐτὸ τὸ μέρος, χωρὶς νὰ τὸ γυρέψουν εἰδικά; Τί ἔκαναν τέτοια ὥρα στὰ βάθη τοῦ Δάσους τῆς Βουλώνης; Ποιά περιέργεια, πιὸ δυνατὴ κι ἀπὸ τὸ ἔνστικτο αὐτοσυντηρήσεως, τοὺς ἔσπρωχνε νὰ παλαίψουν ἐναντίον τῶν στοιχείων τῆς φύσεως γιὰ νὰ δοῦν τοὺς ὁμοίους τους νὰ ἐργάζωνται; Αὐτὰ εἶναι τὰ μυστήρια τοῦ Παρισιοῦ, κι ὁ δικός μου σκοπὸς δὲν εἶναι νὰ τὰ διαφωτίσω.

Ὁ δικός μου σκοπὸς ἦταν νὰ ἐξετάσω τὴν κατάσταση μὲ ψυχραιμία (καὶ τὸ αἷμα μου δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν πιὸ ψυχρό: Ἦταν παγωμένο), γιὰ νὰ ξεδιαλύνω ἂν θὰ μποροῦσα νὰ ἐπωφεληθῶ ἀπ' αὐτή.

Χώθηκα, λοιπόν, ἀνάμεσα στὴν ἄθλια ὁμάδα τῶν περιέργων, ἀρχούμενος στὴν ἀρχή ν' ἀκούω καὶ νὰ κοιτάζω. Γνώριζα ἐλάχιστα τὸν χειρισμὸ τοῦ πιστολιοῦ μου καὶ καθόλου τὸ πρόσωπο τοῦ ἀντιπάλου μου.

Στὸ κέντρο τοῦ ξέφωτου, κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τῶν προβολέων, ἕνας νέος μιλοῦσε μὲ ἔξαψη, περιτριγυρισμένος ἀπὸ πέντε νέες γυναῖκες, πολὺ μακιγιαρισμένες, ζαρωμένες ἀπὸ τὸ κρύο μέσα σὲ παλτὰ ἢ ἀδιάβροχα.

Τὰ κάνατε θάλασσα, εἶπε ὁ νέος (ἦταν κοντός, μὲ ἀραιὰ μαλλιά, ζαρωμένο πρόσωπο, ρυτιδωμένο, ροδαλὸ κ' ἔφηβικό, σὰν γέρικου μωροῦ) Στὸ διάβολο, λοιπόν, εἶπε. Πάρτε λίγο φυσικὸ ὕφος, σὰν νὰ ζῆτε πραγματικὰ αὐτὴ τὴν σκηνή! Σεῖς μοιάζετε σὰν νὰ σκέπτεσθε κάτι ἄλλο!

—Ἐγὼ σκέπτομαι τὸ κορεβάτι μου, ἀπάντησε μιὰ ἀπὸ τὶς νέες γκρινιάρικα.

—Αὐτὸ φαίνεται καθαρά, εἶπε πάλι τὸ Γέρικο Μωρὸ μὲ λυπημένο ὕφος. Τὸ βλέμμα σου θὰ ἔπρεπε νὰ ἐκφράζη ἀπερίγραπτο μῖσος ἐναντίον ἑνὸς ἀνθρώπου πού σὲ εἶχε βιάσει, καὶ ὅμως τὸ μόνο πού μπορεῖ νὰ διαβάση κανεὶς σ' αὐτὸ εἶναι: «Πᾶμε νὰ κοιμηθοῦμε!...». (Φώναξε πρὸς τὸ μέρος τῶν ἠλεκτρολόγων: Σβῆστε τὰ φανάρια σας, παιδιά. Οἱ προβολεῖς ἔσβησαν). Ἀδιαφορῶ, ἐξακολούθησε τὸ Γέρικο Μωρὸ πρὸς τὰ κορίτσια, ἂν πρέπει νὰ περάσουμε καὶ ὁλόκληρη τὴν νύχτα ἐδῶ, ἀλλὰ θὰ φτάσουμε στὸ ἀποτέλεσμα πού θέλω! Ἐ γ ὼ σᾶς τὸ λέω αὐτό!

—Ὅλη τὴ νύχτα, μανάρι μου; μούγκρισε κοντὰ σ' ἕναν προβολέα ἕνας ἄνδρας μὲ μπλὲ φόρμα, πού θὰ σύχναζε στὶς ἴδιες παρέες μὲ τὴν κόρη μου. Θὰ τὴν περάση ὁλομόναχος τὴ νύχτα του!

Κοίταξα αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο χωρὶς καλωσύνη, γιατὶ εἶχε περασμένο ἕνα σφυρὶ στὴν ζώνη του κι ἄλλο ἕνα ἔβγαινε ἀπὸ τὴν τσέπη του. Ἐπὶ πλέον πιπίλιζε κορφιά.

—Τὰ δόντια μου χτυποῦν ἀπὸ τὸ κρύο! εἶπε μιὰ ἀπὸ τὶς νέες. Κι ἂν αὐτὸ ἐξακολουθήση, θὰ τὰ τινάξω!

—Ἄ, ἄ! γέλασε κοροϊδευτικὰ ὁ ἄνθρωπος μὲ τὰ σφυριά. Ἀπὸ τότε ἔχουν καὶ οἱ κοκοτοῦλες δόντια;

Τὸ Γέρικο Μωρὸ στράφηκε πρὸς μιὰ νέα μὲ παντελόνι κι ἀναιμικὸ ὕφος, πού ἦταν καθισμένη κοντὰ στὴν κινηματογραφικὴ μηχανή:

—Πόσες φορὲς ἔχουμε πάρει αὐτὴ τὴν σκηνή;

—Ἐννιά.

—Ἐννιὰ φορές, παιδιά! ἀναφώνησε τὸ Γέρικο Μωρό. Θαυμάσια! Θὰ νόμιζε κανεὶς πὼς εἴμαστε στοῦ Κλουζώ!

—Ζὰκ, τοῦ φώναξε ἕνας φαλακρὸς ἄνθρωπος, πού κοίταζε πυρετωδῶς τὸ ρολόϊ του, σοῦ ὑπενθυμίζω πὼς δὲν εἴμαστε στοῦ Κλουζώ καὶ πὼς ἡ βροχὴ θὰ ξαναρχίση νὰ πέφτη ραγδαία ἀπὸ τὴν μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη! Λοιπόν, θὰ ἦταν ἴσως καλὸ νὰ βάλουμε τὴν σκηνὴ μέσα στὴν θήκη μιὰ γιὰ πάντα, ἔ;

Αὐτὸς ὁ πολύτιμος διάλογος μὲ πληροφόρησε λοιπὸν πὼς τὸ Γέρικο Μωρὸ ἦταν —ὅπως τὸ εἶχα ἤδη ὑποπτευθῆ— ὁ καταστροφέας τοῦ σπιτιοῦ τῆς Ἀγνῆς, ὁ παραβιαστὴς τοῦ γαμήλιου μυστηρίου καί, μὲ λίγα λόγια, ὁ ἄνθρωπος πού ἔπρεπε νὰ σκοτώσω.

Τὸ πρόβλημα ἦταν ἀσφαλῶς νὰ μάθω πῶς θὰ τὸν σκότωνα μπροστὰ σὲ τόσο κόσμο καὶ χωρὶς νὰ ὀστοχήσω. Δὲν ἤξερα τί ἀκριβῶς εἶχα φαντασθῆ: Ἴσως νὰ βρεθῶ τέτ-ἀ-τέτ μ' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο στὴν μέση τοῦ δάσους, ὅπως εἶχα βρεθῆ μὲ τὸν ξυλουργό. Ἀλλὰ τὸ γεγονὸς εἶναι ὅτι ἤμουν ἀορίστως ἀπογοητευμένος καὶ ἀποθαρρυμένος μάλιστα.

—Πᾶμε, παιδιά! φώναξε ἐκείνη τὴν στιγμὴ ὁ Ζὰκ Ντεβιλλάρ (πού θὰ ἐξακολουθήσω νὰ τὸν φωνάζω Γέρικο Μωρὸ, γιατὶ αὐτὸ τὸ παρατσούκλι τὸν ἀπεικόνιζε θαυμάσια). Ἀνάψτε ὅλα τὰ φῶτα!

Τὸ φῶς τῶν προβολέων πλημμύρισε καὶ πάλι τὸ ξέφωτο.

—Θὰ ἤθελα ἕνα σάντουϊτς μὲ μοσχάρι! θρήνησε τὸ Γέρικο Μωρό. Ἄν ξέρατε πόσο ἐπιθυμῶ ἕνα σάντουϊτς μὲ μοσχάρι!...

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Ἐδῶ μι' Ἐμεῖ

Τὸ Τέξας...

...καὶ ὅλη ἡ ἄγρια μαγεία του ἐνέπνευσε στὸν Ἰταλὸ «μαίτρ» Μπαρεντσὲν μιὰ ἐκκεντρικὴ στὴν ἁπλότητά της δημιουργία. Μαῦρο στενὸ παντελόνι «φιζό» πού δένει στὰ πέλματα καὶ λευκὴ μακρυὰ πουκαμίσα μὲ μιὰ σειρὰ κουμπιὰ πού φθάνουν σχεδὸν ὥς κάτω →

Ἐπηρεασμένος...

...ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ «λούκ», ὁ Ἰταλὸς Τσέλλι παρουσίασε γιὰ τὸ «γουὴκ-ἔντ» ἕνα ἄνετο καὶ νεανικὸ σύνολο ἀπὸ φούστα, μὲ μεγάλα καρρώ, ἀσορτὶ μακρυὲς κάλτσες καὶ μακρὺ πουλόβερ μὲ γυριστὸ γιακᾶ. Τὸ φουλάρι, πρακτικό, προστατεύει ἀπὸ τὸν ἀέρα, ἀλλὰ καί, ὄμορφο, συμπληρώνει τὸ κεμφὸ μοντελάκι ↓

Τέλος...

...γιὰ τὸ καλοκαίρι ὁ Μπαρεντσὲν προτείνει ἕνα κομψὸ «κομπίνιε» σύνολο γιὰ τὴν πλάζ, ἀπὸ μαῦρο ζέρσεϋ βαμβακερό, γαρνιρισμένο μὲ ρὸζ μπροστέλλα. Συμπλήρωμα –προαιρετικό– ἡ περίεργη μάσκα γιὰ τὸν ἥλιο, πού προσδίδει μιὰ μυστηριώδη γοητεία.

Ἐδῶ κι' Ἐκεῖ

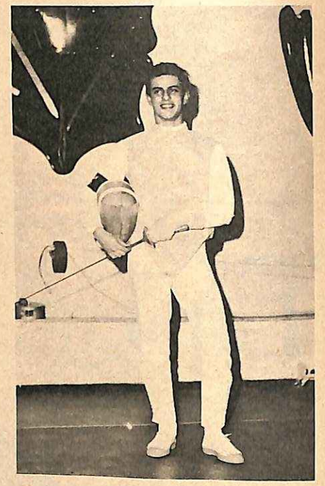

Δεκαέξη... →

...μόλις ἐτῶν εἶναι ὁ πρωτοθλητὴς Ἑλλάδος ἐφήβων καὶ ἀνδρῶν στὴν ξιφασκία Φίλιππος Δ. Ἀσημακόπουλος. τῆς «Ἀθηναϊκῆς Λέσχης». Οἱ πανελλήνιοι ἀγῶνες διεξήχθησαν πρὸ ἡμερῶν, σὲ δυὸ στάδια, στὰ ἀσκητήρια τῆς «Ἀθηναϊκῆς Λέσχης»

«Εἰκόνες»...

...διαβάζει ὁ Γιῶργος Τσακίρης, ὁ ἑλληνικῆς καταγωγῆς πρωταγωνιστὴς τοῦ «Οὐέστ Σάϊντ Στόρυ» πού, ἔπειτα ἀπὸ τὸ «Ὄσκαρ», εἶναι πιὰ ἕνας διεθνοῦς φήμης ἀστέρας. Τὸ στιγμιότυπο ἐλήφθη κατὰ τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ Τσακίρη στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, ὕστερα ἀπὸ μακρὰ παραμονή του στὴν Εὐρώπη, ὅπου πρωταγωνίστησε σὲ δυὸ ταινίες.

ΦΛΥΑΡΙΕΣ

Ἡ Ἀθήνα... ἀγωνίζεται ἀκόμη νὰ ξεχάσῃ τὶς συγκινήσεις τῶν τελευταίων ἡμερῶν. Τὸ πένθος τῆς Βασιλικῆς Οἰκογένειας τὸ συμμερίζεται ἀκόμη εἰλικρινὰ ὁ κόσμος, καὶ κάθε ἀνακοίνωσι, κάθε κίνησι κάποιου ἀπὸ τὰ μέλη της συζητεῖται μὲ στοργὴ καὶ προσοχή.

Βιαστικοί... ἔφυγαν ὅλοι οἱ ξένοι, ποὺ ἐδημιούργησαν γιὰ λίγο στὴν Ἀθήνα σπάνια σὲ μέγεθος καὶ ποιότητα συγκέντρωσι VIPS. Ἡ εἰλικρινὴς λύπη, ποὺ ἐνέπνευσε ὁ θάνατος τοῦ Βασιλέως Παύλου, δὲν ἄφησε περιθώρια γιὰ τουρισμὸ καὶ εὐχάριστες ἀσχολίες...

Ὁ ρυθμός... τῆς ζωῆς ἀπεκαθίσταται, ὡστόσο, σιγὰ σιγά, καὶ οἱ νεκρωμένες κοσμικὲς ἐκδηλώσεις ἀρχίζουν δειλὰ νὰ ἐπαναλαμβάνωνται. Κάποιος, ποὺ δὲν ἀρέσκεται στὶς «ματαιώσεις» κ' ἐκεῖνο ποὺ μπορεῖ νὰ δεχθῆ εἶναι τὸ πολὺ - πολὺ οἱ «ἀναβολές», ζητοῦσε προχθές, πολὺ σοβαρά: «Νὰ ἐπαναληφθοῦν οἱ Ἀποκρηές»...

Ὁ Μικέλ Φερέρα,... Κουβανὸς ἀπὸ καταγωγή, θεωρεῖται σήμερα σὰν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀξιόλογους σχεδιαστὰς μόδας ποὺ ζοῦν στὸ Παρίσι. Αὐτὲς τὶς ἡμέρες πέρασε γιὰ λίγο ἀπὸ τὴν Ἀθήνα μαζὶ μὲ τὴν σύζυγό του – διάσημη κληρονόμο κάποιας μεγάλης ἰρλανδικῆς περιουσίας. Σκοπὸς τοῦ ταξιδιοῦ του ἦταν ἡ ἱκανοποίησι κάποιας πολιᾶς του ἐπιθυμίας: Νὰ σχεδιάσῃ φορέματα γιὰ τὴν ἑλληνικὴ βασιλικὴ Αὐλή...

Ἀλλάζουν οἱ καιροί... Ὁ Τζὰκ Μαχόνεϋ, ὁ νέος «Ταρζὰν» τοῦ Χόλλυγουντ, συνεφώνησε μὲ τὸν παραγωγό του γιὰ τὸ γύρισμα ἑνὸς φίλμ, ποὺ θὰ ἔχῃ τὸν τίτλο «Ὁ Ταρζὰν στὸ Παρίσι». Μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα «περιπετειώδη» κινηματογραφικὰ εἴδη ποὺ ἀρχίζουν νὰ ἐκλείπουν, φαίνεται ὅτι θὰ συγκαταλεχθοῦν τώρα καὶ τὰ φίλμς τῆς ζούγκλας...

Μηνύματα... τῆς ἀνοιξιάτικης μόδας φθάνουν συνεχῶς ἀπὸ τὸ Παρίσι. Σιλουέττες καὶ πρόσωπα ποὺ θυμίζουν ἡρωΐδες τῆς Κολλέτ, μπρετὸν καπέλλα, ὕφος παλιᾶς μαθήτριας καί, εὐτυχῶς, σχέδια κολακευτικὰ καὶ εὐκολοφόρετα... Λεπτὰ ὑφάσματα, ζωρζέττες καὶ μουσσελίνες, ἐμφανίζονται πολλὰ γιὰ τὸ ἀπάγευμα κι ἀκόμη καὶ γιὰ τὸ πρωΐ. Χαριτωμένες λευκὲς μπλοῦζες, μὲ νερβοῦρ, πιετάκια καὶ πολλὰ μικρὰ κουμπιὰ ἀπὸ πέρλα. Ἀκόμη, φορέματα σὲ ἴσια γραμμή, μὲ ρομαντικοὺς ξεχειλωτοὺς γιακάδες καὶ φαρδιά, ἐπίσης ρομαντικά, μανίκια, συγκρατημένα μὲ φαρδειὲς μανσέττες...

Γαρδένιες,... στὰ μαλλιά, στὰ πέτα, στὰ τελειώματα τῶν ντεκολτὲ καὶ στὰ καπέλλα ἐμφανίζονται ἐφέτος στὶς ξένες συλλογές. Ὅλοι ὑποθέτουν πὼς ἡ μόδα θὰ ἑδραιωθῆ καὶ στὸν τόπο μας ἀπὸ ἐδῶ καὶ στὸ ἑξῆς ποὺ τὰ πρῶτα μεγάλα λευκὰ μπουμπούκια ἀρχίζουν νὰ ἐμφανίζωνται ἀνάμεσα στὰ γυαλιστερὰ πράσινα φύλλα τῶν φυτῶν...

ΛΛΛ

Ἀπὸ τὸ Βελιγράδι... ↑

...στὸ διεθνὲς κινηματογραφικὸ στερέωμα. Τὸ νέο ἀστέρι εἶναι ἡ πράγματι ὡραιότατη Γιουγκοσλάβα ἠθοποιὸς Μπέμπα Λονκάρ, ποὺ ἔφθασε στὸ Λονδῖνο γιὰ νὰ παραβρεθῆ στὴν παγκόσμια πρεμιέρα τῆς ταινίας της «Τὰ μακρὰ πλοῖα»

● ΕΝΑ ζευγάρι παρουσιάζεται μπροστὰ στὸν δήμαρχο, ποὺ τοῦ θέτει τὴν καθιερωμένη ἐρώτησι:

—Κύριε, δέχεσθε νὰ λάβετε ὡς σύζυγον τὴν δεσποινίδα;

—Ὄχι!

—Πῶς ὄχι; Γιατὶ περιμένατε νὰ φθάσετε μπροστά μου γιὰ νὰ πῆτε ὄχι;

—Γιατί εἴσαστε ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ποὺ ζήτησε τὴ γνώμη μου!

● ΚΑΠΟΙΟΣ κύριος μπαίνει σὲ ἕνα πολαιοπωλεῖο:

—Ἔχετε ἕναν παλαιὸ πίνακα, λέει, ποὺ παρουσιάζει ἕνα ζευγάρι μὲ κοστούμια Ἀναγεννήσεως. Ποιοὶ εἶναι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι;

—Εἶναι πρόγονοι, κύριε!

—Βεβαίως πρόγονοι, ἀλλὰ τίνος;

—Μά, κύριε, ἐκεῖνου ποὺ θὰ ἀγοράσῃ τὸν πίνακα!

Στὸν Σικουάνα... ←

...περιδιαβάζει ἡ Τζέην Φόντα. Ἡ νοητευτικὴ Ἀμερικανίδα ἠθοποιὸς βρίσκεται στὸ Παρίσι, ὅπου γυρίζει τὴν ταινία «Λὰ Ρόντ», ὑπὸ τὴν διεύθυνση τοῦ Ροζὲ Βαντίμ, μὲ τὸν ὁποῖο λέγεται πὼς εἶναι ἐρωτευμένη

Τὴν Ὀλυμπία... →

...ἐπισκέφθηκαν κατὰ τὴν πρόσφατη παραμονή τους στὴν Ἑλλάδα ὁ διάσημος συγγραφεὺς Ἄρθουρ Μίλλερ καὶ ἡ τρίτη σύζυγός του. Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἀρχαιότητες, ἰδιαίτερα χάρηκαν τὸ ἑλληνικὸ τοπίο

γαρέκα

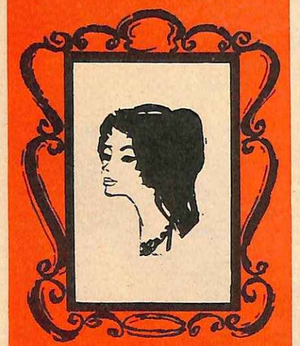

ΤΑ ΓΝΗΣΙΑ
"ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΓΚΕΡΛΑΙΝ"

ΦΕΡΟΥΝ ΣΚΕΤΟ ΤΟ ΕΠΙΘΕΤΟΝ

Guerlain

ΧΩΡΙΣ ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΟ ΟΝΟΜΑ

ΠΡΟΣΕΧΕΤΕ ΤΑΣ ΟΜΩΝΥΜΙΑΣ

ΕΓΓΥΗΣΙΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΠΑΡΙΖΙΑΝΙΚΗ ΓΟΗΤΕΙΑ

Ἡ Ἀγίων ἡ ὥρα τῶν δανμάλων

Ἀουλουδιασμένη ἡ ἀττικὴ γῆ φέρνει τὸ πολύχρωμο μήνυμα τῆς ἀνοίξεως. Θαρρεῖς κ' ἕνας ἐντυπωσιακὸς ζωγράφος ἀποτύπωσε μὲ πλατειὲς πινελιὲς τὴν ἐρχομὸ τῆς πιὸ χαρούμενης ἐποχῆς τοῦ χρόνου. Καὶ στὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου νομίζεις πὼς ἔφυγε ἕνα κουμπάτι ἀπὸ τὴν εἰδυλλιακὴ αὐτὴ εἰκόνα, γιὰ νὰ στολίση μὲ γεῦστο τὰ ἀτέλειωτα μέτρα τοῦ πιὸ ὄμορφου ὑφάσματος. Ζέρσεϋ Bicel! "Ενα ἐμπριμὲ ποὺ δὲν εἴχατε φανταστῆ. "Ενα ὑπέροχο ὕφασμα στοὺς πιὸ γοητευτικοὺς συνδυασμοὺς χρωμάτων. Ζέρσεϋ Bicel! Μιὰ ἄλλαγὴ στὴν ἀνοιξιάτικη καὶ καλοκαιρινὴ γκαρντεροβάμπα σας. Κάτι ποὺ προστάζουν τὸ Παρίσι καὶ ἡ Φλωρεντία γιὰ τὸ 1964. Γίνεται μιὰ πρόσχαρη μπλούζα γιὰ τὸ ταγιέρ σας, ἕνα σαγηνευτικὸ καλοκαιρινὸ φόρεμα γιὰ ὅλες τὶς ὧρες, ἕνα καινούργιο ὅπλο στὰ χέρια κάθε γοητευτικῆς καὶ καλοντυμένης γυναίκας. Ἐμπριμὲ ζέρσεϋ Bicel! Δὲν χάνετε τίποτε, τώρα ποὺ θὰ βγῆτε στὰ μαγαζιὰ γιὰ τὶς ἀνοιξιάτικες ἀγορές, νὰ τοῦ ρίξετε μιὰ ματιά. Εἶμαι σίγουρη πὼς θὰ σᾶς ξελογιάση. Γαλάζια λουλούδια ἀνακατεμένα μὲ τυρκουάζ, πορτοκαλιὰ μὲ κίτρινα, χρυσαφιὰ σκορπισμένα σὲ μαῦρο φόντο, ἕνα ἐντυπωσιακὸ μοτίβο τοῦ μαύρου μὲ τὸ λευκό, τοῦ καφὲ μὲ τὸ πράσινο. Ζέρσεϋ Bicel! Κάτι ποὺ θὰ σᾶς χαρίση ἕλη τὴν νεανικὴ ἐλεγκαντικὴ διάθεση τοῦ Παρισιοῦ. "Ενα ὕφασμα γιὰ κάθε ἡλικία, γιὰ κάθε γυναῖκα, γιὰ κάθε περίσταση! Μιὰ νότα διαφορετική, μιὰ ἐπιταγὴ ποὺ θ' ἀγαπηθῆ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή, μιὰ χαρούμενη ἰδέα τῆς γαλλικῆς μέδας. "Οταν τὸ δῆτε, θὰ καταλάβετε τὸν ἐνθουσιασμό μου. Καὶ τὸ κυρώτερο εἶναι πάμφθηνο! Προσιτό, πρωτότυπο, μὲ ἄπειρα πλεονεκτήματα, προσφέρει μιὰ καινούργια πνοὴ κομψότητος στὴν γυναικεία σιλουέττα!

Δὲν πάει ποτὲ ὁ νοῦς τοῦ ἀνθρώπου. Κι ὅμως εἶναι πολὺ φυσικό. Τὰ μαλλιὰ ἀναπνέουν, τρέφονται, ἀρρωσταίνουν. Κανεὶς ὅμως δὲν τὸ σκέπτεται. Πάντα παραπονιόμαστε γιὰ τὴν ἀδεξιότητα τοῦ κομμωτοῦ, γιὰ τὴν κακὴ ποιότητα μιᾶς περμανάντ, γιὰ τὴν ἐνοχλητικὴ βαμπάδα μιᾶς βαφῆς. Κι ἔμως, φίλες μου! Τὸ φταίξιμο εἶναι τῶν μαλλιῶν σας. Ταλαιπωρημένα ἀπὸ τὶς χίλιες-δυὸ κακὲς ἐπιρροές, δὲν μποροῦν πιὰ νὰ ἀντιδράσουν. Χρειάζονται βοήθεια, τροφή, προστασία. Τὰ γιατροσόφια ὅμως δὲν φέρνουν κανένα ἀποτέλεσμα. Τί νὰ κάνετε; Νὰ πάρετε καὶ σεῖς μιὰ καταπληκτικὴ ἀνακάλυψη τῶν Γερμανῶν χημικῶν τῆς Wella! Τὸ μοναδικὸ στὸν κόσμο Life - Tex Balsam! Μέσα σὲ τριάντα ὡς ἑξῆντα δευτερόλεπτα θὰ δώση στὰ μαλλιά σας τὰ συστατικὰ ποὺ χρειάζονται. Δὲν ἔχετε παρά, μετὰ τὸ λούσιμο, νὰ κάνετε μὲ τὸ περιεχόμενο τοῦ φιαλιδίου Life - Tex Balsam ἕνα ἐλαφρὸ μασσὰζ γιὰ λίγα δευτερόλεπτα καὶ νὰ τὰ ξεπλύνετε καλά. Δὲν θὰ πιστεύετε στὰ μάτια σας. Τέτοια ἀστραπιαία ἀλλαγή, οὔτε τὴν φανταζόσαστε. Τὰ μαλλιά σας θὰ γίνουν στιλπνά, γεμάτα ὑγεία, ἑτοιμα νὰ δεχθοῦν κάθε περιποίηση! Life - Tex Balsam! Δοκιμάστε το! Θὰ σᾶς σώση!

Πῶς νὰ τὸ φανταστῆτε! Εἶναι κυριολεκτικὰ ἀπίστευτο! Κι ὅμως ἀληθινό! Λίγες κινήσεις, καὶ χωρίζεται σὲ τρία διαφορετικὰ τεμάχια! Μά, βέβαια, ἀναπτήρας εἶναι! Δὲν μὲ πιστεύετε; Εἶναι ὁ ἀναπτήρας ἀέρίου Silver Match! Τὸ ἐπαναστατικὸ δημιούργημα τῆς ἐποχῆς μας, ποὺ θὰ τὸ ἔχετε ποντοτεινά. Χάλασε κάτι; Μὲ ἐλάχιστα χρήματα, σετε μὲ καινούργιο. Silver Match! Μιὰ θαυμάσια ἰδέα γιὰ δῶρο τώρα ποὺ Εὐαγγελισμοῦ! Θὰ τὸν βρῆτε σὲ τρία διαφορετικὰ μοντέλα: Τὸ Classic, τὸ Compound καὶ τὸ «France», σὲ ἀπεριόριστη ποικιλία καλλιμμάτων. Χρώμέ, ντυμένο μὲ δέρματα διαφορετικῶν ἀποχρώσεων, σὲ κροκοντίλ, ἀσημένιο ἢ ἀκέμη καὶ χουσό, ὁ ἀναπτήρας Silver Match θὰ γίνη ἕνας πιστὸς, ἀχώριστος σύντροφος τοῦ καπνιστοῦ! Καὶ τὰ προτερήματα συνεχίζονται. Σταθεροποιεῖ τὴν φλόγα στὸ ὕψος ποὺ θέλετε, Ἱκανοποιεῖ μὲ τὴν ποικιλία τῶν σχεδίων του ὅλα τὰ γοῦστα καὶ ἔχει πολὺ λογικὴ τιμή. Silver Match! "Ενα δῶρο ποὺ δὲν θὰ ξεχάσουν ποτέ! Κάτι παγκόσμια ἀναγνωρισμένο! Silver Match! "Ενας ἀναπτήρας γιὰ τὸν σύγχρονο ἄνθρωπο!

Μὴ μοῦ πῆτε πὼς δὲν εἶναι ἐκνευριστικό! Μὲ τὸ παραμικρὸ φύσημα τοῦ ἀνέμου, μὲ τὴν ὑγρασία ἢ τὴν ἀκτένισμα καταστρέφεται! Δέν μπορεῖτε, βέβαια, νὰ σταματήσετε τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως. Εἶναι, ὅμως, πολὺ εὔκολο νὰ πᾶτε στὸ πρῶτο φαρμακεῖο ποὺ θὰ βρῆτε μπροστά σας καὶ νὰ ἀγοράσετε ἕνα Wellaflex! "Ενα πάτημα τοῦ μαγικοῦ κουμπιοῦ, καὶ ἡ παγκόσμια γνωστὴ λάκ σὲ ἀεροζὸλ θὰ προστατεύση τὸ κτένισμά σας ἀπὸ κάθε παγίδα. Wellaflex καὶ Wellaspray! Μιὰ λάκ σὲ δυὸ διαφορετικὰ ἀμπαλάζ, ποὺ θὰ σᾶς χαρίση πάντα «καλοκτενισμένα, στιλπνά, γεμάτα ὑγεία μαλλιά.

Wellaflex! Μιὰ λάκ ποὺ θὰ τὴν βρῆτε σὲ ἀεροζὸλ καὶ σὲ πλαστικὸ σπραΐ σὲ ὅλα τὰ μυροπωλεῖα καὶ φαρμακεῖα.

Τὸ τόσο εὐχάριστο ἀνοιξιάτικο ἀεράκι, μοῦ ἔλεγε στὴν τακτικὴ κουβεντούλα μας ἡ ἐκλεκτὴ αἰσθητικὸς καὶ καλή μας φίλη κ. Λιλὴ Λιόλιου, ποὺ ἔχει τὸ ὄμωνυμο ἰνστιτοῦτο τῆς ὁδοῦ Ἀμερικῆς 15, ἔχει τρομερὰ καταστρεπτικὴ ἐπιροὴ στὸ δέρμα τοῦ προσώπου. Μὴν ἀμελῆτε, λοιπόν, μιὰ πιὸ προσεκτικὴ περιποίηση. Συμβουλευθῆτε τὴν αἰσθητικό σας γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο θὰ ἀντιμετωπίσετε τὴν ἀλλεργικὴ ἐπίδραση τῆς ἀνοιξιάτικης ἀτμόσφαιρας. Θὰ σᾶς βοηθήση μὲ τὶς γνώσεις της.

('Ανακοίνωσις)

Ἐδῶ μ' Ἐμεῖ

● **ΣΕ** μιὰ δεξίωση, ἕνας κύριος ψιθυρίζει στ' αὐτὶ ἑνὸς ἄλλου:
—Δὲν ἔχω τὴν εὐχαρίστηση νὰ σᾶς γνωρίζω, ἀλλὰ δὲν βρίσκετε ὅτι πλήττει κανεὶς πολὺ ἐδῶ μέσα;
—Συμφωνῶ ἀπέλυτα!
—Θὰ ἤθελα νὰ πάω νὰ κοιμηθῶ!
—Ἄμ' ἐγώ; 'Αλλὰ τὰ παλτὰ ὅλων αὐτῶν βρίσκονται πάνω στὸ κρεβάτι μου!

● **ΕΝΑΣ** τρελλὸς παίζει τέννις στὴν αὐλὴ τοῦ ἀσύλου. "Ενας νοσοκόμος ποὺ τὸν παρακολουθεῖ τοῦ λέει:
—Μά ἡ ρακέττα σου δὲν ἔχει πλέγμα!
—Καὶ τί πειράζει, ἀπαντάει ὁ τρελλός, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει μπάλλα;

● **ΕΝΑΣ** μεγαλοβιομήχανος λέει στὸν ἀσφαλιστή του:
—Θέλω νὰ ἀσφαλίσω ὅλα τὰ ἔπιπλα τῶν γραφείων, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ρολόγια.
—Γιατί ὄχι τὰ ρολόγια;
—Δὲν κινδυνεύουν ἀπὸ κλοπή, γιατὶ ὅλο τὸ προσωπικὸ ἔχει τὰ μάτια του ἐπάνω τους!

● **ΕΝΑΣ** τρελλὸς κλέβει ἕνα κουτὶ σπίρτα ἀπὸ τὴν κουζίνα τοῦ ἀσύλου καὶ προσπαθεῖ νὰ τ' ἀνάψη, χωρὶς ὅμως ἀποτέλεσμα. "Ενα, δύο, τρία, τέσσερα... κανένα σπίρτο δὲν ἀνάβει. Τὸ δέκατο τρίτο, ἐπὶ τέλους, παίρνει φωτιά. Τότε ὁ τρελλὸς τὸ σβήνει, τὸ κρύβει στὴν τσέπη του καὶ λέει:
—Βρῆκα τὸ καλό. "Ας τὸ φυλάξω'

● **ΔΥΟ** φίλοι συναντῶνται:
—Τί ἀχάριστες ποὺ εἶναι οἱ γυναῖκες! λέει ὁ ἕνας. 'Η δική μου βρίσκεται στὰ χειμερινὰ σπόρ. Τῆς στέλνω κάθε ἑβδομάδα ἕνα τσέκ 100.000 φράγκων καὶ αὐτὴ οὔτε μοῦ ἀπαντάει.
—Μὲ τὴν δική μου, λέει ὁ ἄλλος, τὰ πράγματα εἶναι διαφορετικά. Ξεκουράζεται στὴν Κυανῆ 'Ακτή καὶ κάθε ἑβδομάδα τῆς γράφω ἕνα γράμμα ποὺ τελειώνει μὲ τὴν φράση: «Ἐσωκλείστως, ἕνα τσεκάκι γιὰ τὰ μικροέξοδά σου». Μοῦ ἀπαντάει ἀμέσως, μόνο ποὺ ἐγὼ δὲν ἐπισυνάπτω ποτὲ τὸ τσεκάκι!

● **ΜΙΑ** μέλισσα συναντάει μιὰ ἄλλη:
—"Εχω καιρὸ νὰ δῶ τὴν κόρη σου, ἐλπίζω νὰ μὴν εἶναι ἄρρωστη!
—"Οχι, ἀλλὰ πῆγε νὰ τσιμπήση ἕναν ἐλέφαντα καὶ στραμπούλιξε τὸ κεντρί της!

● **Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ** ἑνὸς ξενοδοχείου συναντᾶ ἕναν πρώην ὑπάλληλό του, ποὺ ἔχει γίνει τώρα ἀστυνομικός. «Εἶσαι εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ νέο σου ἐπάγγελμα;» τὸν ρωτάει. «Πολύ, καὶ μοῦ κάνει μεγάλο κέφι». «Γιατί;» «Γιατί τώρα ὅλα ἀλλάξαν. Τώρα εἶναι ὁ πελάτης ποὺ ἔχει πάντα ἄδικο».

● **ΟΤΑΝ** ὁ Γκιουζέππε ντὲ Σάντις πῆγε στὴ Μόσχα γιὰ νὰ γυρίση μερικὲς θεαματικὲς σκηνὲς τῆς πρώτης ἰταλορωσικῆς συμπαραγωγῆς «Ἰταλοί, καλοὶ ἄνθρωποι!», οἱ σοβιετικὲς ἀρχὲς ἔδεσαν πρόθυμα στὴν διάθεσή του κανόνια, ντουφέκια, τάνκς, γοῦλες καὶ 40.000 στρατιῶτες μὲ τοὺς στρατηγούς τους γιὰ κομπάρσους. "Οταν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ρωσικοῦ κινηματογράφου πῆγαν στὴ Ρώμη γιὰ νὰ δοῦν τὴν ταινία, ἔμειναν κατάπληκτοι: Δὲν εἶδαν παρὰ μερικοὺς μεμονωμένους Ρῶσους στρατιῶτες, ἐδῶ κ' ἐκεῖ.
Σήμερα οἱ 'Ιταλοὶ λένε, μὲ ἕνα κάποιο χαμόγελο:
—Καταπληκτικός αὐτός ὁ ντὲ Σάντις! Κατώρθωσε μόνος του νὰ ἐξαφανίση ὁλόκληρη ἐρυθρὴ στρατιά!

'Η πιὸ καταπληκτικὴ ἀνακάλυψις τῆς 10ετίας

Μιὰ προσωπικὴ δημιουργία τῆς

Germaine Monteil

Φορίεται κάτω ἀπ' τὸ μακιγιάζ ἢ καὶ μόνο του. Διορθώνει τὶς τυχὸν μικροατέλειες, καλύπτει τὶς σκιὲς τονώνει τὰ χλωμὰ δέρματα καὶ δίνει στὸ πρόσωπο μιὰ φαντασμαγορικὴ ἀκτινοβολία. Τὸ Color Secret εἶναι τὸ μυστικό μιᾶς ὀμορφιᾶς πού ποτὲ δὲν φανταστήκατε.

Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας καὶ συμβουλὰς εἰς ζητήματα μακιγιάζ, ἀποταθῆτε εἰς τὰς εἰδικευμένας DEMONSTRATRICES τῆς GERMAINE MONTEIL, αἱ ὁποῖαι θὰ εὑρίσκονται τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα 23 ἕως 28 Μαρτίου ἐ. ἔ. εἰς τὰ, κάτωθι καταστήματα:

● Φαρμακεῖον Ι. Βαγενᾶ Λυκούργου 7
● » Δ. Θεοδωρίδου Βουλῆς 11
● » Γ. Γερολυμάτου Στοὰ Σπυρομήλιου 14
● » Κ. Λογοθέτη Πανεπιστημίου 38
● » Κ. Μαρινοπούλου Φιλελλήνων 2
● 19 - 21 - 3 Μυροπωλεῖον Π. Φραγκουλάκη Χ. Γιάνναρη 58 - Χανιὰ Κρήτης
● 23 - 26 - 3 Μυροπωλεῖον Ε. Γκίκα & Σία Καλοκαιρινοῦ 4 - Ἡράκλειον Κρήτης
● 27 - 30 - 3 Μυροπωλεῖον Μ. Μπούλου τετράγωνον 50 Ἡράκλειον Κρήτης
● Φαρμακεῖον Π. Μπακάκου Πλατ. Ὁμονοίας
● » Δ. Πιτσινοῦ Βουλῆς - Μητροπόλεως
● Μυροπωλεῖον Νέξη (Ζώρζ) Κανάρη 2
● » Ν. Κουγεντάκη Βασ. Γεωργίου 9 - Πειραιεὼς
● Μεγάλα Καταστήματα ΑΤΗΕΝΕΕ Σταδίου 33 - 35

Ἀθηναῖοι καὶ Ἀθηναῖες

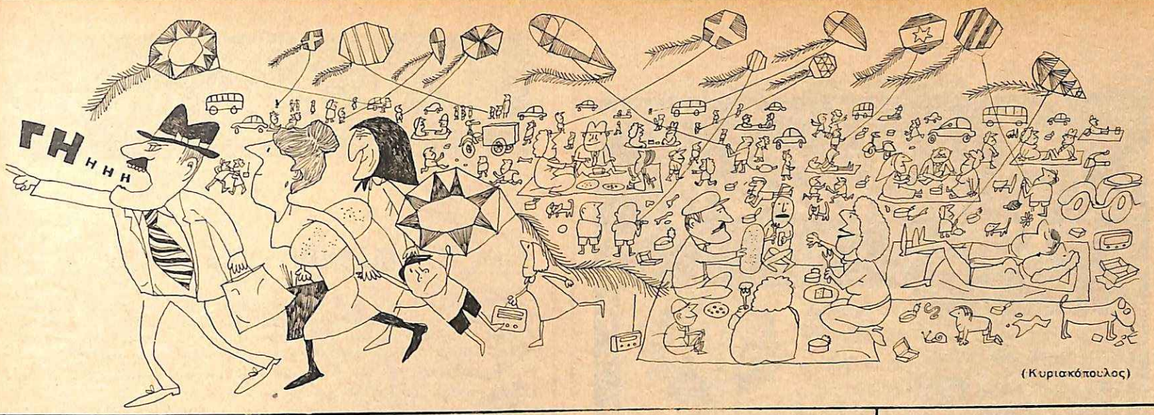

(Κυριακόπουλος)

Ἀνυμέναιη ἔφυγε φέτος ἡ Ἀποκρηά, χωρὶς νὰ νοιώση τὸ γέλιο τοῦ Καρνάβαλου σ' αὐτιά της, δίχως νὰ αἰσθανθῆ τὸν σάλο τοῦ λαϊκοῦ γλεντιοῦ στὰ εἰδωλολατρικὰ θεμέλιά της.

Τὸ ζοφερὸ ὁδοιπορικὸ τῆς ὀδύνης καὶ τοῦ βασιλικοῦ θανάτου ἐκάλυψε τὸ προκατασκευασμένο σκηνικὸ τῆς χαρᾶς στὶς πολιτεῖες κι ὁ κόρμος ἔβγαλε ἀπὸ τὸ πρόσωπο τὶς ἀνέμελες μάσκες, γιὰ νὰ ντυθῆ, μὲ εἰλικρίνεια καὶ ἀνθρωπιά, τὴν ἔγνοια τοῦ παλαιοῦ καὶ τὸ δημόσιο πένθος, ποὺ τὴν ἀκολούθησε ὥς τὶς πύλες τῆς Δεκελείας, ὅπου ἐτάφη ὁ Βασιλεύς.

Στερνὴ πολύχρωμη, πρώτη χαρούμενη μέρα, ἀπομεινάρι τῆς Ἀποκρηᾶς, ἡ Καθαρὴ Δευτέρα, μὲ τοὺς φανταχτερούς χαριαετούς νὰ λικνίζωνται στὸ πρῶτο ἀνοιξιάτικο ἀεράκι. Μ' αὐτὴ τὴν γιορτή, καὶ τὴν παραπλανητική, δῆθεν νηστήσιμη, πολυφαγία της, μπήκαμε, χωρὶς νὰ τὸ νοιώσουμε, στὴν αὐστηρὴ σαρακοστὴ καὶ προετοιμαζόμαστε γιὰ τὶς μελιχρὲς ἑσπέρες τῶν Χαιρετισμῶν, τὰ κατανυκτικὰ προελούδια τοῦ Ἁγίου Πάθους.

Ἀνάμεσά τους, γεμάτη ἀναμνηστικὲς κλαγγὲς ὅπλων καὶ σύγχρονα θούρια, ἡ 143η ἐπέτειος τοῦ ἑλληνικοῦ ξεσηκωμοῦ, ἡ 25η Μαρτίου. Μέρα δεμένη μαζί μας ζεστά, ἀδελφικά, ὑπερήφανα, ὅταν ἀπὸ τὴν πρώτη τάξη τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, μετὰ τὰ προκαταρκτικὰ παραμύθια τῆς γιαγιᾶς, προσπαθούσαμε νὰ ψελίσουμε τὴν πρώτη στροφὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Ὕμνου.

Ἐφέτος, αὐτὲς τὶς πρῶτες ἀνοιξιάτικες μέρες, καθὼς ὅλη ἡ Γῆ σηκώνει τὸ ἀνθισμένο κεφάλι της πρὸς τὸν οὐρανό, ἡ γιορτὴ παίρνει ἕνα πρόσθετο βάρος, τώρα ποὺ ἡ Κύπρος προσβλέπει σὲ ἡμέρες νέας ἀγωνίας.

Στὴν Ἀθήνα, τὸ Σύνταγμα, ἡ Πανεπιστημίου, θὰ γεμίσουν καὶ πάλι στρατό, κόσμο, χάρτινες σημαῖες, νιάτα. Μετὰ τὴν παρέλαση, μετὰ τὶς λόγχες καὶ τὰ κανόνια, τὰ διωγμένα περιστέρια τοῦ Ἀγνώστου θὰ προσγειωθοῦν καὶ πάλι στὸν χῶρο τοῦ λευκοῦ μνημείου καὶ θ' ἀρχίσουν νὰ τσιμπολογοῦν τοὺς σπόρους, μέσα ἀπὸ τὰ ρόζ χέρια τῶν εἰρηνικῶν νηπίων.

Θ. Δασκαλόπουλος

ΑΘΗΝΑΙΟΙ ΚΑΙ ΑΘΗΝΑΙΕΣ ἀρῆκαν ἰδιαίτερα διασκεδαστικὸ ἕνα νέο παιχνίδι, ποὺ λανσάρησε στὴν πρωτεύουσα τὸ καινούργιο κλάμπ **«The Pit»**. Ἄναιξε ἐδῶ καὶ μιὰ ἑβδομάδα, εἰδικὰ γιὰ τοὺς φίλους τῶν ἀγώνων αὐτοκινήτου, καὶ προσφέρει ἀρκετὲς πρωτοτυπίες. Ἀνάμεσα σ' αὐτὲς (πίστα μὲ ἀσπρόμαυρα καρρώ, σὰν σημαία τερματισμοῦ, διακόσμηση μὲ αὐτοκίνητα ἀγώνων), τὸ σπὸρ τοῦ «σιρκουΐ σὲ μικρογραφία». Μικρὰ αὐτοκίνητα, ποὺ τὰ κατευθύνουν οἱ παῖκτες - ὁδηγοί, τρέχουν σὲ μιὰ ἀρκετὰ μεγάλη πίστα. Ἂν ὁ ὁδηγὸς δὲν προνοήση νὰ κόψη ταχύτητα στὴν στροφή, τὸ αὐτοκίνητο νὰ τσακισθῆ καὶ ἡ ἐγκατάλειψη τῆς θέσεως νὰ ἐγαίνει ἐκτὸς ἀγῶνας... Στὴν φωτογραφία, ἡ Ἐβη Μαράντη, ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ «Πὶτ» καὶ Ἀθηναῖοι φίλοι του ἀσχολοῦνται, ἐπὶ ὧρες, μὲ τοὺς ἀγώνες τῶν μικροσκοπικῶν «Φερράρι»...

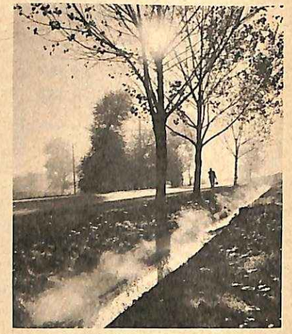

Κανένας δὲν ἀμφισβητεῖ στὴν ἐποχή μας τὶς καλλιτεχνικὲς ἰδιότητες τῆς φωτογραφίας, ὅταν αὐτὴ κάνη τέχνη. Μιὰ τέχνη ποὺ δίκαια ἀναζητεῖ τὴν δικαίωσή της μέσα στὸν δημιουργικὸ χῶρο. Διότι ὅσο κακὴ καὶ ἀνάξια λόγου μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ ζωγραφικὴ ποὺ κλέβει στοιχεῖα ἀπὸ τὴν φωτογραφία, τόσο καλὴ μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ φωτογραφία, ὅταν κατορθώση νὰ πλουτίζεται ἀπὸ ἰδιότητες καθαρὰ εἰκαστικές. Καὶ ἡ τέχνη τοῦ φακοῦ δὲν εἶναι δίολου εὔκολη, ὅταν μαζί μὲ τὴν ὀπτικὴ ἀπόδοση τοῦ ἀντικειμένου ἀποδίδη καὶ τὴν ψυχική του σύσταση ἢ τὴν ὑλική του ὑπόσταση. Ὅταν ξέρη νὰ ἐκλέγη τὸ ἀντικείμενο, ἀλλὰ καὶ νὰ προσδιορίζη τὴν στιγμή, τὴν δημιουργική ἐκείνη στιγμή, ποὺ θὰ τὸ ἀπαθανατίση. Ὁ πρόλογος δὲν εἶναι ξένος, οὔτε ἄσχετος μὲ τὴν δική μας ἑλληνική πραγματικότητα. Γιατί καὶ στὴν χώρα μας ἀνεδείχθησαν ἀρκετοὶ ἄξιοι ἐκπρόσωποί τοῦ εἴδους.

Ἕνας ἀπ' αὐτοὺς εἶναι ὁ κ. Ἀθ. Τσαγκρῆς, ποὺ ἐκθέτει στὶς αἴθουσες τῆς Ε.Φ.Ε. μιὰ πλούσια σειρὰ ἀπὸ θαυμάσια φωτογραφικὰ του στιγμιότυπα. Ὁ κ. Τσαγκρῆς δὲν εἶναι μόνο ἄξιος καλλιτέχνης, ἀλλὰ καὶ ἕνας πολὺ καλὸς τεχνίτης, ποὺ ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ μετατρέπη τὴν ὅρασή του σέ δραμα. Τὰ θέματά του, ποὺ ἐγγίζουν στὴν πλούσια ποικιλία τους ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς κοινωνικῆς μας ζωῆς, δὲν ἔχουν καμμιὰ στατικότητα, οὔτε ἀκόμη στὶς καθαρὰ στατικὲς περιπτώσεις μιᾶς «πόζας» ἢ ἑνὸς τοπίου. Ἀντίθετα, μάλιστα, χαρακτηρίζονται ἀπὸ μιὰ ἐπίμονη ἀναζήτηση τῆς κινήσεως. Καὶ σ' αὐτό, ὁ κ. Τσαγκρῆς εἶναι πραγματικὸς ρεπόρτερ, μὲ ἀνήσυχη ἰδιοσυγρασία καὶ γρήγορη ματιά. Τὰ πορτραῖτα του δὲν ἀντανακλοῦν ψυχολογικὲς καταστάσεις, ὅπως, π.χ., τοῦ Κάρς, ἀλλὰ ἀναζητοῦν τύπους. Τύπους ἀνθρώπινους καὶ ἀληθινούς, ἀλλὰ καὶ τύπους τοῦ φακοῦ. Τὸ ἴδιο καὶ στὰ τοπία του, ποὺ ἡ εἰδυλλιακὴ ὁμορφιά τους ἀποτελεῖ ἁπλὸς πρόσχημα γιὰ νὰ δείξη κάτι ἄλλο.

Ἀλλὰ ἐκεῖ ποὺ πραγματικὰ εἶναι πολὺ καλὸς ὁ Τσαγκρῆς, εἶναι στὰ ρεπορταζικά του στιγμιότυπα. Στιγμιότυπα ποὺ ἀρκετὰ συχνὰ μᾶς ἔκαναν νὰ σκεφθοῦμε τὸν Πολωνὸ ἀρτίστα Χάρτβικ, καὶ στὴν διάθεση καὶ στὴν ἀτμόσφαιρα, ἀκόμη καὶ στὰ θέματα. Πράγμα πολὺ συστικό, ἄλλωστε, ἀφοῦ τὰ θέματά τους τὰ ἀντλοῦν καὶ οἱ δυὸ ἀπὸ τὴ ζωή, ἀπὸ τὸν κόσμο ποὺ ζοῦνε καὶ τὸν ἔξρουν καλα, ἀκόμη καὶ στὶς πιὸ ἀπίθανες στιγμές τους. Ἡ διαφορὰ εἶναι ὅτι τὶς στιγμὲς ἐκεῖνες, ποὺ ἐμεῖς βλέπουμε μὲ γυμνὸ ὀφθαλμό, ἐκεῖνοι τὶς ἀποδίδουν στὸ φακό. Καὶ αὐτὸ εἶναι τέχνη.

Κ.

ΕΚΛΕΚΤΑ ναπολιτάνικα τραγούδια πουθ φέρει —κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸ τοῦ τίτλου— ὁ καινούργιος μεγάλος δίσκος τῆς «Ντούρισιμ» ποὺ κυκλοφόρησε. Καὶ γιὰ τοὺς Ἀθηναίους ἢ τὶς Ἀθηναίες ποὺ θὰ τὸν ἀκούσουν, ἡ προφορὰ τοῦ Ἀουρέλιο Φιέρρο εἶναι ἴσως λιγάκι περίεργη, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε πὼς εἶναι ναπολιτάνικη. Τραγούδια, λοιπόν, ποὺ θυμίζουν δρόδυ στὴν διμορφη πόλη τῆς Ἰταλίας, εἰδικὰ γιὰ δσους κάνουν συλλογὴ ἀπὸ δίσκους μὲ ἔντονο τοπικὸ χρῶμα. Στὸ ἄλμπουμ βρίσκονται γνωστὰ καὶ ἄγνωστα κομμάτια, ὅλα ἀνάλαφρα, χαριτωμένα, γεμᾶτα χιοῦμορ, ἀλλὰ καὶ νοσταλγία. «Ὁ σόλε μίο», «Νάπουλε κάζα νὲ βάν», «Ὁ Μαρεναριέλλο», «Μαρεκιάρο», «Ἀντίο ἀ Νάπολι», «Σέντσιο καντατόρε», «Νοὺν μὲ σέταν», ἀπὸ τὴν μιὰ ὄψη. Κι ἀπὸ τὴν ἄλλη: «Κούρ 'νγκάτο», «Μαρία Μαρί», «Ὁ σουρντάτο 'νναμοράτο», «Γκουαπαρρίαν», «Πισκατόρε ἐ πουσιλέκο», «Ἀ καντσόνε ἐ Νάπουλε» καὶ «Σάντα Λουτσία Λουντάνα».

Ὁ ΠΙΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΩΝ δίσκος τῆς ἑβδομάδος εἶναι μιὰ μελῳδία ποὺ πολλοὶ περίμεναν νὰ ξανακούσουν: Ἡ σύνθεση τοῦ Μπάρτ σ' Ἀπ' τὴν Ρωσία, μὲ ἀγάπη», ποὺ ἀκουγόταν σιγανά, διακριτικὰ στὴν ταινία μὲ τὸν ἴδιο τίτλο, ποὺ ἐδῶ τὴν εἴδαμε σὰν «Τζέημς Μπόντ, πράκτωρ 007... σὲ παγίδα». Τὸ τραγούδι ἦταν τὸ μόνο ἀδικημένο —στὴν ταινία— καὶ ἄξιζε καλύτερης τύχης, ποὺ ἴσως τώρα τὴν δοῦμε μὲ τὴν ἔκδοσή του σὲ δίσκο. Τὸ ἀκούσαμε σὲ μιὰ ἔκδοση τῆς ἑταιρίας «Μὶ σοὺτ Μπόξ», μὲ τὸ συγκρότημα «Τζὼν Μπέρυ σέδενν». Καὶ οἱ ἑπτὰ ἦταν ὑπέροχοι...

ΔΙΣΚΟΣ γιὰ τὴν νεολαία: Ἡ Φρανσοὐάζ Ἀρντὺ κυκλοφόρησε τὸ νέο της τραγούδι. Δική της, φυσικά, σύνθεση. Ἔχει τίτλο «Θὰ σᾶς ἤθελα» καὶ βρίσκεται στὶς στροφὲς ἑνὸς δίσκου 45 στροφῶν τῆς «Βόγκ». Μὲ αὐτὴ τὴν εὐκαιρία, ἡ στήλη θέλει νὰ ἀπαντήση στοὺς θαυμαστὰς τῆς νεαρῆς Γαλλίδας τραγουδίστριας ὅτι δίσκοι τῆς «λόνγκ πλαίὶνν» δὲν κυκλοφοροῦν στὴν Ἑλλάδα ἀκόμη, ἀλλὰ ἴσως σὲ λίγες ἡμέρες φθάσουν οἱ πρῶτοι. Τὸ ἴδιο ἰσχύει καὶ γιὰ τὴν μουσικὴ τοῦ «Λῶρενς τῆς Ἀραβίας», ἀπὸ τὸ αὐθεντικὸ «σαουνττράκ» τῆς ταινίας...

ΕΝΑ ΠΑΛΙΟ κομμάτι, ἀπ' αὐτὰ ποὺ θὰ σᾶς θυμίζωμε κάθε ἑβδομάδα ὅτι δὲν κατόρθωσε νὰ τὰ ἐπισκιάση κανένα καινούργιο: «Ἄι, χοὺ χὲβ νάθιγκ» ὁ τίτλος, «Ἀτλάντικ» ἡ ἑταιρία ποὺ τὸ ἐξέδωσε καὶ τραγουδιστὴς ὁ Μπὲν "Η Κίνγκ. Εἶναι κι αὐτὸς ἀνάμεσα στοὺς νέγρους «κίνγκ» τοῦ πενταγράμμου... **ΜΑΣΤ.**

«ΝΤΟΝΑΛΝΤ ΣΚΟΤΣ ΚΛΑΜΠ», περίοδος δευτέρα. Ἡ πρώτη, ποὺ ἐκράτησε ἕνα χρόνο περίπου, λήγει μὲ τὴν παραίτηση τοῦ διευθυντοῦ του, κ. Ἄριελ Γκαντές, ποὺ ἑτοιμάζεται νὰ ἐπιστρέψη τώρα στὸ Παρίσι. Μέσα σὲ ἕνα χρόνο, ὁ Ἄριελ εἶχε γίνει ἕνα ἀπὸ τὰ σύμβολα τῆς ἀθηναϊκῆς νύχτας. Γελαστὸς πάντα, γεμᾶτος ἰδέες καὶ σχέδια, προσπάθησε νὰ συμφιλιώση τὸ λαμπρὸ κέντρο του μὲ τὸ ἀθηναϊκὸ κοινό. Δική του ἰδέα ἦταν τὸ «Σαὶν Τροπὲζ Πάρτυ», ποὺ εἰσήγαγε τὸ «Λίμπο» στὴν Ἑλλάδα. Δική του καὶ ὁ «Χορὸς τῶν VIPS», ποὺ ἐσημείωσε λαμπρὴ ἐπιτυχία. Τώρα σχεδίαζε νὰ ὀργανώση ἕνα «Πάρτυ τοῦ 1900», μὲ κοστούμια καὶ μουσικὴ τῆς ἐποχῆς. Ἀλλὰ ἡ ἀντοχὴ ἔχει, φαίνεται, καὶ τὰ ὅριά της. Πίσω ἀπὸ τὴν γενναία μάχη ποὺ ἔδινε ὁ Ἄριελ, πίσω ἀπὸ τὸ κέφι του καὶ τὰ σχέδιά του κρυβόταν μιὰ σειρὰ οἰκονομικῶν προβλημάτων, ποὺ δὲν εὗρισκαν τὴν λύση τους. Τὸ «Σκότς Κλάμπ» δὲν ἐκάλυπτε τὰ ἔξοδά του (πιανίστα, νέγρα τραγουδίστρια, πολυμελὲς προσωπικό). Κι ὁ Γκαντές, ἔχοντας στὸ μυαλό του τὰ παρισινὰ πρότυπα, συνεχίζε νὰ στηρίζεται στὰ μέλη τοῦ κλάμπ. Δὲν ἤθελε νὰ ἀνοιξη τὶς πύλες του, δὲν ἤθελε νὰ τοῦ χαλάση (ἔτσι τουλάχιστον πίστευε ἐκεῖνος) τὴν φυσιογνωμία του. Ἔδωσε γενναῖα τὴν μάχη του καὶ νικήθηκε. Τώρα, τὸ «Ντόναλντ Σκότς Κλάμπ», μὲ ἀνοικτὲς τὶς πύλες πλέον καὶ διευθυντὴ τὸν κ. Νικολάου (Ἕλληνα ἐξ Αἰγύπτου), εἰσέρχεται στὴν νέα του περίοδο, ποὺ ὅλοι ἐλπίζουν ὅτι θὰ εἶναι κάπως τυχερώτερη.

ΥΕΡΜΑΝΟΣ

Παραγνωρισμένη ἦταν ὥς τώρα ἡ ἀξία τῶν ἑλληνικῶν κοσμημάτων στὸ εὐρύτερο κοινό. Ἡ ἔκθεση τοῦ ἑλληνικοῦ κοσμήματος, ποὺ εἶχε τὴν ὡραία πρωτοβουλία νὰ ὀργανώση στὶς αἰθουσές του (Μητροπόλεως 9) ὁ «Ἐθνικὸς Ὀργανισμὸς Ἑλληνικῆς Χειροτεχνίας» ἀποκαλύπτει ὅτι τὰ ἑλληνικὰ κοσμήματα ἔχουν φθάσει στὸ σημεῖο ἐκεῖνο ποὺ καὶ ἡ αἰσθητική, ἀλλὰ καὶ ἡ τεχνική τους, θαυμάσια μποροῦν νὰ συγκριθοῦν μὲ τὰ ξένα.

Πενῆντα δύο συνολικὰ ἐκθέτες λαμβάνουν μέρος στὴν ἔκθεση, ἀπὸ ὅλα σχεδὸν τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδας, προσφέροντας ὁ καθένας μὲ τὸν τρόπο τοῦ τὴν δική του προσπάθεια γιὰ τὴν προώθηση τῆς παραγωγῆς μας, μιᾶς παραγωγῆς πλουτισμένης ἀπὸ τὴν ἀστείρευτη πηγὴ τῶν παραδόσεων τοῦ τόπου μας, ποὺ κοθοδηγεῖ σωστὰ τὴν ἔμπνευση τῶν τεχνιτῶν σὲ πάμπολλες καλλιτεχνικὲς παραλλαγές. Ἡ Ἀθήνα καὶ τὰ περίχωρα, τὰ Ἰωάννινα, μὲ τὴν χαρακτηριστικὰ λεπτοδουλεμένη παλιά τεχνική τοῦ φιλιγκράν, ἡ Κέρκυρα, ἡ Θεσσαλονίκη, ἡ Σάμος καὶ ἡ Κρήτη, ἐκπροσωποῦνται στὴν ἔκθεση ἀπὸ ἄξιους, ἀξιολογώτατους καλλιτέχνες. Κανένας περιορισμὸς δὲν ἐδόσμευε τοὺς ἐκθέτας, οὔτε σὲ ἔμπνευση, οὔτε σὲ ὡρισμένο ὑλικό. Ἔτσι βλέπουμε ὅτι ἀπὸ τὸ κατεργασμένο χρυσάφι καὶ τὸ ἀσήμι, ὥς τὶς ἐντελεῖς χάνδρες καὶ τὰ ταπεινὰ ὀστρακα τῆς θάλασσας, ὑπάρχει ἕνα κοινὸ χαρακτηριστικό. Ὅτι τὰ πάντα ἔχουν γίνει μὲ ἀγάπη, μὲ φροντίδα καὶ μὲ ἀληθινὸ μεράκι.

Πῶς νὰ μὴ σημειώσουμε, λοιπόν, τὰ δείγματα τῆς γιαννιώτικης λαϊκῆς τέχνης ἢ ἀξιόμη τὰ ὡραιότατα περιδέραια τοῦ Χατζῆ, ποὺ, ἂν καὶ φαίνονται τόσο μοντέρνα, εἶναι ὡστόσο πιστὰ ἀντίγραφα παλαιῶν, ἀπὸ αὐτὰ ποὺ προσφέρουν στὴν τόση ποικιλία τους οἱ ἐθνικὲς μας ἐνδυμασίες; Πῶς νὰ μὴ θαυμάσουμε τὰ χρυσᾶ κοσμήματα, τὰ ἐμπνευσμένα ἀπὸ ἀρχαϊκὰ μοτίβα, ἢ τὰ ἀσημένια, τὰ ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὴν βυζαντινὴ παράδοση, ἀλλὰ καὶ τὶς τελείως μοντέρνες δημιουργίες τῶν καλλιτεχνῶν ἐκείνων, ποὺ, ἂν καὶ ἀκολουθοῦν τὶς νέες τάσεις, διατηροῦν ὡστόσο τὴν ἑλληνικότητά τους;

Κ.

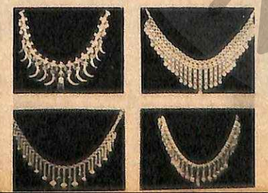

ΤΟ ΠΙΟ ΠΟΛΤΔΙΑΒΑΣΜΕΝΟ μυθιστόρημα τῆς ἐποχῆς μας. Φυσικά, εἶναι ἡ πολύκροτη «Ἀγγελικὴ», ποὺ ἄρχισε νὰ ἐκδίδεται ἀπὸ τοὺς συγγραφεῖς του, τὴν Ἄννα καὶ τὸν Σέργιο Γκολόν, στὰ 1956 καὶ μέχρι στιγμῆς ἔχει ξεπεράσει τὶς 3.000 σελίδες. Τὰ 35.000.000 ἀντίτυπα ποὺ ἔχει στὸ ἐνεργητικό του —πάντοτε μέχρι στιγμῆς— τοῦ ἐξασφαλίζουν τὸν τίτλο τοῦ ὑπέρ - ἐμπέστ σέλλερ». Πρὶν ἀπὸ λίγον καιρό, ὁ «Γαλαξίας» ἄρχισε νὰ κυκλοφορῆ σὲ κομψοὺς τόμους τὶς ἐκπληκτικὲς περιπέτειες τῆς Ἀγγελικῆς ντὲ Πεῦρὰκ, σὲ μετάφραση Ξεν. Χατζηγεωργίου. Τέσσερις τόμοι ἔχουν ἐμφανισθῆ ὥς τώρα: «Ἡ Μαρκησία τῶν Ἀγγέλων», «Γιάμος στὴν Τουλούζη», «Στὰ ἀνάκτορα τοῦ Δούβρου», «Ὁ ἰκέτης τῆς Νότρ - Ντάμ». Καὶ ἔπεται συνέχεια...

ΕΚΠΛΗΚΤΙΚΟ! Ἂν καὶ ὄχι ἀπίστευτο, ἂν ληφθῆ ὑπ' ὄψη ὁ «σεβασμὸς» μὲ τὸν ὁποῖο ἀντιμετωπίζεται κάθε τί τὸ πνευματικὸ στὴν κοιτίδα τοῦ αἰωνίου πνεύματος. Πρὶν ἀπὸ καιρὸ συνεστήθη εἰδικὴ ἐπιτροπή, γιὰ νὰ φροντίση τὸν παραμελημένο τάφο τοῦ Ἀνδρέα Καρκαβίτσα στὸ Μαρούσι. Λαμπρὴ καὶ ἀξιέπαινη πρωτοβουλία. Μόνο ποὺ, ὅπως ἀναγράφεται τώρα, ὁ τάφος τοῦ ἐξαίρετου διηγηματογράφου βρίσκεται στά...Λεχαινά. Ἐκεῖ, στὴν γενέτειρά του, ἔχουν μεταφερθῆ καὶ ἐνταφιασθῆ τὰ ὀστὰ τοῦ Καρκαβίτσα. Καὶ ὁ τάφος στὸ Μαρούσι εἶναι ἁπλούστατα κενός.

ΝΕΤΡΟΛΟΓΟΣ καὶ ψυχίατρος εἶναι ὁ δρ Γ. Ν. Παπαδημητρίου ποὺ, ἀκολουθώντας τὸ παράδειγμα ἀρκετῶν συναδέλφων του, ἀνέλαβε νὰ ἐξετάση, κάτω ἀπὸ τὸ φῶς τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης, ἕνα ἀπὸ τὰ «σκληρότερα» μυστήρια τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς — τὴν καλλιτεχνικὴ δημιουργία. Στὸ «Ταλέντο καὶ τέχνη» (Ἀθῆναι, 1964, σελ. 400, δρχ. 150) διερευνᾶ ἀκριβῶς τὶς σχέσεις ἀνάμεσα στὴν τέχνη καὶ στὴν ψυχοπάθεια, στὴν μεγαλοφυΐα καὶ στὴν ψυχοπάθεια καὶ τὸ κρίσιμο μεταίχμιο ὅπου ἡ χαλάρωση τῆς σκέψεως, ποὺ εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὴν ἀνάδυση τῶν ἐμπνεύσεων, ὑπερβαίνει τὰ θεμιτὰ ὅρια καὶ ὁδηγεῖ τὸν δημιουργὸ στὴν παραφροσύνη.

Ο.—

Galerie

Ἀποκτήσατε καὶ σεῖς τέλειο σῶμα μὲ τὰ θαυμάσια ΚΟΡΣΕ ΣΟΥΤΙΕΝ

REAL

- Τελεία ἐφαρμογή
- Ἄψογη ἐργασία
- Εὐρωπαϊκὰ ὑλικά

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
REAL
ΕΡΜΟΥ 31 - 1ος ΟΡΟΦΟΣ

ΤΑ ΔΩΡΑ ΣΑΣ
ΒΟΥΛΗΣ 26
& ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ.—
ΤΑΝΑΓΡΑΙΑ

ΚΟΥΡΤΙΝΕΣ
ΒΑΜΒΑΚΕΡΕΣ
TERYLENE
TERGAL ΚΑΠ
ΣΕ ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΛΛΟΓΗ
ΧΡΩΜΑΤΩΝ & ΣΧΕΔΙΩΝ
ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΙ
ΗΛ. ΝΑΧΜΑΝ
ΠΛ. ΚΑΠΝΙΚΑΡΕΑΣ 3
1ος ΟΡΟΦΟΣ
ΑΘΗΝΑΙ
ΤΗΛ. 229.730

Beauty Salon Vena
Ἡριδανοῦ 6
(στάσις Ἰλίσια)
ΤΗΛ. 714.586

Ἡ κ. Βένα Σαμαλέα, αἰσθητικὸς τῆς ECOLE INTERNATIONALE DES TECHNICIENNES DE BEAUTE — ESTHETITIENNES DE DIRECTION τῶν Παρισίων, διαθέτουσα πλήρη καὶ συγχρονισμένο ἐξοπλισμὸ ἀμερικανικῶν καὶ εὐρωπαϊκῶν μηχανημάτων (ἠλεκτρονικῶν καὶ πεπιεσμένου ἀέρος), ἀναλαμβάνει πλήρη περιποίηση τοῦ προσώπου (massage, maquillage, peeling κλπ.), καταπολέμηση τῆς κυτταρίτιδος, ὀλικοῦ καὶ τοπικοῦ πάχους, χαλαρώσεως τῶν μυῶν, πτώσεως στήθους. Πολυετὴς πεῖρα σᾶς ἐγγυᾶται πλήρως γιὰ τὰ θετικώτερα ἀποτελέσματα.

Ἡ Ζωή μας

ΤΟ ΗΛΙΘΙΟΝ «ΕΝΑΛΛΑΞ»

♦ Τώρα, λοιπόν, ποὺ ἀρχίσαμε κάπως νὰ ἁπλοποιοῦμε τὴν ζωή μας τὴν καθημερινή, δὲν ἦλθε ὁ καιρὸς λιγάκι νὰ ἁπλοποιήσωμε καὶ λίγο τὴν ἐπίσημη, διατηρώντας ὅλη τὴν αἴγλη της, ἀλλά, ταυτόχρονα, καταργώντας μερικὰ ἀπὸ τὰ κατάλοιπα ἐποχῶν κάπως παρωχημένων;

♦ Ἄς πάρωμε, π.χ., τὸ θέμα τῶν ἐπισήμων δείπνων.

♦ Τὰ καντηλέρια ναί, νὰ μείνουν ὁπωσδήποτε.

♦ Καὶ τὰ ἀχριβὰ σερβίτσια καὶ τὰ λουλούδια καὶ τ' ἀσημικά, ὅλη ἡ πεμπτουσία τῆς καλῆς ζωῆς — ἀπόσταγμα αἰώνων.

♦ Ἀλλὰ τὸ τυπικό, δὲν θἄπρεπε κάπως ν' ἀλλάξῃ; Αὐτὸς ὁ μεγάλος πονοκέφαλος τῆς κάθε οἰκοδέσποινας, ἡ τοποθέτηση ἀρρένων καὶ θηλέων ἐναλλάξ, μή καὶ δὲν ὀφείλεται σὲ κάτι ἐποχὲς ἐρωτικῆς ἀσιτίας, ποὺ ἦταν μάννα ἐξ οὐρανοῦ ἡ εὐκαιρία νὰ κάθεσαι δίπλα στὴν γυναίκα τοῦ ἄλλου καί, ἂν ἔπεφτε τυχαία καὶ ἡ πετσέτα, νὰ ψαύῃς κάπου, κάπως, κάποιον ἀστράγαλο;

♦ Ἡ ἀναγκαστικὴ γειτνίασῃ τοῦ θήλεος στὸ δεῖπνο ἐνέχει δύο ἐξ ἴσου ἐνοχλητικοὺς κινδύνους.

♦ Ἂν ἡ κυρία εἶναι εὐειδής, θὰ ἔχῃ φροντίσει νὰ εἶναι προκλητικὴ στὸ σημεῖο ποὺ ἀθέλητα μαγνητίζει τὰ ἀνδρικὰ ὄμματα, καὶ εἶναι ὀγωνία ν' ἀποτρέπῃς τὸ βλέμμα ἀπὸ ἐκεῖ, ἀκριβῶς, πού...καρφώνεται.

♦ Ἂν πάλι δὲν εἶναι, τί χρωστάει ὁ φτωχὸς ἀρσενικὸς νὰ ἀπαγχονίζεται στὴν διαδοχὴ σουφλέ, ψητοῦ καὶ προφιτερόλ, εἴτε ἀκούγοντας τὶς συνήθεις γυναικεῖες ἀφέλειες ἤ, τρισχειρότερο, ὄντας ὑποχρεωμένος νὰ τὶς ἰσοζυγίζῃ μὲ δικές του τρισχειρότερες ἀνοησίες;

♦ Πῶς θὰ ἔπρεπε νὰ καθίζωμε τοὺς ξένους μας στὸ δεῖπνο;

♦ Κατὰ τὴν γνώμη μου, θὰ ἔπρεπε νὰ ἀτονήσῃ κάπως ἡ αὐστηρὴ ἱεραρχία, καὶ αὐτὸ θὰ κατωρθωνόταν μόνον ἂν ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἡ οἰκοδέσποινα ἔπαιρναν θέσεις σ' ὁποιοδήποτε τμῆμα τοῦ τραπεζιοῦ (μιλᾶμε, φυσικά, γιὰ τὰ δεκαεξάριαι καὶ τὰ δεκαοκτάριαι).

♦ Ἔτσι θὰ μποροῦσαν νὰ σκορπίσουν τοὺς δαιτυμόνες, ἀνάλογα μὲ τὸ κουδεντολόϊ ποὺ προβλέπεται, μὲ τὴν σκοπιμότητα ἴσως τῆς γειτνιάσεως καί, γενικά, μὲ τὸ μυστικὸ ἐκεῖνο ἔνστικτο ποὺ διακρίνει τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ξέρουν νὰ δεχθοῦν καὶ ποὺ διαισθάνονται ποιός θὰ ταίριαζε σὲ ποιόν καὶ γιατί, κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ δείπνου.

♦ Μεταξύ μας, ἔτσι διαστικὰ ποὺ γίνονται ὅλα στὸν καιρό μας, ἀκόμη καὶ ἡ συνομιλία ἔχει συμπιεσθῆ κα ἰδὲν εἶναι καθόλου βέβαιο πὼς ὁ καλύτερος τόπος γιὰ νὰ γνωρίσῃς ἔστω καὶ ἕναν ἐνδιαφέροντα ἄνθρωπο εἶναι τὸ τραπέζι. Βέβαια, ὅσοι ξέρουν τὴν ἱεραρχία τῆς ζωῆς γνωρίζουν πὼς ἡ γυναικεία παρουσία εἶναι ἁπλῶς ἕνα καρίκευμα σὲ οὐσιαστικώτερες ἀπολαύσεις, ὅπως π.χ. ἡ χήνα φαρσί, τὰ φιλὲ μὲ σάλτσα μαδέρα, τὰ διαφόρων εἰδῶν τυριὰ καὶ τὸ καλὸ κρασί. Παλαιότερα, στὴν θέση τῶν γυναικῶν, στὰ Κολλέγια τῆς Ὀξφόρδης, τοποθετοῦσαν τὸν ταμπάκο, ποὺ ἦταν (καὶ εἶναι) μιὰ ἀπόλαυση ἐξ ἴσου ἀνακουφιστική, ἀλλὰ πολὺ πιὸ ἁπλῆ καὶ σύντομη καὶ ὑγιεινὴ καὶ ἐμπνευστικὴ καὶ σίγουρη...

♦ Ἀπὸ τὰ ἀμέτρητα δεῖπνα, ποὺ ἔχει ὑποστῆ ἡ στήλη αὐτὴ στὶς διάφορες περιπλανήσεις της, ἕνα καὶ μόνο κατάφερε νὰ τὸ ὀργανώσῃ ὅπως νομίζει πὼς θἄταν σωστό. Τόπος; Κάπου στὴν Γερμανία, τὶς πρῶτες μεταπελευθερωτικὲς ἡμέρες.

♦ Οἱ καλεσμένοι ἦταν ἔτσι μπερδεμένοι, ὥστε καμμιὰ ἱεραρχία δὲν χωροῦσε. Ἀλλὰ καὶ οἱ κυρίες, ποὺ εἶχαν προσκομίσει, κλιμακώνονταν σ' ὅλη τὴν γκάμα τῶν ἐνασχολήσεων τοῦ ὡραίου φύλου: Ὑπῆρχαν δυὸ τρεῖς νοσοκόμες, τρία - τέσσερα μαννεκέν, δυὸ σύζυγοι, μιὰ ἀρραβωνιαστικιὰ καὶ κάτι ἀκαθόριστες βοηθητικὲς ὑπάρξεις, ἀπὸ κεῖνες ποὺ ἦταν πολὺ τῆς μόδας ἐκεῖνο τὸν ἀπίθανο καιρό. Ἡ ἀρχαία Ἑλλὰς καὶ πάλι βοήθησε, μὲ τὸ ἄπειρο κάλλος της καὶ τὴν πλούσια αἰσθητική της κληρονομιά.

♦ Υἱοθετήσαμε, λοιπόν, τὸν μαίανδρο, σὰν τρόπο καθίσματος, μὲ ἀναλογία ἕνα σερβίτσιο σὲ κάθε μαιανδρικὴ στροφή. Ὅποιος ἤθελε, μιλοῦσε στὸν ἄλλο, ὅποιος δὲν ἤθελε, τὸν ἀγνοοῦσε.

♦ Αὐτό, φυσικά, δὲν μπορεῖ νὰ ἐφαρμοσθῆ στὴν Ἀθηνούλα μας, ὅπου, ὅσο καὶ νὰ θέλῃς ν' ἀγνοῆς τὸν ἄλλο, δὲν μπορεῖς νὰ παραγγέλλῃς...μαιάνδρους! Θὰ πρότεινα, λοιπόν, κάτι ἁπλούστερο: Ὅλες οἱ κυρίες σὲ μιὰ πτέργυα, ὅλοι οἱ κύριοι στὴν ἄλλη. Νὰ τὶς βλέπωμε καὶ νὰ τὶς ἀκοῦμε, ἀλλὰ ὅ λ ε ς μ α ζ ί!

♦ Τί ὡραιότερος τρόπος γιὰ νὰ χωνέψῃ κανεὶς μὲ κάποια ἄνεση τὶς τροῦφες καὶ τὰ καμαμπὲρ καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἀγαθὰ ποὺ ἔχει ἡ Ἐδέμ, προτοῦ ἀρχίσουν νὰ παράγωνται... τὰ μῆλα;

Index

τώρα
καὶ κόκκινο NONO!

Τὸ σαπουνὶ NONO κυκλοφορεῖ καὶ σὲ κόκκινο χρῶμα μὲ πρωτότυπο καὶ εὐχάριστο ἄρωμα.
Δύο μεγέθη {γιὰ τὸ λουτρό / γιὰ τὸν νιπτῆρα}

ΣΑΠΟΥΝΙ NONO ΑΛΕΠΟΥΔΕΛΗ

atom

Μάτια φωτεινὰ γεμάτα χάρη.

LIQUID MASCARA
Μάσκαρα βλεφαρίδων μὲ **σπιράλ** βουρτσάκι σὲ 6 μοντέρνους χρωματισμούς. Κομψότατο ἀμπαλλάζ. Κυκλοφορεῖ καὶ ἀνταλλακτικό.

✳

EYE SHADOW STICK
Σκιὲς ματιῶν σὲ **στὶκ** γιὰ κάθε γυναικεῖο τύπο. Προσφέρεται σὲ 7 χρωματισμούς.

Helen Neushaefer

2 ΝΕΑ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

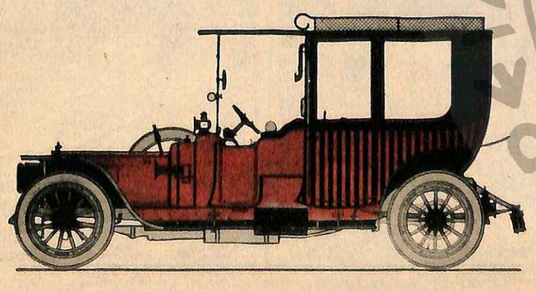

R I V E X

Κυρία μου, Δεσποινίς μου, ἀσφαλῶς καὶ στὴν πιὸ ἄσπονδη φίλη σας δὲν θὰ εὐχόσαστε νὰ ὁδηγῇ αὐτὴ ἢ ὁ ἄνδρας της τέτοιο αὐτοκίνητο μοντέλο 1912, δηλαδὴ τῆς ἐποχῆς τῆς γιαγιᾶς σας. Ἀλλὰ ἐσεῖς ὅμως, γιατὶ ἐξακολουθεῖτε νὰ κάνετε μπουγάδα, ὅπως ἡ γιαγιά σας; Ἀκόμη καὶ ἡ ὑπηρεσία σας ἢ ἡ παραδουλεύτρα σας, θὰ σᾶς ἀπέδιδε στὶς τόσο ἀναρίθμητες μικροδουλειὲς τοῦ νοικοκυριοῦ σας, ἂν ἀφήνατε τὴ φροντίδα τῆς μπουγάδας σας, τοῦ πλυσίματος τῶν ρούχων πάσης φύσεως, στὸ μαγικὸ R I V E X «ΡΙΒΕΞ». Διότι τὸ ΡΙΒΕΞ πλένει τὰ ροῦχα σας, χωρὶς ἐσᾶς, χωρὶς τὴν ὑπηρεσία σας, χωρὶς τὴν παραδουλεύτρα σας, χωρὶς τρίψιμο, χωρὶς χλώρια. ΡΙΒΕΞ: Σημαίνει πολιτισμὸς στὸ σπίτι τὸ 1964. ΡΙΒΕΞ: Σημαίνει ὄχι ξαρωμένα χέρια. Ἀπὸ τὸ βράδυ λίγο ΡΙΒΕΞ καὶ τὰ πάντα εἶναι ἕτοιμα, κατάλευκα... Ἀλλὰ καὶ στὰ ἠλεκτρικὰ πλυντήρια εἶναι ἀπαραίτητο, διότι ζωντανεύει τὰ χρώματα, δίνει διπλάσια χρόνια στὰ ροῦχα. Ἀλλὰ Κυρία μου, Δεσποινίς μου, ἡ διαφήμισή μας, δυνατὸν νὰ περιέχῃ ἀπατηλὲς ὑποσχέσεις καὶ ὑπερβολές, ποὺ ἀποσκοποῦν στὴν προσέλκυσή σας. Ἔτσι ἀποφεύγουμε νὰ σᾶς ποῦμε ὅ,τι δήποτε ἄλλο καὶ σᾶς παρακαλοῦμε νὰ τὸ δοκιμάσετε καὶ νὰ σχηματίσετε ἀνετηρέαστη τὴ γνώμη σας. Ἐὰν ἱκανοποιηθῆτε συστήσατέ το καὶ στὶς φίλες σας.
Ἑταιρία ARCO ΕΛΒΕΤΙΑΣ — Τηλ. Ἀθηνῶν: 534.054 — Θεσ/νίκης: 78.289

ΖΗΤΗΣΕΤΕ ΤΟ Σ' ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Αφρόλουτρον

FAMAR

Μεταβάλλει τὸ καθημερινὸ λουτρὸ σὲ ὄνειρο..... Τυλίγει τὸ σῶμα μὲ σύννεφο μυρωμένου ἀφροῦ.

Στὸν ἰριδισμὸ κάθε φυσαλίδας κρύβεται μιὰ μικροσκοπικὴ μάγισσα ποὺ τονώνει τὸ δέρμα, τοῦ ξαναδίνει δροσιά, λάμψι, φρεσκάδα κι ἐξασφαλίζει τὴν εὐδιαθεσία σας.

Bubble bath

Μ2/92

Γενικοὶ Ἀντιπρόσωποι Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.

ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΥΠΟΚΑΜΙΣΟ

Stoffels

splendesto

ΑΠΟ ΥΦΑΣΜΑ ΕΛΒΕΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ

Βαμβακερὰ ὑποκάμισα ποὺ δὲν χρειάζονται ποτὲ σιδέρωμα ● Πλένονται εὔκολα ● Αὐτοσιδερώνονται καὶ στεγνώνουν γρήγορα ● Εἶναι πολὺ ὑγιεινὰ διότι ἀπορροφοῦν τὸν ἱδρῶτα.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΑΡΙΣΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΟΣ ΒΑΜΒΑΚΙ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΣΤΑΘΕΡΟ ΚΑΙ ΑΥΣΤΗΡΟ ΕΛΕΓΧΟ!

Ζητήστε νὰ δῆτε καὶ νὰ φορέσετε ἕνα ὑποκάμισο **SPLENDESTO**/STOFFELS

Δὲν ὑπάρχει καλύτερο

S/SPI

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΤΡΟΧΑΙΑΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ

ΟΔΗΓΟΙ,

Οἱ δρόμοι ἀνήκουν σὲ ὅλους, πρέπει ὅμως νὰ τοὺς χρησιμοποιοῦμε σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνας τῆς κυκλοφορίας. Τὰ πεζοδρόμια γιὰ τοὺς πεζοὺς καὶ τὸ κατάστρωμα τοῦ δρόμου γιὰ τὰ ὀχήματα. Οἱ διαβάσεις ἀνήκουν σ' αὐτοὺς πεζοὺς ὅταν διέρχονται κανονικὰ καὶ κατὰ τὸν χρόνον ποὺ ἐπιτρέπεται καὶ εἰς τοὺς ὁδηγούς, ὅταν διέρχωνται τηροῦντες τοὺς κανόνας τῆς κυκλοφορίας.

Σᾶς παρακαλοῦμε προσέξτε αὐτὴ τὴ φιλική σύσταση, γιὰ νὰ προστατεύσετε τὴ ζωή σας καὶ τὴ σωματική σας ἀκεραιότητα. Ὁδηγεῖτε σύμφωνα μὲ τίς διατάξεις ποὺ ἔχουν θεσπισθῆ γιὰ τὴν προστασία σας. Βοηθῆστε γιὰ νὰ σωθοῦν ζωές. Ἔτσι προστατεύετε καὶ τὸν ἑαυτό σας καὶ τὰ προσφιλῆ σας πρόσωπα.

ΟΔΗΓΟΙ,

Ὅλοι σας γνωρίζετε τοὺς κινδύνους ποὺ δημιουργοῦνται ἀπὸ τὴν ἀντικανονικὴ ὁδήγηση. Καὶ ἡ πιὸ ἀσήμαντη παράβαση ἐκ μέρους σας μπορεῖ νὰ ἀποβῆ μοιραία. Βοηθῆστε λοιπὸν καὶ σεῖς στὸ σημεῖο αὐτό.

— Τὴ νύκτα χρησιμοποιεῖτε τὰ κατάλληλα φῶτα. Μικρὰ φῶτα (ἀσφαλείας) σὲ καλὰ φωτισμένους δρόμους. Μεσαῖα φῶτα, σὲ ὄχι καλὰ φωτισμένους δρόμους. Μεγάλα φῶτα στοὺς δρόμους ποὺ δὲν φωτίζονται καθόλου, ὅταν ὅμως συναντᾶτε ἀντιθέτως ἐρχόμενα ὀχήματα, ἀνάβετε τὰ μεσαῖα σας φῶτα, χωρὶς νὰ τὰ ἀναβοσβύνετε ἢ νὰ τὰ ἐναλλάσσετε μὲ τὰ μεγάλα. Τὸ ἀναβόσβυσμα θαμπώνει καὶ εἶναι ἐπικίνδυνο.

Ποιές διαφορές

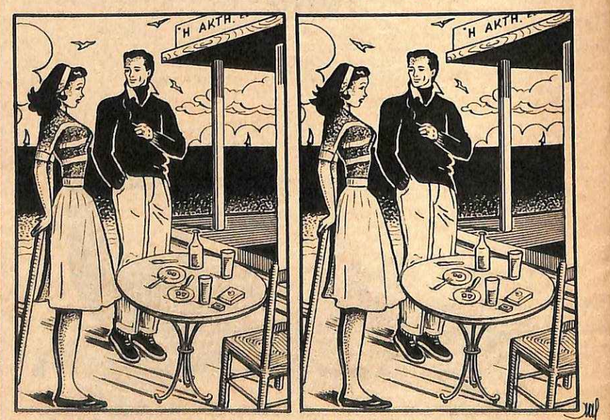

Τὸ δεύτερο σκίτσο διαφέρει ἀπὸ τὸ πρῶτο σὲ 10 σημεῖα. Μπορεῖτε νὰ τὰ βρῆτε;

Οἱ λύσεις στὴ σελίδα 64

Σταυρόλεξο

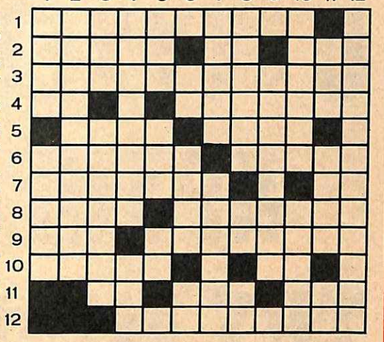

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ

1. Ἐπιχειρηματίας... τῶν πέντε δακτύλων.
2. Εἶναι πάντοτε ὁ δρόμος τῆς ἀρετῆς.— Τοῦ νικελίου χημ. σύμβολον. — Ἔχουν καὶ αὐτὰ λαβυρίνθους καὶ τύμπανα (δοτ.).
3. Τὴν ἐδημιούργησε διὰ τὸν λαόν μας ἡ στάσις τῶν δύο μεγάλων ἀγλοσαξονικῶν Δυνάμεων εἰς τὴν Κύπρον.
4. «Σάντα...» εἶναι ἡ πρωτεύουσα μιᾶς ὁμωνύμου ἐπαρχίας τῆς Ἀργεντινῆς. — Μία τῶν Ἐρινύων, προσωποποιοῦσα τὸ μῖσος.
5. Ὁ χυμὸς τῶν καρπῶν της δίδει τὴν γρενοδίνην. — Ἀνήκει εἰς τὸ δύσκολα μέρη τῆς γραμματικῆς μας.
6. Μέσα σ' αὐτὸ κινεῖται καὶ ἡ Γῆ. — Ὠδικὸν πτηνόν.
7. Θὰ τὴν βρῆτε εἰς τὰς ὑπωρείας τοῦ Βερμίου (γεν.). — Ἀριστερὸς παραπόταμος τοῦ Σηκουάνα.
8. Ἐπιρρηματικῶς τὸ παραδείγματος χάριν. — Γνωστότατη Γαλλίδα στάρ.
9. Ποταμὸς καὶ μεσόγειος νομὸς τῆς Ν.Δ. Γαλλίας. — Τέτοιοι ἀπεδείχθησαν οἱ Τοῦρκοι στὴν Κύπρο.
10. Εἶναι μέταλλο πολύτιμο. — Αἰτ. ἀντωνυμίας.
11. Ὑγρὸν σύμφωνον. — Στοιχεῖον πολλῶν ἑταιρικῶν ἐπωνυμιῶν. — Πολλὰ φαγώσιμα εἶναι πιὸ ὠφέλιμα ἔτσι.
12. Περιέχονται εἰς ὅλας τὰς τροφάς μας.

ΚΑΘΕΤΩΣ

1. Ὑπῆρξεν ἡ βασίλισσα... τοῦ γαλλικοῦ τραγουδιοῦ. — Τέτοια καδίσματα εἶναι ὅλα τὰ σκαμνιά.
2. Πηγάζει ἀπὸ τὸν Τυμφρηστόν, ἐνάρθρως.
3. Ἤτο ἄλλοτε πρωτεύουσα τῆς Βραζιλίας. — Κοινῶς τὸ λένε καματερό (ἐνάρθρως).
4. Ἄλλοτε γαλλικὸν προτεκτοράτον τῆς Ἰνδοκίνας, τὸ ἤδη Βόρειον Βιετνάμ. — Ἕνα χρῶμα (ξεν.).
5. «...ξέρεις καὶ κατέχεις, τόσο πρέπει νὰ προσέχῃς» (παροιμ.). — Ἕλληνες... παῖδες, ἔλεγεν ὁ Πλάτων. — Τοῦ βισμουθίου τὸ χημ. σύμβολον.
6. Τέτοια εἶναι, συνήθως, ἡ συμπεριφορὰ τῶν προπετῶν (προφ. μαζί). — Σύνηθες τῶν Ρωσίδων ὄνομα. — Αὐτὸς ὁ Μιθριδάτης ἐκαλεῖτο Μέγας.
7. Ποταμὸς τῆς Γερμανίας. — Γνωστὴ τῆς Ρουμανίας πόλις.
8. Καὶ μιὰ μεγάλη τοῦ Βελγίου (γενική). — Συντομογραφία... τοῦ Γαρμπῆ. — Τιμητικὴ προσαγόρευσις δύο ἀνωτάτων ἀρχόντων.
9. Μία τῶν δύο κορυφῶν τοῦ Παρνασσοῦ, παρὰ τοὺς Δελφούς (γενική).
10. Φροντίζουν πάντοτε νὰ ἔχουν τοιούτους οἱ δικτάτορες. — Ἕνα ζῶον τῆς Ἀφρικῆς, ἐνάρθρως.
11. Μὲ τὸν τίτλον αὐτὸν προσεφωνοῦντο οἱ Λουδοβίκοι τῆς Γαλλίας — Ὑπονοεῖ τὸ μηδέν (ξεν.). — Ἀντιθετικὸς σύνδεσμος.
12. Οἱ Ἰουδαῖοι ἀπέκρουσαν τὴν συμμετοχήν των εἰς τὴν οἰκοδόμησιν τοῦ ναοῦ τοῦ Σολομῶντος (ἐνάρθρως).

ΖΙΓΚΖΑΓΚ

Ὁ σκοπὸς τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ διασκεδαστικοῦ αὐτοῦ ἀτομικοῦ, ἀλλὰ καὶ ὁμαδικοῦ παιχνιδιοῦ, εἶναι νὰ ἐπιτύχῃ κανεὶς ὅσο τὸ δυνατὸν μεγαλύτερη βαθμολογία στὸ σχηματισμὸ λέξεων.

Ἀρχίσετε λοιπὸν ἀπὸ ὁποιαδήποτε γραμμὴ θέλετε καὶ προχωρήσετε ἀπὸ τὸ τετράγωνο αὐτὸ σὲ ὁποιοδήποτε γειτονικὸ πάντοτε, τετράγωνο ὁριζοντίως, καθέτως ἢ διαγωνίως, προσπαθώντας νὰ διαβάσετε τὴν μεγαλύτερη λέξι ποὺ μπορεῖτε νὰ βρῆτε.

Σημειώσετε τώρα τὴ λέξι, ποὺ βρήκατε καὶ σβήσετε στὰ τετράγωνα τὰ γράμματα ποὺ μεταχειρισθήκατε. Ψάξετε τώρα γιὰ μιὰν ἄλλη λέξι καὶ συνεχίσετε ἕως ὅτου δὲν μπορεῖται νὰ βρῆτε ἄλλες.

Ε	Ο	Ο	Κ	Ι	Τ
Χ	Ν	Ο	Σ	Η	Ο
Ο	Π	Η	Δ	Ι	Ω
Α	Τ	Ε	Ε	Μ	Ν
Ρ	Π	Ι	Υ	Σ	Σ
Ε	Τ	Σ	Τ	Α	Ι

ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

Γιὰ κάθε λέξι τῶν δύο γραμμάτων μετρήσετε 1 βαθμό.
Γιὰ κάθε λέξι τῶν 3 γραμμάτων μετρήσετε 3 βαθμούς.
Γιὰ κάθε λέξι τῶν 4 γραμμάτων μετρήσετε 5 βαθμούς.
Γιὰ κάθε λέξι τῶν 5 γραμμάτων μετρήσετε 7 βαθμούς.
Γιὰ κάθε λέξι τῶν 6 γραμμάτων μετρήσετε 9 βαθμούς.
Γιὰ κάθε λέξι τῶν 7 γραμμάτων μετρήσετε 11 βαθμούς.
Γιὰ κάθε λέξι τῶν 8 γραμμάτων μετρήσετε 13 βαθμούς.
Γιὰ κάθε λέξι τῶν 9 γραμμάτων μετρήσετε 15 βαθμούς.

Καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, προσθέτοντας δύο πάντοτε βαθμοὺς γιὰ κάθε πρόσθετο γράμμα.

Προσθέσετε τώρα τὸ σύνολο τῶν βαθμῶν ποὺ μπορέσατε νὰ πετύχετε.

Βαθμοὶ ἀπὸ 1-29 βαθμολογοῦνται μὲ «ΜΕΤΡΙΑ».
Βαθμοὶ ἀπὸ 30-35 βαθμολογοῦνται μὲ «ΑΡΚΕΤΑ ΚΑΛΑ».
Βαθμοὶ ἀπὸ 36-40 βαθμολογοῦνται μὲ «ΚΑΛΑ».
Βαθμοὶ ἀπὸ 41-45 βαθμολογοῦνται μὲ «ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ».
Βαθμοὶ ἀπὸ 46 καὶ ἄνω βαθμολογοῦνται μὲ «ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ».

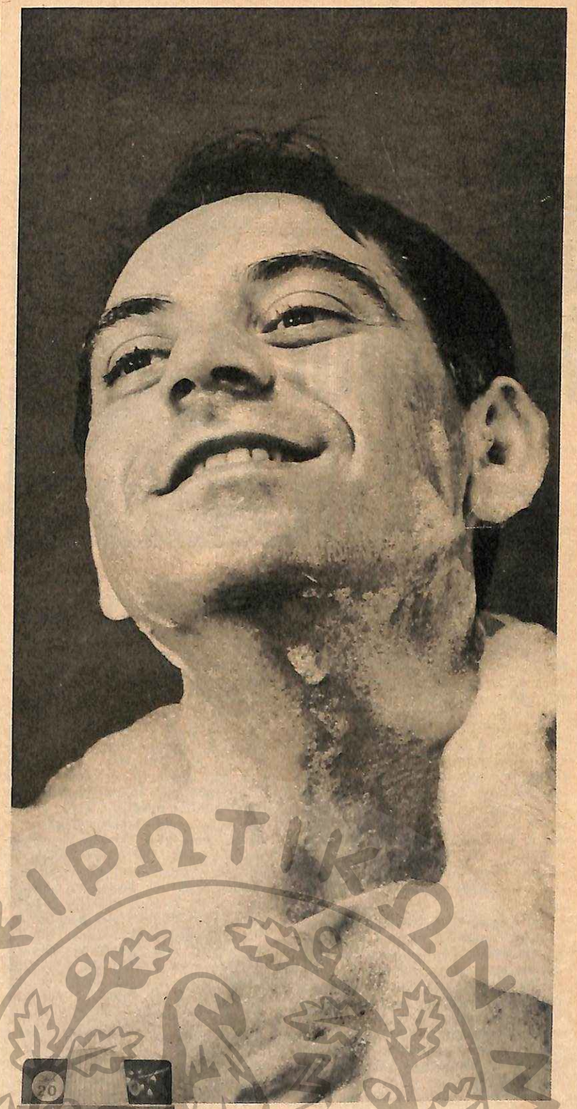

Αφρόλουτρον

FAMAR

Γιὰ τοὺς ἄνδρες.
Χρῶμα πράσινο. Ζωογόνο ἄρωμα πεύκου.
● Ἰδεώδης περιποίησις τοῦ δέρματος.
● Τόνωσις τῶν νεύρων.
● Εὐεξία.

Bubble bath

Μ2/93

Γενικοὶ Ἀντιπρόσωποι Π. Α. ΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.

Ο «ΤΥΧΕΡΟΣ» ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΗΣ ΜΑΦΙΑΣ

Τέλη Ἰανουαρίου τοῦ 1907... Σὲ μιὰ προκυμαία τοῦ κάτω λιμανιοῦ τῆς Νεαπόλεως, μιὰ οἰκογένεια φτωχῶν προσφύγων περιμένει νὰ ἀποβιβασθῆ ἀπὸ ἕνα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ἀπίθανα φορτηγά, ποὺ ἀναρωτιέται κανεὶς πάντα χάρις σὲ ποιὸ θαῦμα κατορθώνουν νὰ ἐπιπλέουν.

Πρὶν ἀπὸ ὀκτὼ μέρες, ὁ Ἀντώνιο Λουκάνια, ἡ γυναῖκα του Ροζαλία καὶ τὰ τρία παιδιά τους (δυὸ γιοί, ὁ Μπαρτολομέο κι ὁ Σαλβατόρε, καὶ μιὰ κόρη, ἡ Ροζίτα) μπόρεσαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν Σικελία, χώρα χωρὶς μέλλον, ὅπου ἀκόμη κ' ἕνας καλὸς ξυλουργός, ὅπως ὁ Ἀντώνιο Λουκάνια, δὲν εἶχε καμμιὰ ἐλπίδα νὰ ἰδῆ εἶναι διορκῶς καταδικασμένος νὰ ζῆ στὴν πιὸ φρικτὴ ἀθλιότητα.

Αὐτὸ ὅμως δὲν ἔφθανε γιὰ νὰ μπορέση ὁ Ἀντώνιο Λουκάνια νὰ ἐπιτύχη τὴν ὅδεια νὰ ἐγκαταλείψη μαζὶ μὲ τὴν οἰκογένειά του τὴν Σικελία Ἔπρεπε νὰ πληνώση. Ὄχι μόνο τὰ ἔξοδα τῶν διαβατηρίων, ἀλλὰ ἰδίως ἕνα εἶδος «φόρου ἀναχωρήσεως» σ' αὐτὴ τὴν περίφημη Μαφία, τὸν ἰσχυρὸ λησταρχικὸ ὀργανισμό, ποὺ ἡ θέλησή του ἀπλώνεται σ' ὁλόκληρη τὴν Σικελία.

Τελικά, ὁ Ἀντώνιο ὑπέγραψε ἕνα χαρτί, σύμφωνα μὲ τὸ ὁποῖο ἔδινε σὲ μιὰ «φιλανθρωπικὴ ὀργάνωση» ὅ,τι εἶχε ἢ ὅ,τι θὰ μποροῦσε νὰ ἀποκτήση ἀπὸ κληρονομιὰ στὴν σικελικὴ γῆ.

Καὶ ἔτσι ἡ οἰκογένεια τῶν Λουκάνια μπόρεσε νὰ ἀναχωρήση ἀπὸ τὸ Παλέρμο γιὰ τὴν Νεάπολη. Ἀπὸ ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ πάη στὴν Νέα Ὑόρκη, ὅπου ὁ Ἀντώνιο ἤξερε ὅτι θὰ ἔπρεπε, ἐπίσης, νὰ πληρώση πρῶτα στὴν Μαφία, γιὰ νὰ βρῆ κατοικία στὴν Μαφία, γιὰ νὰ βρῆ δουλειά.

κ' ἔπειτα νὰ ἐπιτύχη μιὰ δουλειά.

Ἡ Μαφία!.. Ἦταν μιὰ λέξη ποὺ δὲν τολμοῦσαν νὰ τὴν προφέρουν οὔτε μὲ σιγανὴ φωνή, στὰ 1907. Καὶ οἱ φτωχοὶ ἄνθρωποι, ὅπως οἱ Λουκάνια, λιγώτερο ἀκόμη ἀπὸ τοὺς ἄλλους – τόσο ἦταν τρομοκρατημένοι...

Λίγες ἡμέρες πρὶν ἐγκαταλείψουν τὴν Σικελία, εἶχαν πέσει πυροβολισμοὶ στὸ Παλέρμο, σ' αὐτὴ ἀκριβῶς τὴν Πιάτσα Μαρίνο, ὅπου κάθε σπίτι φαίνεται νὰ εἶναι ἡ εἰκόνα τῆς ἠρεμίας καὶ τῆς ἡσυχίας. Ἕνας ἄνθρωπος εἶχε σωριασθῆ κάτω. Ἕνας μεγαλόσωμος ἄνθρωπος, ποὺ θὰ ζύγιζε πάνω ἀπὸ 100 κιλά, μὲ ἡλιοκαμένο πρόσωπο καὶ μὲ καπέλλο «Ντέρμπυ», ποὺ ἦταν τότε πολὺ τῆς μόδας στὶς πόλεις.

Ἀμέσως, μόλις ἀκούσθηκαν οἱ πυροβολισμοί, τὰ παράθυρα εἶχαν κλείσει κι ὅλοι οἱ «ἐνδεχόμενοι» μάρτυρες εἶχαν ἐξαφανισθῆ. Ὅταν ἔφθασαν οἱ κοσμπιτινιέροι, ἄλλοι ὑπῆρχε πιὰ στὴ μέση τῆς πλατείας παρὰ τὸ πτῶμα τοῦ δολοφονημένου. Τὸν ἀναγνώρισαν ἀμέσως. Ἦταν ὁ Τζὸ Πετροζίνο, ἕνας Σικελὸς ἐγκατεστημένος στὴν Νέα Ὑόρκη ἐπὶ δεκαπέντε χρόνια. Ἦταν ἐκεῖ ἀξιωματικὸς τῆς ἀστυνομίας, εἰδικὰ ἐπιφορτισμένος μὲ τὴν ὀργάνωση μιᾶς ἀστυναμικῆς ὁμάδος ἐναντίον τῆς Μαφίας. Εἶχε ἤδη στείλει καμμιὰ δωδεκαριὰ σκαπετὰς τῆς μυστικῆς ὀργανώσεως στὴν ἠλεκτρικὴ καρέκλα. Ἂν πῆγε νὰ περάση μερικὲς ἑβδομάδες στὴν Σικελία –στὴν γενέτειρά του–, τὸ εἶχε κάνει μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ συγκεντρώση ἀρκετὲς πληροφορίες, γιὰ νὰ στείλη κι ἄλλους στὴν ἠλεκτρικὴ καρέκλα...

Ἀκόμη καὶ γιὰ ἕναν σκληροτράχηλο ἄνθρωπο σὰν τὸν Πετροζίνο, αὐτὸ ποὺ ἔκανε ἦταν ὑπερβολικὰ ἐπικίνδυνο.

Τοῦ ἔδωσαν νὰ τὸ καταλάβη, ἀλλὰ ἐκεῖνος δὲν ἄκουσε.

Αὐτὴ ἡ ὑπόθεση Πετροζίνο εἶχε ἐπηρεάσει βαθιὰ τοὺς Λουκάνια.

Φυσικά, οἱ δυὸ γιοὶ τοῦ Ἀντώνιο καὶ τῆς Ροζαλίας ἤξεραν ἐπίσης τί ἀκριβῶς συνέβαινε. Ὁ πρωτότοκος, ὁ Μπαρτολομέο, ἦταν δεκαοκτὼ ἐτῶν. Ὁ νεαρὸς ἀδελφός του, ὁ Σαλβατόρε, ἦταν δέκα χρόνων. Καὶ οἱ δυὸ ἤξεραν ὅτι, φθάνοντας στὴν Νέα Ὑόρκη, θὰ ἔπρεπε κ' ἐκεῖνοι ἐπίσης νὰ ζητήσουν ἐργασία. Θὰ τὴν πετύχαιναν, ὅπως κι ὁ πατέρας τους, μόνον ἂν δέχονταν νὰ πληρώσουν τὴν συνεισφορὰ τους στὴν μυστικὴ ὀργάνωση.

Ὁ «Λύκος»...

Ἐπικεφαλῆς τῆς Μαφίας σ' ὅλη τὴν ἤκουστη τῆς «ἐλεύθερης» Ἀμερικῆς ἦταν ὁ Ἰγκάντσιο Σαλέττα. Ἦταν ἕνας ψηλὸς κι ἀδύνατος τύπος, μὲ κοκκαλίσρικο πρόσωπο καὶ τρομερὰ σκληρὰ μάτια. Σπὸ παράξενο, ἀλμοβόρο ἐλέμμα του ὤφειλε τὸ παρατσούκλι του Λοῦπο, ποὺ σημαίνει λύκος στὴν σικελικὴ γλῶσσα.

Ὁ Ἰγκνάτσιο εἶχε ἀποβιβασθῆ στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες στὰ 1899, ἀφοῦ εἶχε δολοφονήσει κάποιον κοντὰ στὸ Παλέρμο, στὴν γενέτειρά του. Ἦταν εἰκοσιπέντε χρόνων ἐκείνη τὴν ἐποχή. Ἀνῆκε ἤδη στὴν Μαφία. Αὐτὴ ἡ λησταρικὴ ὀργάνωση τὸν εἶχε βοηθήσει νὰ διαφύγη ἀπὸ τὴν ἀστυνομία καὶ νὰ πάη στὴν Ἀμερική. Ἔπειτα, ὄχι μόνον τὸν βοήθησαν νὰ ἐγκατασταθῆ ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ νὰ δημιουργήση μιὰ τοπικὴ διακλάδωση –τὴν Σικελικὴ Ἕνωση–, τῆς ὁποίας ἔγινε γρήγορα ἀρχηγός.

Στὰ 1907, ὅταν ἔφθασαν στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες ὁ Ἀντώνιο Λουκάνια, ἡ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά τους, ὁ Ἰγκνάτσιο εἶχε ἤδη ἐγκαταστήσει τὸ στρατηγεῖο του στὴν ἀναπολικὴ πλευρὰ τοῦ Χάρλεμ. Αὐτὸ τὸ τμῆμα θεωρεῖται καὶ σήμερα ἀκέμη ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ «Γραφείου Ναρκωτικῶν», τὴν περίφημη ὁμάδα διώξεως τῶν ἐμπόρων ναρκωτικῶν, ὡς τὸ στρατηγεῖο τῆς ἀγοραῖας ναρκωτικῶν στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες.

«Κόκκινος Σταῦλος»

Ὁ Ἰγκνάτσιο εἶχε γιὰ δεξί του χέρι τὸν γαμπρό του –Σικιλὲ ἐπίσης–, τὸν Γκιουζέππε Μορέλλο. Τὸ ἐπίσημο ἐπάγγελμα αὐτοῦ τοῦ τελευταίου ἦταν ἐστιάτωρ. Εἶχε ἕνα εἶδος πανδοχεῖου στὴν 125η ὁδό, στὸ μέρος ὅπου ἦταν ἄλλοτε ἕνας σταῦλος. Γι' αὐτὸ καὶ ὠνομαζόταν ὁ «Κόκκινος Σταῦλος». Αὐτὸ ἦταν ἕνα ἀληθινὸ ἄντρο γκάγκστερς καὶ ληστῶν, ὅπου ἀκέμη κι οἱ πιὸ ἐαρραλέοι ἀστυνομικοὶ τῆς Νέας Ὑόρκης δὲν τολμοῦσαν καθόλου νὰ πάνε ἐκείνη τὴν ἐποχή.

Ὁ Ἰγκνάτσιο ἠσχολεῖτο προσωπικὰ μὲ τὸ ἐμπόριο τῶν ναρκωτικῶν. Εἶχε ἀφήσει τὸ τμῆμα τῶν «μεταναστῶν» στὸν ὑπασπιστή του. Μὲ τὸν Μορέλλο εἶχαν, λοιπόν, νὰ κάνουν οἱ Λουκάνια, ἀμέσως μόλις ἔκαναν τὰ πρῶτα τους βήματα στὸ λιθόστρωτο τῆς Νέας Ὑόρκης.

Χάρις στὴν Μαφία, ὁ Ἀντώνιο Λουκάνια βρῆκε γρήγορα μιὰ τακτικὴ ἐργασία γιὰ τὸν ἑαυτό του καὶ τὸν πρωτότοκο γιό του, τὸν Μπαρτολομέο. Ἔπρεπε, ὅμως, νὰ πληρώνουν σημαντικοὺς φόρους ἀπὸ τοὺς μισθούς τους στὴν μυστικὴ ὀργάνωση. Σὲ τέτοιο σημεῖο, ὥστε ὁ Ἀντώνιο καὶ ἡ γυναίκα του ἀναγκάσθηκαν νὰ ἀποφασίσουν νὰ μὴ ξαναστείλουν τὸν Σαλβατόρε στὸ σχολεῖο, ἀλλὰ νὰ τὸν βάλουν νὰ μάθη μιὰ τέχνη.

Φυσικά, ἡ Μαφία ἦταν ἐκείνη ποὺ ἀνέλαβε νὰ βρῆ ἕναν ἐργοδότη στὸν νέο. Ἐκεῖνη τὸν τοποθέτησε σὰν «παιδὶ γιὰ θελήματα» σ' ἕνα ἐργοστάσιο πιλοποιΐας.

Ἦταν ὅμως ἤδη πολὺ ἀργά! Ὁ Σαλβατόρε εἶχε γευθῆ τὶς χαρὲς τῆς ἐλευθερίας. Εἶχε ἤδη διαβλέψει ὅλες τὶς ἀπολαύσεις της... Σὰν παιδὶ γιὰ τὰ θελήματα, κέρδιζε 7 δολλάρια τὴν ἑβδομάδα.

Ἕνα βράδυ, ἕνα Σάββατο βράδυ, ὁ Σαλβατόρε ἄρχησε μάλλον νὰ γυρίση στὸ σπίτι του. Τοῦ ἄρεσε νὰ παρακολουθῆ μιὰ παρέα νέων τῆς ἡλικίας του πού, σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ δρόμου, λίγα μέτρα πιὸ πέρα ἀπὸ ἕνα ἀστυνομικὸ τμῆμα, ἔπαιζε ζάρια.

Τὰ χρήματα –πολλὰ χρήματα– κυκλοφοροῦσαν ἀπὸ χέρι σὲ χέρι, κάτω ἀπὸ τὰ μάτια του. Στὸ βάθος τῆς τσέπης του τὰ ἐπτά του δολλάρια ποὺ ἔκαιγαν τὸ χέρι. Καί, φυσικά, τὰ ἔπαιξε. Ἡ τύχη τὸν βοήθησε καί, ὅταν γύρισε στὸ πατρικὸ σπίτι, τὰ ἑπτὰ του δολλάρια εἶχαν γίνει... 244.

Τὸ ἐρχοστάσιο πιλοποιΐας εἶχε χάσει ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἕναν ἀπὸ τοὺς μέλλοντες τεχνῖτες του.

Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ὁ Σαλβατόρε εἰσεχώρησε σ' ἕναν κόσμο ποὺ ὡς τότε μόνον εἶχε μαντέψει τὴν ὕπαρξή του. Ἕναν κόσμο ὅπου τὰ ἀγόρια τῆς ἡλικίας του ἀρχίζουν γρήγορα νὰ παρατηροῦν καὶ νὰ σέβονται τοὺς νόμους τῶν μεγάλων. Ἐνὸς ὡρισμένου εἴδους μεγάλων...

Ἦταν σωστὴ ζούγκλα! Ὁ Σαλβατόρε δὲν μποροῦσε καθόλου νὰ βασίζεται στοὺς μοῦς του. Ἦταν κοντὸς καὶ καχεκτικός. Ἀλλὰ ἔμαθε γρήγορα τὴν τέχνη καὶ τὸν τρόπο νὰ ἀναποδογυρίζη τὸ καρροτσάκι ἑνὸς ἐμπόρου καὶ νὰ ἐπωφελῆται ἀπὸ τὴν σαστισμάρα του, γιὰ νὰ τοῦ κλέψη ὅσα περισσότερα ἐμπορεύματα ἢ τρόφιμα μποροῦσε. Ἔμαθε γρήγορα νὰ κάνη θελήματα σὲ ὡρισμένες «δεσποινίδες», ποὺ δὲν μποροῦν νὰ βγοῦν «φανερά»...

Ὁ «τυχερὸς»

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ κινοῦσε τρομερὰ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Σαλβατόρε ἦταν τὸ παιχνίδι. Παρ' ὅλη τὴν τύχη του –αὐτὴ τὴν τύχη ποὺ γνήγορα, σὲ μιὰ ὅλλη εὐκαιρία, ἔγινε αἰτία νὰ τοῦ δοθῆ τὸ παρατσούκλι «Λάκυ» (τυχερός)– δὲν κέρδιζε πάντα. Ἡ Μαφία –ποὺ βρισκόταν παντοῦ– εἶχε ἤδη ἐγκαινιάσει τὸ περίφημο «ἔξη γιὰ πέντε». Δηλαδή, ὅποιος δανειζόταν τὴν ἀξία τῶν πέντε δολλαρίων σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς ἐπίσημους τοκογλύφους τῆς ὀργανώσεως, ὠφειλε νὰ ἐπιστρέψη ἕξη δολλάρια τὴν ἑπομένη ἑβδομάδα.

Γιὰ τοὺς κακοπληρωτάς, γιὰ κείνους ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ τὰ ἐπιστρέψουν ὡς τὴν τελευταία προθεσμία, δὲν ὑπῆρχε παρὰ μιὰ μεταχείριση: Τὸ «σλάμμινγκ». Χειοδύναμοι ἄνδρες τῆς Σικελικῆς Ἑνώσεως ἀναλάμβαναν τὸ θῦμα καὶ τὸ χτυποῦσαν δυνατὰ μ' ἕνα χαλύδδινο σωλῆνα, τυλιγμένον σὲ χαρτὶ ἐφημερίδος. Πολλὲς φορὲς τὸ χτυποῦσαν μέχρι θανάτου καὶ πάντα μέχρι λιποθυμίας. Ἦταν μιὰ «καβαρὴ» δουλειά: Ἡ μέθοδος αὐτὴ δὲν ἀφήνει φανεροὺς μώλωπες. Προκαλεῖ μόνον ἐσωτερικὰ τραύματα...

Ὁ Σαλβατόρε εἶχε κάνει χρέη. Ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸν κάνουν νὰ τὰ ἐξοφλήση, οἱ «τοαπεζῖτες» τῆς Μαφίας δὲν κατέφυγαν μαζί του στὴν γνωστὴ μέθοδο τοῦ «σλάμμινγκ». Ἕνας ἀπὸ τοὺς δικούς τους, ποὺ εἶχε κι ἄλλες ἀσχολίες ἐκτὸς ἀπὸ τὴν τοκογλυφία, κάλεσε τὸν νέο:

—Ἔχω μιὰ δουλειὰ γιὰ σένα, μικρέ μου.

—Τί εἴδους δουλειά;

—Ἐπιχειρήσεις! Δέκα ὡς εἴκοσι δολλόρια τὴν ἡμέρα!.. Αὐτὰ θὰ σοῦ ἐπέτρεπαν νὰ ἐλευθερωθῆς ἀπὸ ὡρισμένες...σκοτοῦρες!

Ὁ Σαλβατόρε κοίταξε τὸν Τσέρρυ Νόζ, τὸν ἄνθρωπο ποὺ τοῦ ἔκανε αὐτὴ τὴν πρόταση. Δέκα ὡς εἴκοσι δολλάρια τὴν ἡμέρα!.. Ὁ μέλλων Λάκυ Λουτσιάνο δὲν ἔκανε περισσότερες ἐρωτήσεις. Δὲν χρειαζόταν, ἄλλωστε! Ἤξερε ὅτι ὁ Νὸζ ἠσχολεῖτο καὶ μὲ τὰ ναρκωτικά. Κ' ἐκεῖνο ποὺ περίμενε ἀπ' αὐτὸν ἦταν νὰ πηγαίνη νὰ παραδίδη μικρὰ πακετάκκια μὲ κοκαΐνη ἢ μὲ ἡρωΐνη στὴν πελατεία του...

274 πτώματα

Αὐτὴ ἡ δουλειὰ πῆγε καλὰ ἐπὶ ἀρκετοὺς μῆνες, ὡς τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ Σαλβατόρε πιάσθηκε στὰ πράσα. Ὁ «καινοῦργιος πελάτης», στὸν ὁποῖο παρέδωσε ἕνα μικρὸ πακετάκι, ἀντὶ νὰ βγάλη ἀπὸ τὴν τσέπη του τὰ χρήματα ποὺ περίμενε, ἔβγαλε μιὰ ταυτότητα ἐπιθεωρητοῦ τοῦ Γραφείου Διώξεως Ναρκωτικῶν!

Ὁ Σαλβατόρε βγῆκε ἀπὸ τὴν φυλακὴ ἔπειτα ἀπὸ δυὸ χρόνια. Πολλὰ πράγματα –πράγματα πολὺ σημαντικὰ– εἶχαν συμβῆ κατὰ τὴν διάρκεια τῆς... «ἀπουσίας» του. Ὁ Ἰγκνάτσιο Σαγιέττα εἶχε κι αὐτὸς συλληφθῆ. Μὴ θέλοντας νὰ ἀρκεσθῆ πιὰ στὴν φορολογία τῶν μεταναστῶν, στὶς κρυφὲς λοταρίες καὶ στὸ ἐμπόριο τῶν ναρκωτικῶν, ὁ «Λύκος» σκέφθηκε νὰ... κόβη νομίσματα. Αὐτὸ δὲν μπόρεσε νὰ τὸ ἀνεχθῆ τὸ Ἀμερικανικὸ Θησαυροφυλάκιο, καὶ τὸν ἔστειλε σὲ Ἰσόβια δεσμά.

Ἀμέσως γεννήθηκε τὸ ζήτημα τῆς διαδοχῆς τοῦ Ἰγκνάτσιο ὡς ἐπικεφαλῆς τῆς Μαφίας. Ἀνάμεσα στοὺς πιὸ σοβαροὺς ἦταν ὁ Οὐμπέρτο Βαλέντι καὶ ὁ Γκιουζέππε Μασσέρια. Καὶ οἱ δυὸ ἦταν σημαντικοὶ λαθρεμποροι ποτῶν. Ὁ Σαλβατόρε, ποὺ εἶχε φιλοδοξίες, ζύγιζε τὶς πιθανότητες τῶν δυὸ ἀνδρῶν. Ἀλλὰ εἶχε τὴν σοφία νὰ μὴν πάρη ἐπισήμως τὸ μέρος κανενὸς ἀπὸ τοὺς δυό.

Ἐπὶ τοῖα σχεδὸν χρόνια γίνονταν μάχες μεταξὺ τῶν δυὸ στρατοπέδων: Τοῦ στρατοπέδου τοῦ Βαλέντι καὶ τοῦ στρατοπέδου τοῦ Μασσέρια.

Τέλος, μερικοὶ ἔνοπλοι ἐπιχείρησαν νὰ σκοτώσουν τὸν ἴδιο τὸν Μασσέρια. Κατώρθωσαν, πράγματι, νὰ τὸν στουμώξουν σ' ἕνα πιλοποιεῖο, κι ὁ Γκιουζέππε γλύτωσε ἀπὸ τὶς σφαῖρες μόνο χάρις στὴν εὐλυγισία του. Τώρα ἦταν ἡ σειρὰ τῶν ἀνθρώπων τοῦ Μασσέρια νὰ «στρυμώξουν» τὸν Βαλέντι. Αὐτὸς ἦταν λιγώτερο εὐκίνητος ἀπὸ τὸν ἀντίπαλό του, καὶ ἔπεσε νεκρὸς μὲ δώδεκα σφαῖρες στὸ σῶμα.

Ὁ Μασσέρια κέρδισε ἔτσι τὸν τίτλο τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Μαφίας. Ἡ «ἐκλογικὴ ἐκστρατεία» του, ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς φυλακίσεως τοῦ Ἰγκνάτσιο, ἀριθμοῦσε 274 πτώματα.

Χάρις στὴν σοφία ποὺ εἶχε νὰ μείνη στὸ περιθώριο, ὁ Σαλβατόρε κατώρθωσε νὰ μείνη ζωντανός...

Ὁ ἀρχηγὸς

Ὁ Γκιουζέππε Μασσέρια, ὁ καινούργιος ἀρχηγὸς τῆς Σικελικῆς Ἑνώσεως –τῆς Μαφίας– ἔγινε γιὰ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους τοῦ ὑποκόσμου ὁ Τζὸ – τὸ ἀφεντικό. Αὐτός, ὁ κοντός, ἀδύνατος καὶ εὐκίνητος ἄνθρωπος, δὲν ἦταν κανένας ἅγιος.

Βρισκόταν στὴν Νέα Ὑόρκη ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τοῦ αἰῶνος. Εἶχε δραστηριοποιήσει τὰ σκαλοπάτια τοῦ ὑποκόσμου. Δὲν ἀπέκτησε δική του συμμορία παρὰ μόνον ἀφοῦ ἔγινε φημισμένος φονιάς.

Βασίλεψε ἐπὶ ἐννέα χρόνια, χάρις στὴν γνώση «τοῦ ἐπαγγέλματος καὶ τοῦ κόσμου του», ὅπως ἔλεγε, καὶ ἐπίσης χάρις στὰ ὀργανωτικά του προσόντα. Διάλεγε τοὺς ὑπαρχηγούς του μὲ φρόνηση. Δὲν ἤθελε γέρους, γκρίζομάλληδες γκάγκστερς, ἀλλὰ νέους, γεμάτους κέφι καὶ φιλοδοξία. Ἔτσι, ἐμπιστεύθηκε τὸ τμῆμα τοῦ Μπρεῦκλιν στὸν Φράνκυ Γαίηλ, γιὰ τὸν ὁποῖο λένε ὅτι «τὸ περίστροφό του δὲν κρύωσε ποτέ, ἐπὶ δέκα χρόνια». Γιὰ τὸν τομέα τοῦ Μανχάτταν, τέλος, διάλεξε ἕναν καλὸ νέο, μὲ γλυκὰ μάτια καὶ σκληρὸ πηγούνι: Τὸν Τσάρλυ Λουκάνια.

Ὁ Τσάρλυ ἦταν ὁ Σαλβατόρε! Δὲν εἶχε γίνει ἀκόμη Λάκυ Λουτσιάνο, ἀλλὰ ὁ ἴδιος εἶχε θελήσει νὰ ἀλλάξη τὸ μικρό του ὄνομα. Γιὰ νὰ φαίνεται πιὸ Ἀμερικανός.

Αὐτὰ τὰ ἑνιέα χρόνια, ποὺ ὁ μέλλων «ἑκατομμυριοῦχος τῆς Μαφίας» τὰ πέρασε στὸ πλευρὸ τοῦ Τζό, τοῦ ἀφεντικοῦ, συμπλήρωσαν τὴν «ἐκπαίδευσή» του. Στὴν σκιὰ τοῦ ἀοχηγοῦ του, κέδισε τὴν δημοτικότητα.

Ἔγινε ἰδίως ὁ «Λάκυ Λουτσιάνο», γιὰ νὰ καταλήξη στὸ τέλος νὰ ὀργανώση τὴν ἑνέδα στὴν ὁποία ὁ Μασσέρια βρῆκε τὸν θάνατο. Ἔπειτα ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἑνέδρα, ἔγινε αὐτὸς ὁ ἀοχηγὸς τῆς «Σικελικῆς Ἑνώσεως».

Ἡ ὑπόθεση συνέβη τὸν Ἀπρίλιο τοῦ 1931, σ' ἕνα Ἰταλικὸ ἐστιατόριο, τὸ «Ἐστιατόριο τοῦ Σκαρπάτο». Ἦταν ἕνα ἐστιατόριο πραγματικὰ θαυμάσιο, μὲ ἐντελῶς Ἰταλικὴ ἀτμόσφαιρα.

Ναί, ἔτρωγε κανεὶς ἐκεῖ τόσο ὡραία μακαρόνια, ὅσο καὶ στὴν Ἰταλία, μὲ περίφημες σάλτσες...

Ὁ Λάκυ Λουτσιάνο εἶχε ἀρκετὴ εὐγλωττία. Εἶχε μιλήσει τόσο καλὰ γιὰ ὅλα αὐτὰ τὰ ὡραῖα φαγητὰ στὸν Τζὸ –τὸν ἀοχηγὸ τῆς ὁμερικανικῆς Μαφίας–, ὥστε ἐκεῖνος εἶχε καταλήξει νὰ τοῦ πῆ:

—Πολὺ καλά, Τσάρλυ, πολὺ καλά!.. Ἄς πᾶμε νὰ φᾶμε στοῦ Σκαρπάτο.

Καί, πραγματικά, ὅλα ἦταν θαυμάσια. Οἱ ἀστακοὶ καλοψημένοι, τὰ μακαρόνια βρασμένα ὅσο ἔπρεπε...

Ὁ Τζὸ ἦταν σπιτέγατος. Δὲν τοῦ ἄρεσε καθόλου νὰ βγαίνη ἀπὸ τὸ πολυτελὲς διαμέρισμα τῶν δεκατεσσάρων δωματίων, ποὺ εἶχε κοντὰ στὸ Σέντραλ Πάρκ, στὴν καρδιὰ τῆς Ν. Ὑόρκης. Εἶχε τὶς συνήθειές του καὶ ἀπέφευγε τὴν δημοσιότητα.

Γιὰ νὰ ἀπασχολῆ τὴν ἀστυνομία, τοὺς δημοσιογράφους, τὸ μεγάλο κοινό, εἶχε τοὺς ὑπαρχηγούς του. Τὸν Ἄντονυ Καρφάνο, ποὺ εἶχε πάρει στὸ ἀναμεταξὺ τὴν θέση τοῦ Φράνκυ Γαίηλ, ὁ ὁποῖος εἶχε βρεθῆ σκοτωμένος, καὶ τὸν Τσάρλυ, τὸν Τσάρλυ του!.. Τὸν ἀγαπημένο του. Τὸν διάδοχό του, ἴσως, μιὰ μέρα.. Αὐτόν, τὸν Τσάρλυ Λουτσιάνο, ὁ ὁποῖος εἶχε ἐγκαταλείψει ὁριστικὰ πιὰ τὸ πραγματικό του ὄνομα, τοῦ Σαλβατόρε Λουκάνια, καὶ ποὺ ὅλοι οἱ γκάγκστερς τῆς Ἀμερικῆς τὸν εἶχαν ὀνομάσει Λάκυ.

Κατὰ τὰ ¾ νεκρός...

Τὸ παρατσούκλι του τοῦ τυχεροῦ, τὸ χρωστοῦσε σὲ δυὸ ἱστορίες. Πρῶτα ἀπ' ὅλα στὴν ἱστορία τῆς Ἐθέλια. Ἡ Ἐθέλια ἦταν μανικιουρίστα, καὶ περιποιόταν δυὸ φορὲς τὴν ἑβδομάδα τὰ νύχια τοῦ Τσάρλυ. Μιὰ μέρα αὐτὸς ἔδγαλε τὸ συμπέρασμα πὼς ἡ μικρούλα δὲν ἦταν κακὴ κι ὅτι θὰ μποροῦσε ἀσφαλῶς νὰ τὴν «βοηθήση», γιὰ νὰ πετύχη πολὺ καλύτερα, παρὰ μὲ τὴν λίμα τῶν νυχιῶν... Δυστυχῶς, ὁ πατέρας κι ὁ μεγάλος ἀδελφὸς τῆς Ἐθέλια ἦταν ἀστυνομικοί. Ὅταν πληροφορήθηκαν αὐτὴ τὴν ἱστορία, ἔστειλαν στὸν Τσάρλυ Λουτσιάνο μιὰ ψεύτικη ἀστυνομικὴ κλήση. Ἀφοῦ τὸν παρέσυραν σὲ πραγματικὴ παγίδα, τὸν ἄφησαν τρυπημένο ἀπὸ δεκατέσσερις μαχαιριές, σ' ἕνα ἄδειο οἰκόπεδο... Ὁ πρῶτος ὑπαρχηγὸς τοῦ Τζὸ εἶχε μιὰ πιθανότητα στὶς χίλιες νὰ ἐπιζήση. Καὶ ἐπέζησε...

Καὶ ἔπειτα ἦταν ἡ ἱστορία τοῦ Σταίητεν Ἄϊλαντ. Ὁ Μάκυ Ρούς – ἕνας ἀλήτης ἀπὸ τὸ Ντητρόϊτ– εἶχε φάσει στὴν Νέα Ὑόρκη, μὲ μιὰ ὁμάδα σκληροτράχηλων νέων, καὶ μὲ τὴν πρόθεση νὰ ρωτήση, σύμφωνα μὲ τοὺς κανόνες, τὸν Τσάρλυ Λουτσιάνο νὰ τοῦ πῆ τὸ μέρος, ὅπου ἐναποθήκευε τὰ ναρκωτικά του.

Κατώρθωσαν νὰ τὸν πιάσουν καὶ τὸν ὡδήγησαν στὸ Σταίητεν Ἄϊλαντ, στὴν ἄλλη ἀκρη τοῦ λιμανιοῦ τῆς Νέας Ὑόρκης. Ὅταν ἔφθασαν σ' ἕνα μέρος ἐντελῶς κατάλληλο, ἔγδυσαν τὸ θῦμα τους, Ἀφοῦ τὸν ἔδειραν μὲ τὸ «σλάμ» (χαλύδδινο σωλῆνα τυλιγμένον σὲ ἐφημερίδες), τοῦ ἔδαλαν ἀναμμένα τσιγάρα στὶς ματοῦσες τῶν ποδιῶν του καὶ σχεδὸν παντοῦ ἄλλοῦ.

Ὁ Τσάρλυ δὲν μίλησε. Βλέποντας ὅτι δὲν θὰ ἐπιτύχαναν τίποτε ἀπὸ αὐτόν, ὁ Ρούς καὶ οἱ σύντροφοί του τὸν ἐγκατέλειψαν, γυμνὸ, κρεμασμένο ἀπὸ τὰ πόδια καὶ κατὰ τὰ τρία τέταρτα νεκρό. Ἀλλὰ κατὰ τὰ τρία τέταρτα μενάχα... Ὁ Τσάρλυ τὴν γλύτωσε πάλι. Ἡ μόνη συνέπεια αὐτῆς τῆς ἱστορίας ἦταν ὅτι τὸ ἀριστερό του μάτι ἔμεινε ἀπὸ τότε μισόκλειστο καὶ ὅτι τὸ σῶμα του σημαδεύτηκε μὲ σιλλὲς γιὰ πάντα.

Λίγες ἑβδομάδες ἀργότερα, ὁ Ροὺς καὶ οἱ σύντροφοί του ὑπέστησαν πρῶτοι τὸ «στιμεντένιο παλτό». Ὁ Τσάρλυ ἐπινόησε εἰδικὰ γι' αὐτοὺς τὴν τελεύταία φιλική αὐτὴ μέθοδο. Εἶναι πολὺ ἁπλή: Παίρνει κανεὶς ἕναν ἄνθρωπο, τὸν δένει χειροπόδαρα καὶ τὸν βάζει μέσα σ' ἕναν κάδο, στὸν ὁποῖο ἔχει ἀπὸ πρὶν ἑτοιμάσει

Ο ΛΟΥΤΣΙΑΝΟ ΒΡΗΚΕ ΤΟ ΙΔΙΟ ΤΕΛΟΣ ΠΟΥ ΕΤΟΙΜΑΣΕ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ

ἕνα καλὸ μπάνιο ἀπὸ τσιμέντο. Καὶ τὸν ἀφήνει ἐκεῖ ὁριστικά, μὲ τὸ κεφάλι μόνον ἔξω καὶ μ' ἕνα φίμωτρο στὸ στόμα (ἐξ αἰτίας τῶν γειτόνων)...

Ὁ φόνος τοῦ Τζὸ

Σὲ τὸ διάστημα τῶν ἐννέα ἐτῶν, ποὺ ὁ Λάκυ Λουτσιάνο ἦταν τὸ «δεξὶ χέρι» τοῦ «Μεγάλου Ἀφεντικοῦ» Τζιουζέππε Μασσέρια (Τζό), ὁ τελευταῖος δὲν εἶχε λόγους νὰ μὴν εἶναι εὐχαριστημένος ἀπὸ τὶς ὑπηρεσίες του.

Ὁ Λάκυ φρόντιζε τὰ πάντα συγχρόνως. Οὔτε ἕνα γραμμάριο ναρκωτικοῦ δὲν μποροῦσε νὰ εἰσαχθῆ στὸ Μανχάτταν χωρὶς νὰ τὸ ξέρη. Καμμιὰ γυναίκα ἐλευθερίων ἠθῶν δὲν μποροῦσε νὰ ἀποκτήση πελάτη χωρὶς νὰ πληρώση τὸν φόρο της στὴν Μαφία...

Σὰν καλὸς ἄρχοντας, ὁ Τζὸ ἔκλεινε τὰ μάτια σὲ ὡρισμένες μικρὲς καμπίνες, ποὺ ὁ Λάκυ ἔκανε γιὰ προσωπικό του λογαριασμό.

Ὁ Λάκυ εἶχε τώρα μιὰ πολὺ καλὴ θέση. Ἀλλὰ εἶχε γεννηθῆ μέσα του μιὰ ἀφάνταστη φιλοδοξία.

Ἐπιπλέον, ὁ Λάκυ ἦταν συνετὸς ἄνθρωπος. Τὸ εἴδαμε ἤδη αὐτό, ὅταν ὑπῆρχε κενὴ ἡ θέση τῆς διαδοχῆς τοῦ Ἰγκνάτσιο, ὁπότε ἐκεῖνος προτίμησε νὰ μὴν πάη μὲ τὸ μέρος κανενὸς ἀπὸ τοὺς ὑποψηφίους. Ὁ Λουτσιάνο μάντεψε πολὺ καλὰ ὅτι ἐκείνη ἡ ὡραία ἐποχὴ τῆς ποτοαπαγορεύσεως δὲν θὰ κρατοῦσε πολύ. Κι ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ὀργανώση ἄλλα ἐμπορεύματα, ἄλλες ἐπιχειρήσεις...

—Θὰ δοῦμε τί θὰ γίνη, Λάκυ!.. Θὰ δοῦμε, ἐπαναλάμβανε ὁ Τζό, τὸ ἀφεντικό, ὅταν τὸ «δεξί του χέρι» ἔθιγε αὐτὸ τὸ ζήτημα.

—Βέβαια, ἀποκρινόταν ὁ Λουτσιάνο, θὰ βρεθοῦν κι ἄλλες δουλειές, ἀλλὰ μὲ ποιά ἀνταλλάγματα;.. Θὰ εἶναι πολλοὶ οἱ διεκδικηταί, καὶ τὸ πιστόλι θὰ ἔχη πάλι τὸν λόγο...

—Καί, λοιπόν; Αὐτὸ σὲ φοβίζει, Τσάρλυ;

—Καὶ βέβαια, Τζό! Σκέπτομα τὸν ἀριθμὸ τῶν ἀνθρώπων ἀξίας, ποὺ ἔχουν χαθῆ ἀπὸ τὶς συμμορίες σ' αὐτὸ τὸ παιχνιδάκι «πρωταθλημάτων σκοποβολῆς»!

Πράγματι, ὁ Λάκυ ἦταν ὁ πρῶτος ποὺ φαντάσθηκε μιὰ «ἱερὴ συμμαχία» ἀνάμεσα σ' ὅλους τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν ἀμερικανικῶν συμμορῶν. Ὁ Γκιουζέππε Μασσέρια εἶχε ἀντίδετη γνώμη.

Ὁ Λάκυ Λουτσιάνο ἤξερε ὅτι ὁ Τζὸ εἶχε κατασταλαγμένη γνώμη.

Ἐκείνη, λοιπόν, τὴν ἡμέρα τοῦ Ἀπριλίου 1931, οὔτε μιὰ φορά, κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ θαυμάσιου γεύματος, ποὺ ἔκαναν μαζὶ στοῦ «Σκαρπάτο», δὲν ἔγινε λόγος γιὰ τὰ μελλοντικὰ σχέδια.

Τὸ «κιάντι» εἶχε φέρει στὸν Τζὸ μιὰ γλυκεία εὐφορία. Μετὰ τὸν καφέ, ὁ Λάκυ τοῦ πρότεινε:

—Θέλεις νὰ παίξωμε χαρτιά;

—Σύμφωνοι, Τσάρλυ! Γιὰ μιὰ ὥρα, ἂν θέλης.

Στὸ τέλος τῆς παρτίδας, ὁ Λάκυ σηκώθηκε. Εἶχε ὑποσχεθῆ νὰ συνοδέψη ὁ ἴδιος τὸν Τζὸ ὡς τὸ σπίτι του. Πρὶν φύγουν, ἤθελε νὰ πλύνη τὰ χέρια του. Ἦταν ἀπόγευμα πιὰ καὶ τὸ ἑστιατόριο ἦταν σχεδὸν ἄδειο.

Τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ τέλειωνε τὸ χτένισμα τῶν μαλλιῶν του, ὁ Λάκυ ἄκουσε τοὺς πυροβολισμούς. Ἔτρεξε... Ἦταν πάρα πολὺ ἀργά. Ὁ Τζὸ ἦταν ξαπλωμένος, νεκρός. Θὰ πρέπει νὰ διασκέδαζε πολὺ μὲ τὰ χαρτιά, ὅταν οἱ φονιάδες –ἦταν τρεῖς– εἶχαν εἰσχωρήσει πίσω ἀπὸ τὴν πλάτη του. Ἡ ἀπόδειξη ἦταν ὅτι κρατοῦσε ἀκόμη στὸ χέρι του ἕναν ἄσσο καρρό.

Ὁ θάνατος τοῦ Τζὸ δὲν ἔλυνε (φαινομενικά) τίποτε γιὰ τὸν Λάκυ καὶ γιὰ τὸ «νέο κῦμα» τοῦ ἀμερικανικοῦ γκανγκστερισμοῦ. Τουλάχιστον ὄχι ἀμέσως. Ἀλλὰ σὲ λίγο ὁ Λουτσιάνο ἔγινε ὁπόλυτος ὁδηγός. Στὰ 1935 συνελήφθη καὶ κατεδικάσθη σὲ 35 χρόνια φυλάκιση. Στὰ 1945 τοῦ δόθηκε χάρη, ὑπὸ τὸν ὅρο νὰ μὴν ξαναπατήση τὸ πέδι του σὲ ἀμερικανικὸ ἔδαφος...

Ἀπὸ τότε, ὁ Λάκυ Λουτσιάνο ἐγκαταστάθηκε στὴν Νεάπολη, ἀπὸ ὅπου, παρὰ τὴν ἐπιτήρηση τῆς Ἰταλικῆς ἀστυνομίας καὶ τῆς Ἰντερπόλ, ἐξακολουθοῦσε νὰ διευθύνη τὸ διεθνὲς δίκτυο τῶν λαθρεμπόρων ναρκωτικῶν.

Ὁ ξαφνικὸς θάνατός του, στὶς ἀρχὲς τοῦ 1962, ἀποδόθηκε σὲ καρδιακὴ συγκοπή. Κατόπιν ὅμως ἄρχισαν νὰ κυκλοφοροῦν φῆμες ὅτι ἦταν ἀπὸ χρόνια πράκτωρ τῆς Ἔφ Μπὶ Ἄϊ καὶ πὼς τὸν σκότωσαν ἄνθρωποι ποὺ ἐνδιαφέρονταν νὰ συνεχισθῆ ἀνενόχλητο τὸ διεθνὲς λαθρεμπόριο ναρκωτικῶν. Τὸ μέλλον θὰ δείξη τί ἀπὸ αὐτὰ εἶναι ἀλήθεια καὶ τί ψέματα...

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ: Χ. ΤΟΥΤΖΙΑΡΙΔΗΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ 40 ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ 531.637

ΛΥΣΕΙΣ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1. ΠΟΡΤΟΦΟΛΑΣ. 2. ΙΣΙΟΣ — ΩΣΙ. 3. ΑΠΟΓΟΗΤΕΥΣΙΣ. 4. ΦΕ — ΜΕΓΑΙΡΑ. 5. ΡΟΙΑ — ΡΗΜΑ. 6. ΑΧΑΝΕΣ — ΣΠΙΖΑ. 7. ΒΕΡΟΙΑΣ — ΕΡ. 8. ΟΙΟΝ — ΣΙΝΙΟΡΕ (ΣΙΜΟΝ). 9. ΛΟΤ — ΒΑΝΔΑΛΟΙ. 10. ΑΣΗΜΙ — ΣΕ. 11. ΡΩ — ΣΙΑ — ΩΜΑ. 12 ΒΙΤΑΜΙΝΑΙ.

ΚΑΘΕΤΩΣ: 1. ΠΙΑΦ — ΑΒΟΛΑ. 2. Ο «ΣΠΕΡΧΕΙΟΣ». 3. ΡΙΟ — Ο «ΑΡΟΤΗΡ» 4. ΤΟΓΚΙΝΟΝ — ΜΩΒ. 5. ΟΣΟ — ΑΕΙ — ΒΙ. 6. ΗΜ (ΙΤΑΜΗ) — ΣΑΣΑ — ΣΤ΄ (6ος). 7. ΟΝΤΕΡ — ΣΙΝΑΙΑ.8. ΛΙΕΓΗΣ — ΝΔ (ΝΟΤΙΟΔΥΤ.) — Α.Μ. 9. ΥΑΜΠΕΙΑΣ. 10. ΣΩΣΙΑΙ — Ο «ΛΕΩΝ». 11. ΣΙΡ — ΖΕΡΟ — ΜΑ. 12. ΟΙ «ΣΑΜΑΡΕΙΤΑΙ».

Ὁ εἰδικὸς συνεργάτης μας ἐπέτυχε μὲ τὸν συνδυασμὸν τῶν λέξεων: ΕΝΟΧΟ — ΤΑ — ΚΙΤΟ — ΕΜΩ — ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ — ΔΟΣΙΝ σύνολον 46 βαθμῶν.

Καλυτέρους ἴσως συνδυασμοὺς νὰ ἐπιτύχουν ἀναγνῶσται μας μὲ δοκιμὰς λέξεων σὰν π.χ.: ΕΠΙΤΗΔΕΙΩΝ — ΚΗΔΕΜΩΝ — ΣΚΟΠΕΥΤΑΙ — ΠΟΝΟΣ — ΔΕΣΜΙΟΙ κλπ.

1. Τὰ μαλλιὰ τῆς κοπέλλας, στὸ πίσω κάτω μέρος, διαφέρουν. 2. Τὸ χέρι τη ςπιάνει διαφορετικὰ τὴν καρέκλα. 3. Τὸ πίσω καὶ κάτω μέρος τῆς φούστας της κάνει διαφορετικὲς πτυχές. 4. Ὁ λαιμὸς τῆς φανέλλας τοῦ ἀνδρὸς εἶναι πιὸ χαμηλός. 5. Τὸ πουλόβερ του στὸ κάτω μέρος εἶναι μακρύτερο. 6. Στὸ τραπέζι, τὸ πρῶτο ποτήρι ἔχει λιγώτερο ποτό. 7. Τὸ κάτω ἀριστερὸ ὀριζόντιο στήριγμα τῆς καρέκλας εἶναι πιὸ χαμηλά. 8. Ἡ δεξιὰ βάρκα ἔχει μετακινηθῆ. 9. Ἡ ἐπιγραφὴ τοῦ κέντρου εἶναι πιὸ φαρδειὰ στὸ ἀριστερὸ μέρος. 10. Ὁ ἀριστερὸς γλάρος πετᾶ διαφορετικά.

ΜΕ ΞΕΚΟΥΡΑΣΤΑ ΠΟΔΙΑ ΕΙΣΘΕ ΠΑΝΤΑ ΕΥΔΙΑΘΕΤΟΙ...

Μὴ ταλαιπωρεῖτε ἄδικα τὰ πόδιά σας. Ἀπαλλάξετέ τα ἀπὸ τὴν κούραση καὶ τὸν πόνο χρησιμοποιώντας τὰ παγκοσμίως γνωστὰ εἴδη Dr. SCHOLL. Καὶ μὴν ξεχνᾶτε πὼς ὅταν τὰ πόδια σας εἶναι ξεκούραστα, αἰσθάνεσθε καὶ σεῖς ἄνετα καὶ χαρούμενα.

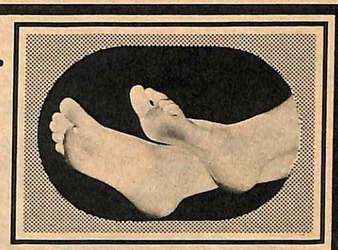

Τὸ εἰδικευμένο προσωπικὸ μας θὰ σᾶς προσφέρη τὴν πολύτιμη πεῖρα του καὶ τὶς συμβουλὲς του ΔΩΡΕΑΝ καὶ θὰ σᾶς ἐξυπηρετήση πρόθυμα. ΜΗΝ ΑΝΑΒΑΛΛΕΤΕ — ΕΛΑΤΕ ΣΗΜΕΡΑ.

Dr Scholl

Ὅ,τι ἀφορᾶ τά πόδια

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ Dr. SCHOLL
Βουκουρεστίου 21
Τηλ. 532-631 - Ἔσωτ. 14

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ Π. ΜΠΑΚΑΚΟΥ
Ὁμόνοια
Τηλ. 532-631 - Ἔσωτ. 15

ντύνει, στολίζει, νοικοκυρεύει!

Ἀπόψε καὶ κάθε βράδυ
κοιμηθῆτε καλὰ κι ὑγιεινὰ
Αὔριο καὶ κάθε πρωΐ
θὰ ξυπνήσετε ξεκούραστοι καὶ μὲ κέφι
σὲ σεντόνια ΠΕΙΡΑΪΚΗΣ - ΠΑΤΡΑΪΚΗΣ

ΠΕΙΡΑΪΚΗ-ΠΑΤΡΑΪΚΗ
ντύνει, στολίζει, νοικοκυρεύει!

ΒΙΚΤΩΡΙΑ: Λεπτὰ φίνα σεντόνια πολυτελείας.
ΙΡΛΑΝΔΑ: Καλά, στερεὰ σεντόνια, πάντοτε χιονάτα.
Nº 120: Γερὰ καὶ κατάλευκα ἢ σὲ εὐγενικοὺς χρωματισμοὺς ποὺ δὲν κόβουν.

Ἀπαιτῆστε νὰ σᾶς δείξουν στὴν οὐγία τὸ ὄνομα ΠΕΙΡΑΪΚΗ-ΠΑΤΡΑΪΚΗ Μόνον αὐτὸ σᾶς ἐγγυᾶται ἀνωτάτη ποιότητα.

ΡΙΠ ΚΙΡΜΠΥ

Μιὰ μυστηριώδης νέα, ἡ μίς Μόια, συνιστᾶ τὸν Ρίπ Κίρμπυ, ποὺ τὸν νομίζει γιὰ τὸν διαβόητο διαρρήκτη Στάν, στὸ ἀεροδρόμιο τῆς Νέας Ὑόρκης. Ἀναχωροῦν μὲ ἕνα ἰδιωτικὸ ἀεροπλάνο, πρὸς ἄγνωστη κατεύθυνση. Κατὰ τὴν πτήση ἡ Μόνα δίνει ὑπνωτικὸ στὸν Κίρμπυ, ποὺ ξυπνᾶ σὲ ἕναν παράξενο πύργο, τὸν «Οὐράνιο Θησαυρό»...

ΤΙ ΛΕΝΕ Τ' ΑΣΤΡΑ

ΚΡΙΟΣ: ('Από 21)3 ἕως 20)4). Περιορίστε τὴ μεγάλη σας δραστηριότητα. Δὲν κατορθώνετε πολὺ νὰ ἐπιτύνετε τὴν νευρικότητά σας. Εὐνοοῦνται οἱ αἰσθηματικὲς συναντήσεις. Ἐπίσης εὐνοοῦνται τὰ τυχερὰ παιχνίδια. Πρόσκληση. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Παρασκευή. 'Αριθ.: 1. Χρῶμα: Κόκκινο.

ΤΑΥΡΟΣ: ('Από 21)4 ἕως 20)5). Ἡ Σελήνη σᾶς προσφέρει δραστηριότητα καὶ εὐνοεῖ τὶς πρωτοβουλίες ποὺ θὰ πάρετε. Εὐχάριστες ἐκπλήξεις. Ἀποφύγετε τὶς διαφωνίες στὴν οἰκογένεια γιατὶ θὰ παρεξηγηθῆτε. Τύχη. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τετάρτη. 'Αριθμός: 75. Χρῶμα: Πράσινο.

ΔΙΔΥΜΟΙ: ('Από 21)5 ἕως 21)6). Πρέπει νὰ ὀργανώσετε τὴν ἐργασία σας. Μὴ διστάσετε νὰ ἀναλάβετε νέες ὑποχρεώσεις κυρίως ἂν ἔχουν σχέση μὲ τὸ ἐξωτερικό. Στὸν αἰσθηματικό τομέα: Μικρὴ δυσαρέσκεια. Γράμμα. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Κυριακή. 'Αριθμός: 15. Χρῶμα: Ποτοκαλί.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ: ('Από 22)6 ἕως 22)7). Τὰ ἄστρα εὐνοοῦνταί ἰδιωτικὲς συνομιλίες καὶ τὶς προσωπικές σας ὑποθέσεις. Ἕνα οἰκονομικὸ θέμα τακτοποιεῖται ἱκανοποιητικὰ γιὰ σᾶς. Στὸν αἰσθηματικὸ τομέα: Μικρὴ ἀπογοήτευση. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Δευτέρα. 'Αριθμός: 104. Χρῶμα: Τυρκουάζ.

ΛΕΩΝ: ('Από 23)7 ἕως 22)8). Θὰ εἶναι πολὺ καλύτερα ἂν ἀναβάλετε κάποιο σχέδιό σας. 'Ασχοληθῆτε μὲ τὶς κοινωνικὲς σας ὑποχρεώσεις καὶ προσπαθῆστε νὰ ψυχαγωγηθῆτε. Εὐνοοῦνται τὰ φλέρτ. Τύχη στὸ παιχνίδι. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Σάββατο. 'Αριθμός: 111. Χρῶμα: Κίτρινο.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ: ('Από 23)8 ἕως 22)9. Θὰ σᾶς παρουσιασθῆ μιὰ εὐκαιρία γιὰ νὰ πραγματοποιήσετε κάποια φιλοδοξία σας... Προσέξετε νὰ μὴν παρασυρθῆτε ἀπὸ τὴν νευρικότητά σας σὲ ἄστοχες ἐνέργειες. Δεχθῆτε μιὰ πρόσκληση. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τρίτη. 'Αριθμός: 35. Χρῶμα: Παστέλ.

ΖΥΓΟΣ: ('Από 23)9 ἕως 22)10). 'Αφοσιωθῆτε στοὺς ἀνθρώπους σας καὶ μὴν ἀφήνετε νὰ σᾶς κυριεύση ἡ ἀπογοήτευση. Οἱ δυσκολίες γίνονται σοβαρές, ἀλλὰ θὰ περάσουν χωρὶς ν' ἀφήσουν ἴχνη. Ἐπίσκεψη συγγενικοῦ προσώπου. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τετάρτη. 'Αριθμός: 65. Χρῶμα: Καφὲ δλέ.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ: ('Από 23)10 ἕως 22)11). 'Οργανώστε καλύτερα τὴν ἐργασία σας καὶ μὴν παρασύρεσθε σὲ ὀνειροπολήσεις. Στὸν ἔρωτα: 'Ο ἄνθρωπος ποὺ σᾶς ἀγαπᾶ, εἶναι πρόθυμος γιὰ θυσίες, ἂν δὴ ὅτι τὶς ἀξίζετε. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Τρίτη. 'Αριθμός: 102. Χρῶμα: Πράσινο δαθύ.

ΤΟΞΟΤΗΣ: ('Από 23)11 ἕως 21)12). Τὰ ἄστρα σᾶς προσφέρουν μεγάλες ἐμπνεύσεις. Δείξετε ὑπομονὴ καὶ θὰ δγῆτε κερδισμένοι. Στὴν οἰκογένεια: Μικρὴ ἀδιαθεσία περαστική. Θὰ δεχθῆτε ἀπρόοπτη εὐχάριστη ἐπίσκεψη. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Παρασκευή. 'Αριθμός: 75. Χρῶμα: Μπλέ.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ: ('Από 22)12 ἕως 19)1). Τὰ ἐπαγγελματικά σας προβλήματα λύνονται ἱκανοποιητικά. Μιὰ νέα γνωριμία θὰ ἀποδειχθῆ πολὺ σημαντικὴ γιὰ τὴν μετέπειτα ζωή σας. Εὐχάριστη συνάντηση σὲ φιλική συγκέντρωση. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Πέμπτη. 'Αριθμός: 78. Χρῶμα: Τυρκουάζ.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ: ('Από 20)1 ἕως 18)2). Θὰ σᾶς δοθῆ ἡ εὐκαιρία νὰ δάλετε σὲ καλὸ δρόμο μιὰ οἰκονομική σας ὑπόθεση. Μιὰ πρόταση ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρουσα. Εὐνοοῦνται οἱ κοινωνικὲς σχέσεις καὶ ἡ κοσμική ζωή. Μικρὸ δῶρο. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Κυριακή. 'Αριθμός: 13. Χρῶμα: Κίτρινο.

ΙΧΘΥΕΣ: ('Από 19)2 ἕως 20)3). Θὰ περάσετε μιὰ μικρὴ στενοχώρια. Συμδουλευθῆτε τοὺς φίλους σας. Ἕνα αἰσθηματικὸ ζήτημα δὲν προχωρεῖ εὐχάριστα γιὰ σᾶς. Δεχθῆτε μιὰ πρόσκληση ποὺ θὰ σᾶς κάνουν ἀφοῦ τὴν μελετήσετε. Εὐνοϊκὴ ἡμέρα: Πέμπτη. 'Αριθμός: 97. Χρῶμα: Γκρί.

LES HOTELS ASTIR

ΓΛΥΦΑΔΑ
ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗ
ΚΡΗΤΗ ΚΕΡΚΥΡΑ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ **ἀστὴρ**

Στὴ Γλυφάδα καὶ στὴ Βουλιαγμένη
στὴν Κρήτη καὶ στὴν Κέρκυρα
θὰ βρῆτε στὰ ξενοδοχεῖα Ἀστὴρ
ξεκούραση σὲ χαρούμενο περιβάλλον

Δοκιμάστε την!

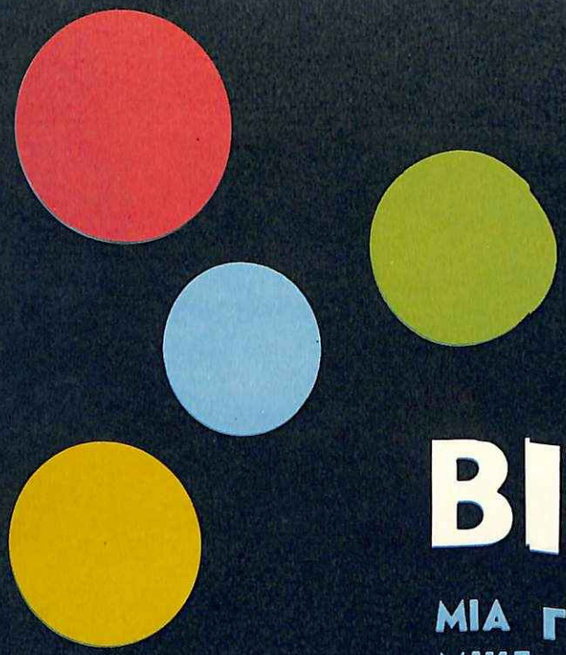

BIANCA

ΜΙΑ ΓΛΥΚΕΙΑ ΧΑΡΑ ΓΙΑ
ΜΙΚΡΟΥΣ & ΜΕΓΑΛΟΥΣ

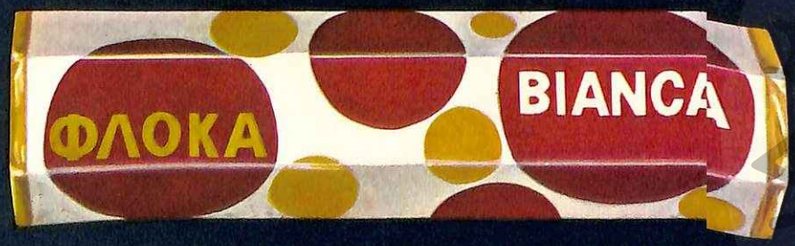

ΔΕΝ βαραίνει τὸ στομάχι!
ΔΕΝ 'ενοχλεῖ τὸ σηκώτι!

Τὴν ἐγγυᾶται ἡ ·ΦΛΟΚΑ·

ΔΙΑΝΑ